OTTHON, VÁROS
FERENCVÁROS

BUDAPEST FŐVÁROS IX. KERÜLET FERENCVÁROS

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Készült a KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002 „Közép-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” című projekt keretében.

2015. augusztus

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Pro Regio Nonprofit Közhasznú Kft.
Cím: 1146 Budapest, Hermina út 17.
Tel: +36-1-471-8955
Fax: +36-1-471-8975
E-mail: proregio@proregio.hu
Honlap: www.kozpontiregio.hu

Városkutatás Kft.
Cím: 1093 Budapest, Lónyay utca 34.
Tel: +36 1 2179041
Fax: +36 1 2163001
E-mail:
Honlap: www.mri.hu

Budapest Főváros Városépítési Tervező Kft.
Cím: 1061 Budapest, Andrássy út 10.
Tel: +36-1-317-5318
Fax: +36-1-317-3296
E-mail: bfvt@bfvt.hu
Honlap: www.bfvt.hu

Albrecht Ute	Ügyvezető	TT/1É 01-0517
Dr. Gordos Tamás	Projektmenedzser, területfejlesztés	
Tatai Zsombor	Felelős tervező	K 01-5263
Gutai Berta	Településtervezés	TT/1 01-4858
Bóta-Bachraty Zsófia	Településtervezés	
Beleznay Éva	Településtervezés	TT 01-0630
Ökrös László	Településtervezés	TT 01-6090
Szűcs András	Településtervezés	
Cseh Zsolt	Településtervezés	TT/1 01-2976
Bezerédy-Herald Balázs	Gazdaságfejlesztés	
Dr. Molnár Balázs	Gazdaságfejlesztés, társadalom	
Varga András	Társadalom	
Somogyi Eszter	Társadalom	
Herczeg Béla	Társadalom	
Pogány Aurél	Táj és zöldfelület, környezetvédelem	TK 01-5060
Niedetzky Andrea	Táj és zöldfelület, környezetvédelem	
Orosz István	Energiaközmű és hírközlés	TE, TH 05-1585
Jordán Péter	Közműtervezés	MK 01-2129
Pető Zoltán	Közlekedéstervezés	
Lelkes Mihály	Közlekedéstervezés	Tkö 01-2320
András István	Műemlékvédelmi szakértő	TT/1É 01-0525

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐZMÉNYEK 6
1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI 9
1.1. A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA 9
1.2. A TEMATIKUS CÉLOK ÉS A VÁROSRÉSZEK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA 12
1.2.1. VÁROSRÉSZI CÉLOK 14
1.2.2. KÖZÉPTÁVÚ STRATÉGIAI CÉLOKHOZ RENDELT INDIKÁTOROK 14
1.2.3. A FUNKCIONÁLIS VÁROSTÉRSÉG 15
2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK 16
2.1. AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE, A KIJELÖLÉS ÉS A LEHATÁROLÁS INDOKLÁSÁVAL 17
2.1.1. A TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK ÉS VÁROSRÉSZEK KAPCSOLATA 19
2.2. AZ EGYES AKCIÓTERÜLETEKEN A MEGVALÓSÍTÁSRA KERÜLŐ FEJLESZTÉSEK ÖSSZEFOGLALÓ JELLEGŰ BEMUTATÁSA 20
2.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEHANGOLT VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE ÉS ÜTEMEZÉSE 34
2.4. AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZE SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIÁHOZ 37
2.4.1. A VÁROS TERÜLETÉN AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL TERVEZETT TOVÁBBI FEJLESZTÉSEK 37
2.4.2. BERUHÁZÁSI JELLEGŰ HÁLÓZATOS PROJEKTCSOMAGOK 40
2.4.3. NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ HÁLÓZATOS PROJEKTCSOMAGOK (SOFT PROJEKTEK) 42
3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM 48
3.1. A TELEPÜLÉS SZEGREGÁTUMAINAK ÉS SZEGREGÁCIÓ ÁLTAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEINEK BEMUTATÁSA 48
3.2 AZ ELMÚLT ÉVEKBEN TERVEZETT, ILLETVE MEGVALÓSÍTOTT, A SZEGREGÁTUMOKAT ÉRINTŐ BEAVATKOZÁSOK 53
3.3 ANTI-SZEGREGÁCIÓS INTÉZKEDÉSI TERV 55
3.3.1 A SZEGREGÁCIÓ MÉRSÉKLÉSÉT VAGY MEGSZÜNTETÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEK 55
4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI 69
4.1. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI 69
4.1.1. A STRATÉGIA ÉS A TERÜLETFEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETRENDEZÉSI TERVEK ÖSSZHANGJA 69
4.1.2. A STRATÉGIA ÉS A VÁROS ÁGAZATI DOKUMENTUMAI KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA 82
4.2. A STRATÉGIA BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI 86
5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI 90
6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE 93
6.1. A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK 93
6.2. AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA 97

6.3. A KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK 98
6.4. MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA 98
6.4.1. A MONITORING RENDSZER FELADATA ÉS MÓDSZERTANA 98
6.4.2. A MONITORING RENDSZER MŰKÖDTETÉSI MECHANIZMUSAINAK MEGHATÁROZÁSA 99
6.4.3. A HOSSZÚ TÁVÚ CÉLOK TELJESÜLÉSÉT MÉRŐ JAVASOLT EREDMÉNY ÉS HATÁSINDIKÁTOROK 100
6.4.4. AZ ITS AKCIÓTERÜLETI PROJEKTJEINEK MEGVALÓSULÁSÁNAK MÉRÉSÉRE JAVASOLT OUTPUT INDIKÁTOROK 102
6.4.5. A BERUHÁZÁSI JELLEGŰ HÁLÓZATOS PROJEKTCSOMAGOK MEGVALÓSULÁSÁNAK MÉRÉSÉRE JAVASOLT OUTPUT INDIKÁTOROK 104
6.4.6. A NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ HÁLÓZATOS – „SOFT" – PROJEKTCSOMAGOK MEGVALÓSULÁSÁNAK MÉRÉSÉRE JAVASOLT OUTPUT INDIKÁTOROK 105
MELLÉKLETEK 106
1. PARTNERSÉGI DOKUMENTUMOK 106
2. ÁLLAMIGAZGATÁSI VÉLEMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZATA 114

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: A célrendszer hierarchiája 7
2. ábra: Az ITS célrendszere 11
3. ábra: Ferencváros városrészei 13
4. ábra: Az akcióterületek és az akcióterületen kívüli fejlesztések 18
5. ábra: A ferencvárosi városrehabilitáció akcióterülete 20
6. ábra: Budapest Főváros TSZT részlet 21
7. ábra: Az akcióterületen jelenleg érvényes szabályozási terv 22
8. ábra: Duna-parti akcióterület 24
9. ábra: Budapest Főváros TSZT részlet 25
10. ábra: A multimodális intézményterület akcióterülete 28
11. ábra: Budapest Főváros TSZT részlet 29
12. ábra: Az akcióterületen jelenleg érvényes szabályozási tervek 30
13. ábra: A Ferencvárosi pályaudvar akcióterülete 32
14. ábra: Budapest Főváros TSZT részlet 33
15. ábra: Budapest IX. kerület szegregátumait és szegregációval veszélyeztetett területét bemutató térképe 49
16. ábra: Az Integrált Településfejlesztési Stratégia helye a tervrendszerben 69
17. ábra: Budapest 2020 ITS célrendszere 73

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat: 2011-es népszámlálási adatok 12
2. táblázat: Tematikus célok és városrészek kapcsolata 13
3. táblázat: Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok 14
4. táblázat: A fejlesztések és a városrészek kapcsolata 19
5. táblázat: A településfejlesztési akciók összehangolt vázlatos pénzügyi terve és ütemezése 36
6. táblázat: Az akcióterületen kívüli (pontszerű, hálózatos, soft) fejlesztések összehangolt vázlatos pénzügyi terve és ütemezése 44
7. táblázat: Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések forráslehetőségei 47
8. táblázat: A szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett terület státusza 52
9. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, horizontális intézkedései 63
10. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, szegregátum specifikus intézkedései 65
11. táblázat: Az átfogó és a tematikus célok kapcsolata 89
12. táblázat: Kockázatok értékelése és kezelése a stratégia megvalósítása során 92

ELŐZMÉNYEK

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia Ferencváros középtávú stratégiai terve, amely útmutatást nyújt arra vonatkozóan, hogy a városfejlesztés különböző szereplői 2014-2020-as időszakban milyen konkrét beavatkozásokkal kívánják a kerület fejlődését a Településfejlesztési Koncepcióban megfogalmazott hosszútávú jövőkép elérése érdekében alakítani. A tervezett beavatkozások nem csupán a kerület önkormányzatának fejlesztési elképzeléseit foglalják keretbe, hanem a dokumentum a széleskörű projektgyűjtésnek köszönhetően a kerületben 2014 – 2020 között, más szereplők által megvalósítani tervezett, valamennyi fontosabb, jelenleg ismert fejlesztési elképzelést felöleli és rendszerezi.

A kormány 2012-ben rendeletet alkotott a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézményekről (314/2012. (XI.8.) Korm. rend.). A rendelet szerint az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi követelményrendszere megváltozott, ez indokolttá a korábbi stratégia felülvizsgálatát és aktualizálását.

Ferencváros Integrált Városfejlesztési Stratégiáját (IVS) – amely lényegében az ITS elődjének tekinthető – 2009-ben hagyta jóvá a kerület közgyűlése.

A felülvizsgálatot és aktualizálást azonban nem csak a vonatkozó rendelet megjelenése tette szükségessé, hanem az is, hogy az IVS elkészítése óta eltelt időszakban a kerület társadalmi, gazdasági és környezeti helyzetében jelentős változások következtek be.

Megváltoztak a külső tényezők:
- megváltoztak a piaci, gazdasági körülmények, befektetési tendenciák (gazdasági világválság hatásai);
- előtérbe kerültek korábban kisebb jelentőségű szempontok, mint pl. az energiahatékonyság, a környezetvédelem, a klímaváltozás, az innováció kérdése;
- megújult az EU kohéziós politikája, ezzel (részben) összefüggésben megújult a nemzeti szintű területfejlesztési koncepció, területi (megyei) és ágazati tervezési munkák készültek el.

Megváltoztak a belső tényezők:
- módosultak a kerület társadalmi (demográfiai), gazdasági folyamatai;
- jelentős változáson ment át az önkormányzat feladatköre (intézményfenntartás, közigazgatás, stb.);
- rendelkezésre állnak az elmúlt időszak tapasztalatai, a fejlesztések eredményei;
- az Önkormányzatnak a jövőben lehetősége nyílik, arra hogy intézményfenntartó/fejlesztő szerepe mellett gazdaságfejlesztőként lépjen fel a kerület életében.

Időközben megjelentek a Központi Statisztikai Hivatal adatai a 2011-es népszámlálás eredményeiről, ami azt jelenti, hogy jóval frissebb adatok alapján lehet tervezni, mint ahogyan az a 2009-es IVS kidolgozásakor lehetséges volt. (Akkor csak a 2001-es népszámlálási adatok álltak rendelkezésre.)

Fejlesztéspolitikai, jogszabályi és tervi háttér

Az EU 2020-as céljai

- energiahatékonyság és megújuló energiaforrások arányának növelése;
- CO2-kibocsátás csökkentése;
- foglalkoztatás növelése;
- szegénység elleni küzdelem, társadalmi leszakadás megállítása, felzárkózás lehetősége.

A kohéziós politika 11 tematikus célja:

- Kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése;
- Információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és ezek minőségének fejlesztés;
- Kis- és közepes vállalkozások, agrárszektor és halászati szektor versenyképességének fejlesztése, vízkultúrák támogatása;

- Az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás elősegítése minden ágazatban;
- A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése és kockázat-megelőzés és –kezelés;
- Környezetvédelem és erőforrás-hatékonyság ösztönzése;
- A fenntartható közlekedés fejlesztése és a kulcs hálózati infrastruktúrák szűk keresztmetszeteinek feloldása;
- A foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása;
- A társadalmi befogadás segítése és a szegénység elleni harc;
- Befektetés az oktatásba, készségekbe és az élethosszig tartó tanulásba
- Intézményi kapacitások fejlesztése és hatékony közigazgatás.

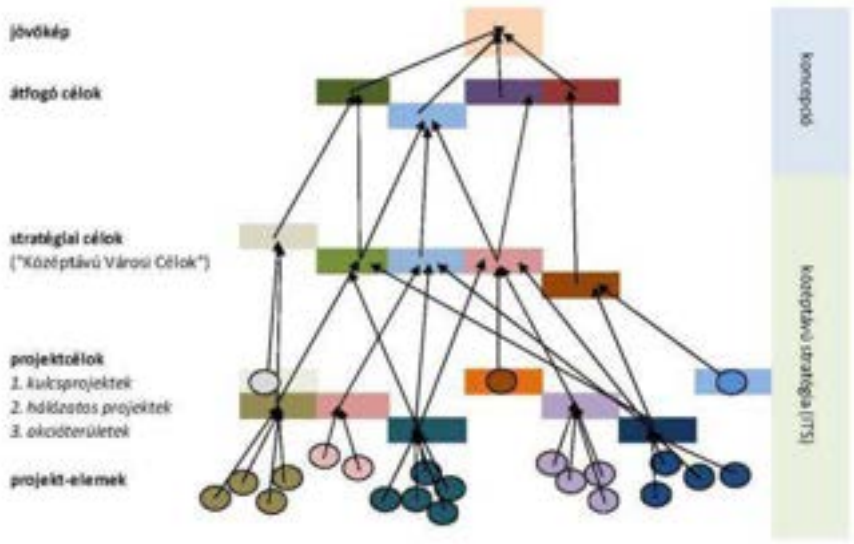
Jogszabályi és tervi háttér:

- 314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet;
- Útmutató a kis- és középvárosok számára az ITS 2014 – 2020 elkészítéséhez (BM);
- Városfejlesztési Kézikönyv, Második, javított kiadás (NGM);
- a Partnerségi Megállapodásban foglaltak mentén kidolgozott, 2014-2020 támogatási időszak operatív programjai;
- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (elfogadva az 1/2014 OGy. határozattal);
- Országos Területrendezési Terv (OTrT) 2014. február 1-től hatályos módosítása;
- Budapest Területfejlesztési Koncepció (1213/2014. (VI.30.) Főv. Kgy. hat.);
- Fővárosi Területfejlesztési Program (215/2015. (II.25.) Főv. Kgy. hat.);
- Integrált Területi Program (elfogadott Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program alapján) elfogadva 2015. május 27.;
- Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció (767/2013. (IV.24.) Főv. Kgy. hat.);
- Budapest 2020 Integrált Településfejlesztési Stratégia (923/2014 (VI.30.) Főv. Kgy. hat.);
- Tematikus Fejlesztési Programok (1211/2014 (VI.30.) Főv. Kgy. hat.).

Az integrált településfejlesztési stratégia elkészítésének módszertana

Az integrált településfejlesztési stratégia a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott környezeti, társadalmi, gazdasági célok megvalósítását szolgáló középtávú fejlesztési program. A rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében határozza meg a koncepcióban megfogalmazott célok megvalósítását szolgáló beavatkozásokat, programokat, a megvalósítás eszközeit, nyomon követését.

A célrendszer hierarchiája

1. ábra: A célrendszer hierarchiája

Forrás: Útmutató a kis- és középvárosok számára az ITS 2014 – 2020 elkészítéséhez

A tervezés folyamatában (tervezés, kidolgozás, ellenőrzés, végrehajtás) kiemelten fontos szempont a partnerség és az együttműködés. A tervezési folyamat elindításakor az önkormányzat az ún. Partnerségi tervben meghatározta:

- a partnerségi együttműködés céljait,
- tervezési folyamtok legfontosabb mérföldköveit,
- a tervezési folyamatba bevonandók körét,
- a partnerség szervezésének módját,
- az egyeztetések módszereit, eszközeit, szervezeti keretét,
- az egyeztetések folyamatát, módszerét, ütemezését,
- a széles helyi nyilvánosságot biztosító eszközöket, eseményeket,
- funkcionális várostérség i partnereket.

A partnerségi tervben meghatározott szereplőkkel kezdődött meg az együttműködés, megalakult a tervezés szempontjából legfontosabb partneri szervezet, a Stratégiai Munkacsoport (SMCS). Az SMCS tagjainak feladata a tervezési munka segítése volt, a tagok speciális nézőpontja, helyismerete segítségével. Az SMCS a tervezés fontosabb fázisainál (pl. SWOT analízis, célok kialakítása) ülésezett.

A közösen meghatározott erősségek, gyengeségek, lehetőségek, veszélyek beazonosítását követően az ok-okozati összefüggések keresésével folytatódott a munka. A probléma hierarchia felállítása, a kapcsolatok rendszerének értelmezése után rajzolódott ki a célrendszer váza, és a fejlesztési irányok köre. A célok meghatározásakor a partnerek által tett javaslatok is beépültek a célrendszerbe. A településfejlesztési koncepcióban meghatározott hosszú távú fejlesztési célok eléréséhez szükséges középtávú (7 év) beavatkozásokat az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmazza. Az ITS a TK-ra épülve határozza meg a célok mellett a kerület középtávon megvalósítandó projektjeit.

1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

Ferencváros jövőképe, átfogó céljai a településfejlesztési koncepcióban rögzítésre kerültek. A jövőkép és a hosszú távú fejlesztési célok eléréséhez szükséges középtávú (7 év) beavatkozásokat az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmazza. A két dokumentum párhuzamosan készült és – a tervhierarchiának megfelelően – az ITS a koncepcióra épülve határozza meg a város középtávon megvalósítandó projektjeit.

Ferencváros jövőképének szlogenszerű mottója:

Otthon, Város: Ferencváros

Ferencváros hiteles jövőképe a helyzetelemzés során feltárt és elemzett értékeken alapul, és a lehetőségek kihasználását, a hiányosságok és problémák felszámolását tűzi ki célul.

„A hagyományaira és értékeire támaszkodó innovatív kerület, amely élhető és fenntartható környezetet biztosít a lakóinak, az itt dolgozóknak és az idelátogatóknak egyaránt.”

A kerület jövőképe az alábbi 6 általános elvre, mint alappillérre építkezik:

- Önálló, identitást megtartó kerület
- Kompakt és élhető város
- Tudásipar, innováció, kutatás otthona
- A szabadidő eltöltés, pihenés, rekreáció feltételeinek és lehetőségeinek biztosítása
- Dunával együtt élő kerület
- A Főváros szerves része, Fővárosi, regionális szerepkör

Kiemelendőek a kerület innovatív adottságai. A nemzetközi trendek egyértelműen azt mutatják, hogy az innováció, a kreativitás és mindenekelőtt a tudás megjelenése a közösségben valamint a gazdaságban közvetlen összefüggésben van egy élhetőbb környezet kialakításával és a település fenntarthatóságával. Ezen a téren Ferencváros kiemelkedő a főváros kerületei között, és ennek a tudásközpontú társadalomnak a megőrzése és erősítése lehet az egyik legfontosabb pillére a kerület jövőképének.

Településfejlesztési elvek, horizontális célok:

Kezdeményező városfejlesztés: azon ferencvárosi hagyományok folytatását jelenti, amelyben a város fejlődésében érdekeltek bátran és újítóan lépnek fel annak érdekében, hogy a kerület társadalmi, gazdasági, környezeti problémáira orvoslást találjanak és tovább növeljék Ferencváros vonzerejét.

Együttműködő partnerség: mindenki számára biztosítani kívánja a város és környezete használatát, a gazdaság által nyújtott lehetőségeket, a társadalmi igények kielégítését biztosító humán szolgáltatásokat illetve, hogy az erre vonatkozó döntésekben megfelelően hallathassák a hangjukat.

Tradíciók és identitás megőrzése: mind a városi és természeti környezet, a gazdaság és a társadalom területén Ferencváros hagyományait erősíti, tovább élteti és értéket hoz létre.

Klímatudatos, környezettudatos, fenntartható szemlélet: olyan fejlődési folyamatot jelent, amely kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy csökkentené a jövendő generációk képességét arra, hogy saját

szükségleteiket kielégítsék. Az erőforrások optimálisabb használata kell, hogy meghatározó legyen, szakítva a korábbi pazarló felfogású szemlélettel.

A kerület pozícionálása: a kerület, mint közösség igyekszik kihasználni mindazon lehetőségeket, amely a Fővároson, az agglomeráción, az országon belül bemutatja és kamatoztatja Ferencváros meglévő és a jövőben létrehozni kívánt értékeit.

Ferencváros átfogó céljai

Az átfogó célok három fő terület köré csoportosíthatók:

Társadalom: Aktív, egészséges, összetartó és befogadó helyi társadalom

Környezet: Komfortos, biztonságos és élhető környezet

Gazdaság: Vonzó, támogató és innovatív helyi gazdaság

Ferencváros jövőképének elérését a három átfogó cél együttes megvalósulása segíti. A három hosszútávra szóló átfogó célhoz 20 stratégiai cél járul hozzá, amelyek nagyrészt tematikusak, részben pedig egy-egy konkrét területre koncentrálnak, azaz területi fókuszúak. A célrendszer minden elemét kiegészítik a horizontális célok.

Az egyes célok egymást erősítik, így együttes magvalósulásuk esetén hatásuk várhatóan nagyobb lesz, mint az egyes célok hatása önmagában (a tervek megvalósítása során tudatosan törekedni kell ezen szinergiák kihasználására). Az egyes stratégiai célok több átfogó cél megvalósulását is segítik, ezeknek a kapcsolata a célrendszeri ábrán jól látható.

AZ ITS CÉLRENDSZERE

JÖVŐKÉP

A hagyományaira és értékeire támaszkodó innovatív kerület, amely élhető és fenntartható környezetet biztosít a lakóinak, az itt dolgozóknak és az idelátogatóknak egyaránt

ÁTFOGÓ CÉLOK

TÁRSADALOM	KÖRNYEZET	GAZDASÁG
Aktív, egészséges, összetartó és befogadó helyi társadalom	Komfortos, biztonságos és élhető környezet	Vonzó, támogató és innovatív helyi gazdaság

STRATÉGIAI CÉLOK

S1. oktatási és kulturális identitás további erősítése és támogatása

S2. energiatakarékos és fenntartható közlekedés, az alternatív módok erősítése

S3. helyi gazdaság fellendítése, helyi munkahelyteremtés

S4. az idegenforgalom támogatása, a ferencvárosi 'brand' erősítése

S5. a lakóterületek városrehabilitációs programjának folytatása

S6. a Duna-part intenzívebb bevonása a kerület vérkeringésébe

S7. a helyi igényekhez alkalmazkodó korszerű humán intézményrendszer fejlesztése

S8. gazdasági funkcióváltás a meglévő barnamezős területek komplex rehabilitációjának előkészítésével és megvalósításának támogatásával, a terület értékeinek előtérbehelyezésével

S9. oktatás fejlesztése

S10. intermodális csomópontok és kapcsolatok erősítése

S11. a turizmushoz kapcsolódó elsődleges szolgáltatások fejlesztése

S12. rekreációs igényeket is kielégítő zöldfelületi rendszer és közösségi terek fejlesztése

S14. szegregációs folyamatok mérséklése, szociális városrehabilitáció

S13. gazdaság versenyképesség javítása a K+F+I támogatásával, és az üzleti környezet javításával

S16. esélyteremtés lehetőségeinek javítása a köznevelési intézményekben

S17. térszerkezeti hiányosságok megszüntetése és a feltáratlan területek közlekedési kapcsolatainak és elérhetőségeinek fejlesztése, izoláló közlekedési elemek áthelyezése

S18. idősek ellátásának javítása

S19. a Duna-part egységes rekreációs, szolgáltató és lakóövezetté alakítása a hasznosításban érintett szereplők együttműködésével

S20. közterületek megújítása a gyalogos és alternatív közlekedési módok támogatása, az akadálymentesített területek növelése

S15. kedvező gazdasági környezet kialakítása

2. ábra: Az ITS célrendszere

1.2. A tematikus célok és a városrészek közötti összefüggések bemutatása

Városrészenkénti adatok a 2011-es népszámlálás alapján (forrás: KSH adatszolgáltatás)

		Népességszám					Iskolai végzettség		Lakásállomány				Foglalkoztatottság							
		Állandó népesség száma *	Lakónépesség száma	Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	Lakásállomány (db)	Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)
1	**Belső-Ferencváros**		11953	7,0	68,0	25,0	5,8	42,4	6688	4,1	4,0	26,3	36,6	3,4	60,7	35,6	14,6	48,9	9,0	5,7
2	**Középső-Ferencváros**		33226	10,0	71,9	18,1	8,9	43,4	22520	7,3	6,9	30,7	31,9	5,3	65,5	32,5	15,2	43,1	10,1	6,0
3	**Külső-Ferencváros**		3542	12,5	70,4	17,2	22,5	13,3	1775	22,0	13,7	40,5	40,9	13,5	56,2	36,2	41,1	49,0	15,0	9,1
4	**József Attila-lakótelep**		12748	**9,3**	59,6	31,1	5,7	31,5	8524	1,6	1,6	15,4	26,3	2,9	68,7	41,2	18,2	49,4	8,8	5,0
Összesen		**51319**	**61553**	**9,4**	**68,5**	**22,1**	**8,6**	**38,9**	**39507**	**6,2**	**5,5**	**26,9**	**32,4**	**5,1**	**64,5**	**35,1**	**17,0**	**45,9**	**10,0**	**5,9**

* a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem

1. táblázat: 2011-es népszámlálási adatok

3. ábra: Ferencváros városrészei

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a stratégiai célok valamint a városrészek kapcsolatát.

Városrészek		Stratégiai célok																		
		S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	S14	S15	S16	S17	S18	S19	S20
1.	Belső-Ferencváros																				
2.	Középső-Ferencváros																				
3.	Külső-Ferencváros																				
2.	József Attila-lakótelep																				

Általános kapcsolat – Kevésbé érvényesíthető cél

Közepes kapcsolat – Általánosan érvényesíthető cél

Erős kapcsolat – Fokozottan érvényesíthető cél

2. táblázat: Tematikus célok és városrészek kapcsolata

1.2.1. Városrészi célok

Az egyes városrészek számra meghatározott középtávú célokat a tematikus célok valamint a városrészek közötti összefüggések kapcsolata határozza meg. Ezek alapján az egyes városrészek számára az általános célokon túl a legfontosabb célkitűzések az alábbiak:

Belső-Ferencváros: A városrész a belváros részeként az értékörző megújítások révén, igazi kulturális, turisztikai és tudásközponttá váljon.

Középső-Ferencváros: A városrész rehabilitációjának folytatása, a közintézmények fejlesztése és energia-hatékonyság növelése, illetve új minőségi szolgáltatások megtelepítése, az idegenforgalom jövedelem-termelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése, továbbá a szegregáció oldása.

Külső-Ferencváros: A városszerkezet átalakítása, a Duna irányú átjárhatóság biztosítása következtében egy nyitott városszerkezet létrehozása. A barnamezős területek hasznosításával fokozatosan javuló városi környezet kialakítása, korszerű munkhelyek teremtése.

József Attila-lakótelep: A lakótelep jó pozíciójának és zöldterületeinek megőrzése, fokozatos megújítás a közterületek színvonalának fenntartásával.

1.2.2. Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk az ITS célrendszeréhez kapcsolódó indikátorokat. Az indikátor célértékek meghatározása csak indikatív módon lehetséges, hiszen a tervezés jelenlegi szakaszában nem áll rendelkezésre pontos információ az elérhető források nagyságáról.

Stratégiai célok			Indikátor	mérték egység	Célérték	Célérték elérésének éve	Forrás
Társadalom (S1, S4-S7, S9, S12, S14, S16, S18, S20)	**Természeti és épített környezet** (S2, S4-S6, S8, S10, S12, S14, S17, S19, S20)	**Gazdaság** (S3-S6, S8, S11, S13, S15, S17, S19)					
X	X		Szociális városrehabilitációs program	db	1	2020	FAIR
X	X	X	A fejlesztések nyomán megerősített új városi funkciók száma	db	2	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
X	X	X	Rekreációs céllal fejlesztett zöldfelületek látogatottsága	%	növekedés	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
	X		A fejlesztések eredményeként megtakarított energia aránya az önkormányzati épületekben	%	növekedés	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
		X	Regisztrált társas vállalkozások száma	db	növekedés	2023	KSH
X			Közösségi programok, akciókban résztvevők száma	fő	3000	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
X	X	X	Lakossági elégedettség	%	növekedés	2023	Primer lakossági felmérés

3. táblázat: Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok

1.2.3. A funkcionális várostérség

A funkcionális várostérségi lehatárolás a fővárosi kerületek vonatkozásában kevéssé értelmezhető. Alapvetően a járásközponti településekre vonatkoztatva várja el a módszertan az alkalmazását és vizsgálatát. Ferencváros vonatkozásában a szomszédos kerületek jelenthetik a közvetlen, míg a főváros területe a tágabb vonzáskörzetet. Meg kell jegyezni azonban, hogy a kerületben működő oktatási és kulturális intézmények miatt a kerület országos kisugárzással is rendelkezik.

A problémákra, lehetőségekre és feladatokra koncentrálva Ferencváros Önkormányzata funkcionális várostérségi találkozón vett részt a szomszédos kerületek főépítészeivel. A felmerült problémák beépítésre kerültek a *megalapozó vizsgálat*ba. E problémák megoldására az ITS célrendszere ad válaszokat. A célok elérését szolgáló beavatkozásokat a *„2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása*” fejezet tartalmazza.

Az alábbi táblázat a KSH 2011-es városrészi adatait tartalmazza. Ezek részletes elemzését a megalapozó vizsgálat tartalmazza, ismételt megjelenítését az ITS módszertan írja elő.

2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozásokat (projekteket, illetve programokat), amelyek a célok eléréséhez szükségesek. A projektek nemcsak beruházási (építési és felújítási) típusúak lehetnek, hanem például foglalkoztatási, képzési, szemléletformáló jellegűek is (a továbbiakban „soft" projektek).

Az ITS az alábbi projekttípusokat[1] különbözteti meg:

Akcióterületi projektek

Akcióterületi projekteknek a **térben és időben koncentrált, jellemzően komplex** projekteket nevezzük. A térben való koncentráltság azt jelenti, hogy a beavatkozások egy jól meghatározható határvonallal körülvett területen belül történnek. Az időben való koncentráltság azt jelenti, hogy az akcióterületen belüli beavatkozások szintén egy jól meghatározott, de záros határidőn belül - legfeljebb néhány év alatt – megtörténnek. A komplex jelleg pedig azt jelenti, hogy az akcióterületen többféle, de egymással szorosan összehangolt beavatkozások valósulnak meg. Az akcióterületen megvalósuló fejlesztések:

- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen,
- együttesen szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektelemek segítik más projektelemek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését.

Akcióterületen kívüli projektek

Nem minden – a város területén megvalósuló - projekt köthető akcióterülethez. Nem tekinthetők akcióterületi projektnek, amelyek vagy időben, vagy térben nem koncentráltak, vagy a beavatkozás jellege nem komplex. Térben nem koncentrált projekt például egy olyan program megvalósítása, amely a város különböző pontjain jelent **pontszerű** beavatkozásokat. Időben nem koncentrált az a projekt, amelynek megvalósítása csak hosszabb idő alatt – az ITS időtávján túlmutatóan – lehetséges. Végül nem komplex jellegű az a projekt, amely egyetlen, pontszerű beavatkozást jelent. Jellemző akcióterületen kívüli projektek:

- önálló épületek, építmények felújítása, korszerűsítése, energetikai fejlesztése,
- közterület- és környezetrendezés a város egy-egy pontján,
- új, önálló létesítmény elhelyezése a városszövetben,
- Hosszabb idő alatt (nem akciószerűen) megvalósítható fejlesztések (meglévő lakóterületek átépülése, ipari területek funkcióváltása, stb.)

Hálózatos projektek

Hálózatos projektnek az egymással összehangolt, térben kapcsolódó **beruházási** jellegű projekteket nevezzük. A térben való kapcsolódás azt jelenti, hogy a hálózatos projekt kiterjedhet több városrészre, vagy akár a város egészére is, kapcsolódhat továbbá nagyobb léptékű térségi (országos, megyei, járási) hálózatokhoz is. A hálózatos projekt

- több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemekből áll (pl. óvoda-hálózat fejlesztése),
- a város egészére vagy annak egy részére – például több akcióterületre – terjed ki,

a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

[1] Útmutató a kis- és középvárosok számára az ITS 2014 – 2020 elkészítéséhez. BM, 2014

Kulcsprojektek

Azokat a tervbe vett fejlesztéseket nevezzük kulcsprojektnek, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének. Tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem, vagy csak kismértékben érhető el.

2.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

A fejlesztési akcióterületek kijelölése az alábbi alapelvek figyelembevételével történt – összhangban a Városfejlesztési Kézikönyv 2.3-as fejezetében leírtakkal :

- az akcióterületek teljesítsék legalább a minimálisan előírt követelményeket a szociális mutatók, illetve az ellátandó funkciók tekintetében;
- az akcióterületek kiterjedése ne legyen eltúlzott, csak azok az utcák kerüljenek bele, amelyek a fejleszteni kívánt épületek, intézmények és közterek, valamint a lehetséges magánerős beruházások miatt valóban indokoltak;
- az akcióterület megjelenésében minél homogénebb, térben pedig koncentrált legyen;
- funkcionális szempontból az akcióterületek egy egységet alkossanak úgy, hogy a funkcióváltásra és bővítésre megfelelő helyszínt kínáljanak;
- az akcióterület lehet egy városrésszel azonos, lehet egy városrészen belüli terület, vagy érinthet több városrészt is. Nagyságát a fejlesztési szükségletek – és a majdani pályázati jogosultsági kritériumoknak való megfelelés – határozza meg;
- a stratégiában indikatív jelleggel jelölendők ki az akcióterületek, azaz határai később módosulhatnak;
- az akcióterületek a városfejlesztés gócpontjai, kiemelt fejlesztési célterületei, ahol több, egymással összefüggő beavatkozás, projekt valósul meg. Természetesen ez nem zárja ki az akcióterületen kívüli fejlesztések szükségességét, létjogosultságát („kisléptékű”, pontszerű beavatkozások).

A Kézikönyv iránymutatásain túlmenően az Útmutató az alábbiakat fogalmazza meg: „még nem célszerű az akcióterületek végleges és pontos lehatárolása, de azok jellege és elhelyezkedése már tervezhető (pl. egyes városi alközpontok fejlesztése, szabadidős övezetek fejlesztései, szegregált lakóterületek felszámolása, stb.)”

A fenti alapelveknek megfelelően Ferencvárosban a következő fejlesztési akcióterületek kerültek lehatárolásra a 2014–2020 közötti időszakra annak tudatában, hogy mindezek megvalósítására a potenciálisan rendelkezésre álló fejlesztési források nem lesznek elegendők:

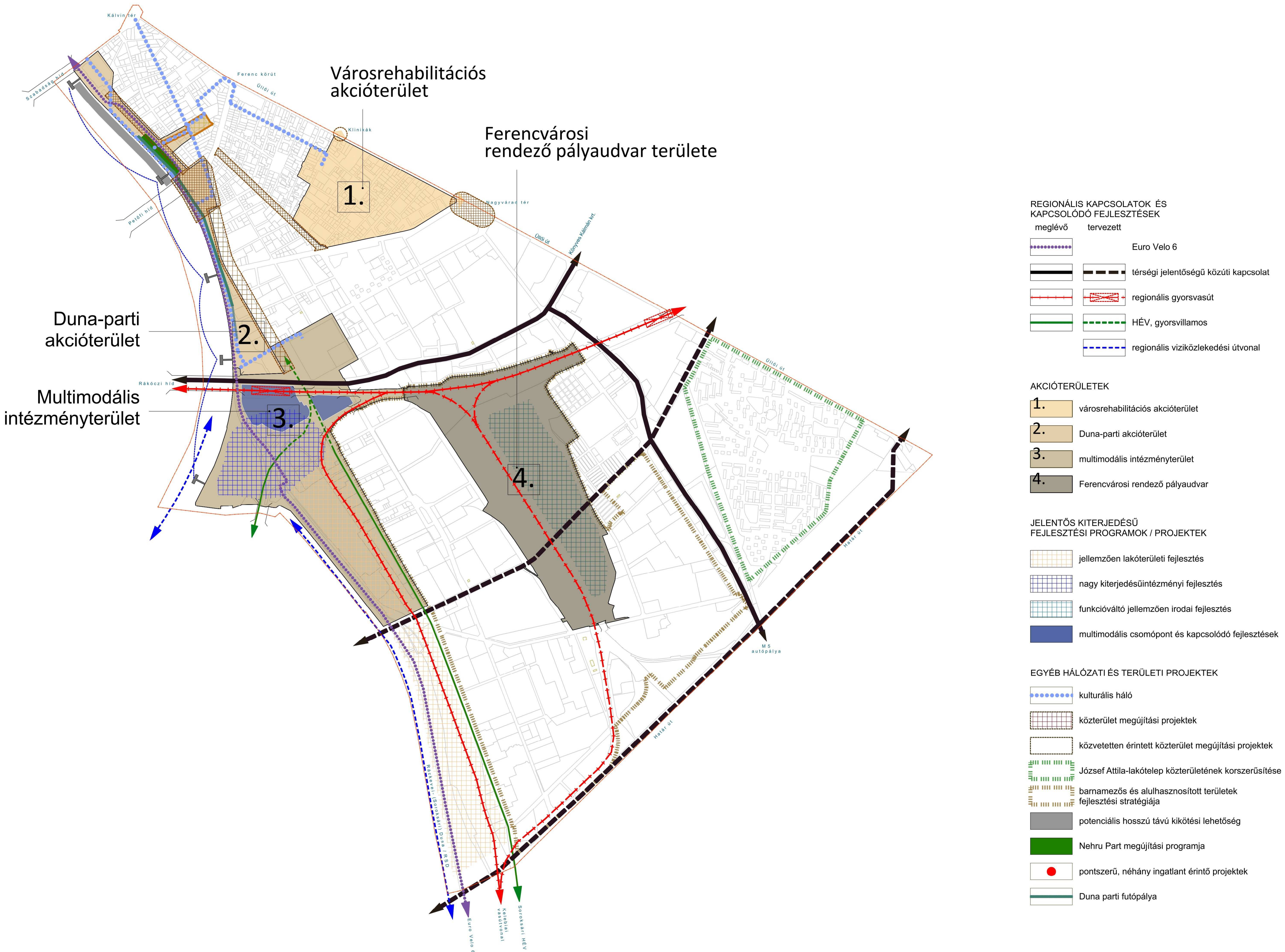
AT1: Ferencvárosi városrehabilitációs akcióterület

AT2: Duna-parti akcióterület

AT3: Multimodális intézményterület

AT4: Ferencvárosi rendező pályaudvar területe

Az akcióterületek és az akcióterületen kívüli fejlesztések elhelyezkedése a városszerkezetben

4. ábra: Az akcióterületek és az akcióterületen kívüli fejlesztések

2.1.1. A tervezett beavatkozások és városrészek kapcsolata

Az alábbi táblázatokban összefoglaltuk a városrészek, a kijelölt akcióterületek, pontszerű fejlesztések, hálózatos és az ún. „soft" elemek kapcsolatát. A kapcsolatok erősségét elsősorban az befolyásolja, hogy melyik városrészekben került kijelölésre a beavatkozás, azaz a tervezett fejlesztések hol fognak megvalósulni. Azonban a fejlesztések jellegétől függően a hatások nemcsak az adott városrészben érzékelhetőek, hanem a szomszédos városrészekben, vagy akár a település teljes területén.

	Akcióterületi projektek (AT)				Akcióterületen kívüli pontszerű beavatkozások (P)														
Városrészek	**1**	**2**	**3**	**4**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**
Belső-Ferencváros																			
Középső-Ferencváros																			
Külső-Ferencváros																			
József Attila-lakótelep																			

	Hálózatos projektek (H)					Soft projektek (SP)									
Városrészek	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
Belső-Ferencváros																
Középső-Ferencváros																
Külső-Ferencváros																
József Attila-lakótelep																

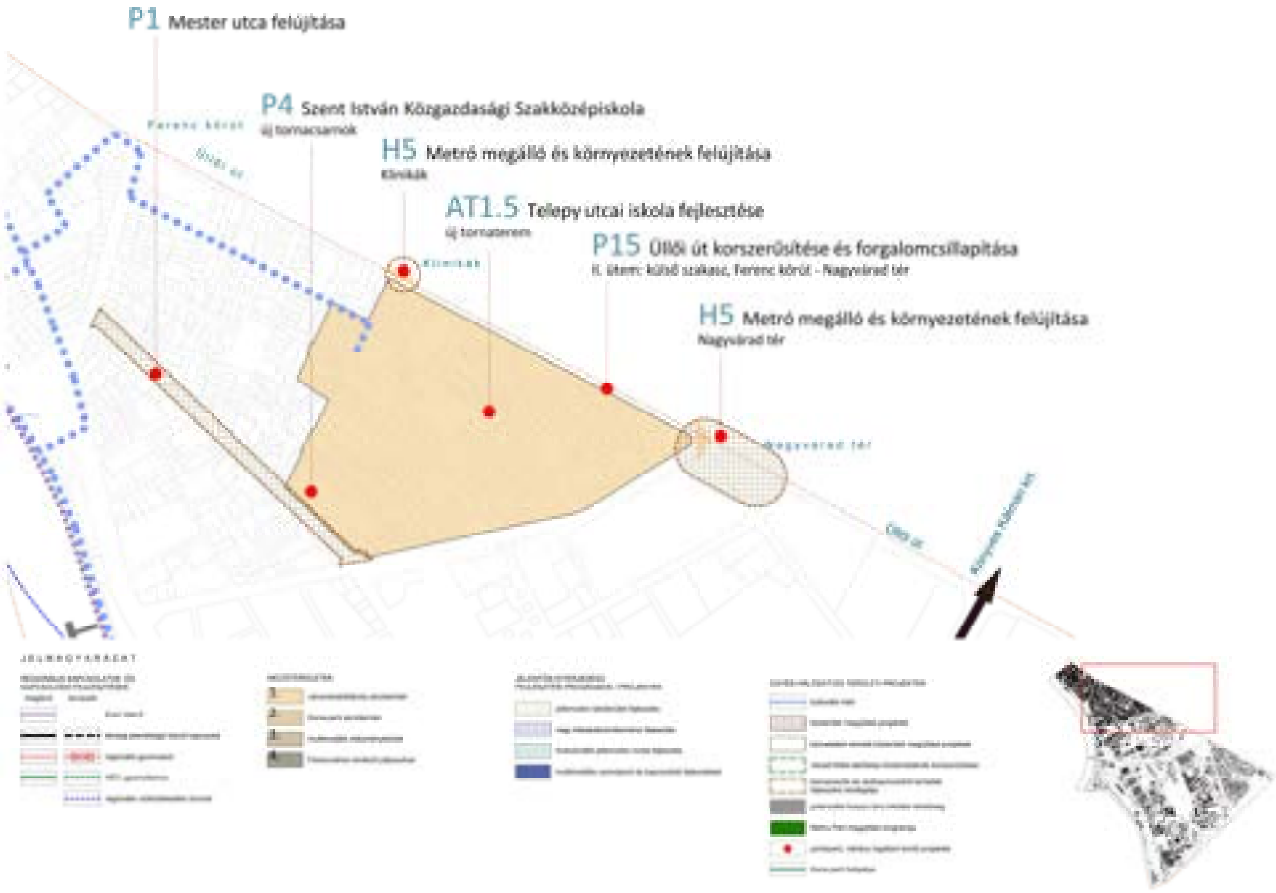
4. táblázat: A fejlesztések és a városrészek kapcsolata

Erős kapcsolat Közepes kapcsolat Gyenge kapcsolat

2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása

1. AKCIÓTERÜLET

Ferencvárosi városrehabilitációs terület

5. ábra: A ferencvárosi városrehabilitáció akcióterülete

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben
Az Üllői út – Haller utca – Mester utca – Thaly Kálmán utca – Balázs Béla utca – Viola utca – Tűzoltó utca – Thaly Kálmán utca által határolt terület.
Az akcióterület rövid bemutatása
A Középső-Ferencváros Történeti városrészén elhelyezkedő akcióterület az 1990-es évek elején még a főváros legrosszabb fizikai állapotú területei közé tartozott. A fizikai és társadalmi lepusztulás megállítása és a városrész felemelkedése 1992-ben a városmegújítási akció keretében magántőke bevonásával indult meg. A negyed évszázada tartó rehabilitáció alappilléreit az önkormányzati lakóházak felújítása, a társasházak felújításának pályázati támogatása, a közterületek megújítása, valamint új épületek létesítése jelentik. A kijelölt akcióterület épületállománya vegyes, nagy a komfort nélküli lakások aránya és a vegyes társadalmi összetételt jól tükrözi, hogy mind az alacsony iskolai végzettségűek aránya, mind a felsőfokú végzettségűek aránya magas.
A településfejlesztési akció rövid leírása
A rehabilitációs programok révén a városi környezet látványosan átalakult az elmúlt években a történeti

városrészekben. A terület városi szövetbe integrálása az állami, befektetői építkezésekkel, az infrastruktúra fejlesztésekkel jól halad. A településfejlesztési akció keretében, ezt a jól működő városrehabilitációs programot kívánja Ferencváros folytatni. A program fontos alapelve az értékmegőrzés (fizikai és szellemi értelemben egyaránt). Az értékes épületek felújításával, az értéktelen, avult állapotúak bontásával és az épületek között elhelyezkedő megfelelő minőségű zöldfelületek kialakításával biztosítható a városi élettér megújulása.

Az akcióterületek végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják

S5, S9, S12, S14, S16, S20

Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása

6. ábra: Budapest Főváros TSZT részlet

Az akcióterület területén jelenleg érvényes szabályozási terv

7. ábra: Az akcióterületen jelenleg érvényes szabályozási terv

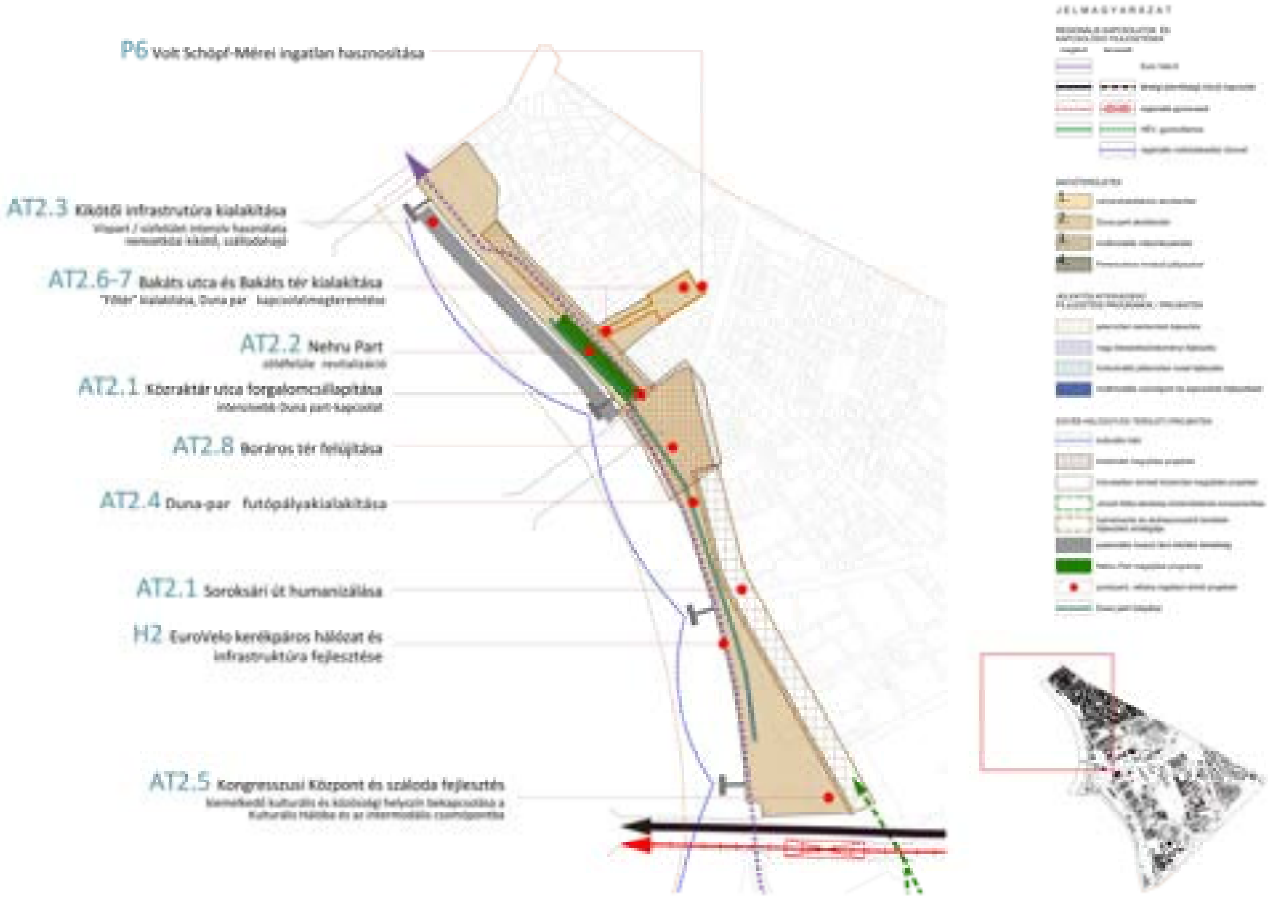
A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT1)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, mFt)	Megvaló-sítás várható ideje	Elő-készítettség foka
AT1.1	KULCSPROJEKT Városmegújítás folytatása a JAT területén	Középső-Ferencváros közel 80 hektáros, 44 tömbnyi városrésze az 1990-es évek elején a főváros legrosszabb fizikai állapotú területei közé tartozott és ennek következtében megindult a veszélyes társadalmi viszonyok kialakulásának folyamata. A fizikai és társadalmi lepusztulás megállítása és a városrész felemelkedése érdekében, 1992-ben megindult városmegújítási akció. Az eddigi rehabilitáció eredményeképpen a komfort nélküli lakások aránya a területen 61%-ról 16%-ra csökkent. A fejlesztés I. ütemében a Gát utca 3-5., 20, valamint a Lenhossék u. 7-9. számú épületek komplex megújítására került sor. A projekt célja a II. ütem megvalósulása.	n.a.*	n.a.*	n.a.*
AT1.2	Önkormányzati tulajdonú	Az akcióterületen található (a JAT területén kívül eső) önkormányzati	n.a.*	n.a.*	n.a.*

	bérlakások felújítása	bérlakások felújítása, komfort fokozatának növelése.			
AT1.3	A szociális rehabilitációt kísérő „soft" elemek	A nem építési beruházásokat tartalmazó „Soft" program egy sokrétű, szociális szolgáltatásokat magába foglaló program, mely tartalmazza az akcióterületen lévő oktatási intézmények fejlesztését, az ott tanuló diákok felzárkóztatását, tehetséggondozását. Szükséges továbbá képzések indítása a foglalkoztatási integráció érdekében.	n.a.*	n.a.*	n.a.*
AT1.4	Közterület megújítások	A rehabilitációs területeken az új beépítésekkel párhuzamosan tervezhető a közterületek megújítása. Az épített környezet minőségének javítása érdekében a Tűzoltó u., Thaly Kálmán u., Viola u., Vendel u., Balázs Béla u., Lenhossék u., Márton u., átépítése szükséges. A közterület megújításokkal egyidejűleg a kerékpáros közlekedés fejlesztése is javasolt, kerékpárosbarát forgalomtechnikai átalakításokkal, kerékpártárolók elhelyezésével.	n.a.*	n.a.*	n.a.*
AT1.5	Telepy utcai iskola tornateremmel való bővítése	A kerületi sportéletben, sportnevelésben nagy szerepet vállal a Telepy Károly Testnevelési Általános Iskola és Gimnázium, melynek tornateremmel való bővítése szükséges.	450	n.a.*	n.a.*
AT1.6	Haránt irányú tömegközlekedési kapcsolatok erősítése	Az akcióterület határain, a Mester utcán és az Üllői úton jól kiépült, a tömegközlekedési hálózatba illeszkedő tömegközlekedési eszközök szolgálják az itt élőket, azonban a terület jobb átjárhatósága érdekében fontos a haránt irányú tömegközlekedés megteremtése is. Az akcióterület haránt irányú buszjárattal való feltárására vizsgálati anyag készült, a buszok a Boráros tér és a Klinikák közt a Soroksári út – Dandár utca – Thaly Kálmán utca, ellenirányban a Lenhossék utca – Drégely utca – Vaskapu utca – Haller utca – Soroksári út útvonalon közlekednének.	15	n.a.*	n.a.*

* A tervezés aktuális állása és a rendelkezésre álló információk alapján a projektköltségek, az ütemezés és az előkészítettség nem meghatározható. A szükséges információk beérkezése után a hiányzó adatok feltöltésre kerülnek.

2. AKCIÓTERÜLET

A Duna-part fejlesztése

8. ábra: Duna-parti akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben
Az akcióterület nagyrészt Belső- és Középső-Ferencváros Duna-parti szakaszát foglalja magában, pontosan a Vámház körút – Pipa utca – Csarnok tér – Közraktár utca – Bakáts utca – Bakáts tér – Bakáts utca – Közraktár utca – Boráros tér – Soroksári út – Rákóczi híd – Duna által határolt területet.
Az akcióterület rövid bemutatása
Az akcióterület Ferencváros egyik legértékesebb, sok potenciát magában hordozó területe, a Duna-part. A jelentős zöldfelülettel rendelkező területen fejlesztésekkel szükséges erősíteni a város és a folyó kapcsolatát. A fejlesztési terület magába hordozza a kerület jelentős kulturális helyszíneit a Nemzeti Színházat, a Művészetek Palotáját és a Bakáts teret is, melyek Dunával való kapcsolatait rendezni, erősíteni szükséges. A Boráros tér, jelenleg forgalmi funkciójú csomópontként ékelődik a Duna-parti akcióterületbe.
A településfejlesztési akció rövid leírása
Ferencváros jövőképében a környezeti minőséget alapvetően meghatározza a város és a Duna közvetlen kapcsolatának helyreállítása. A Duna-parti zöldterületek revitalizációjával, az izoláló közlekedési elemek megszüntetésével és a kulturális helyszínek megerősítésével (létrehozásával) kívánja a kerület elérni, hogy a területet a helyi lakosság és az idelátogatók egyaránt intenzíven használják.

Az akcióterületek végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják
S1, S2, S4, S6, S10, S11, S12, S17, S19, S20
Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása

9. ábra: Budapest Főváros TSZT részlet

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT2)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keret-összeg (nettó, mFt)	Megvalósítás várható ideje	Elő-készítettség foka
AT2.1	Közraktár utca forgalom-csillapítása	A Duna menti terület fejlesztése során nagy hangsúlyt kap az ember és a víz kapcsolatának erősítése. Ennek egyik fontos eleme a Közraktár utca forgalomcsillapítása, 2X1 sávossá alakítása.	400	n.a.*	n.a.*
AT2.2	Nehru part fejlesztése	A Duna-parti zöldterületek megújításának keretében a Nehru part fejlesztése kiemelten	590,535	n.a.*	n.a.*

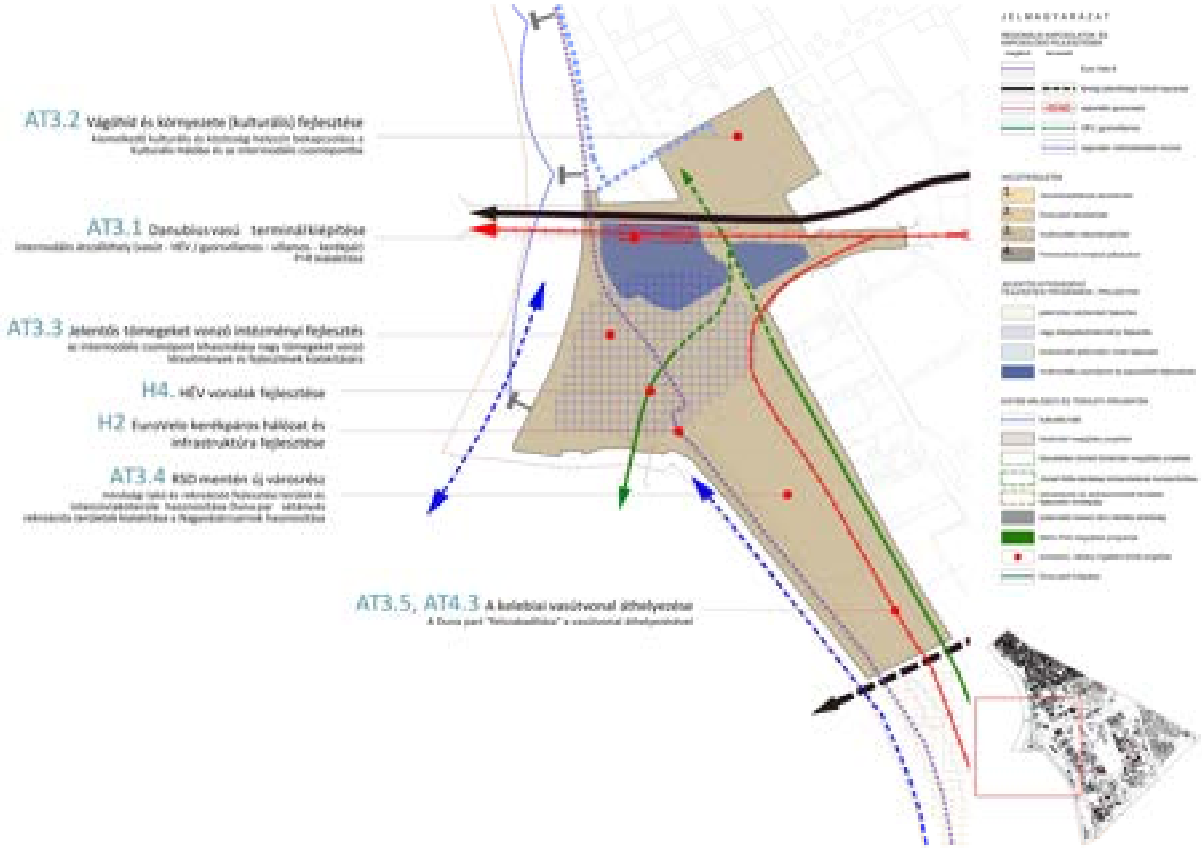
		fontos. A CET és a Petőfi híd közt elterülő partszakaszon, olyan közösségi zöldfelület kerülhet kialakításra, amely szolgálná a Duna-part jobb minőségét, a lakosság jobb ellátását és a biológiai aktivitás növelését is.			
AT2.3	Kikötők kialakítása	A Duna, mint vízi út és a Duna-part jobb kihasználása, vonzerejének növelése érdekében az akcióterületen indokolt a kikötők helyzetének rendezése, új kikötők kialakítása. Szükséges a kikötők helyének, szerepének, típusának átgondolása.	160	n.a.*	n.a.*
AT2.4	Duna-parti futópálya létesítése	A projekt a kerület lakossága számára megnöveli a természet-közeli kikapcsolódási teret és a sportolási lehetőségeket. A rekortán felületű futópálya létesítése fővárosi szinten fontos fejlesztés, természet-közeli jellege, közösségi közlekedéssel és közúton való megközelíthetősége okán várhatóan megnövekedett érdeklődést eredményez majd. Továbbá, a fejlesztés déli irányban meghosszabbítja a Duna pesti partján jelenlévő turistaforgalom fő tengelyét is. A területen kiszolgáló funkciók (padok, hulladékgyűjtők, kerékpártárolók, tájékoztató táblák) is épülnek, valamint felújításra kerül a növényzet és fasor foghíjai pótlásra kerülnek.	650	n.a.*	n.a.*
AT2.5	Új Kongresszusi Központ építése	A magyar állam 2014 elején vásárolta meg a Trigránit cégcsoporttól a Millenniumi Városrészben, a Művészetek Palotája mellett található közel 13 ezer négyzetméteres területet, ahol a konferenciaközpont megépülhet. Az objektumban helyet kaphat egy olyan nagyterem, amelynek a befogadása kongresszusi célra 4-5 ezer, míg kulturális célra 3-4 ezer fő. A két nagy szekcióterem befogadóképessége egyenként 1200-1500 fő lenne. Ezen felül több kisebb szekcióterem elhelyezése is szerepel a tervekben, amelyek befogadóképessége 50-200 fő, úgy hogy összesen 2 ezer ember férjen be ezekbe. A kiállítási tér alapterületét 6-8 ezer négyzetméterre tervezik, a mélygarázsban pedig 450 autónak kell helyet biztosítani. A cél, hogy Budapest a világon az első öt, Európában az első három legnépszerűbb konferenciahelyszín között legyen. A Kongresszusi Központ építése során kiemelt szempont a gyalogos és kerékpáros megközelíthetőség segítése.	25000-30000	n.a.*	n.a.*
AT2.6	Bakáts tér átalakítása	A Bakáts tér a kerület központja, a Ráday utca egyik kiindulópontja. A város egyik kulturális rendezvényközpontja, ahol az évente megrendezett programok vonzereje a főváros egészére, illetve az országba látogató turistákra is kiterjed. A közterület-fejlesztési	749,99	n.a.*	n.a.*

		programnak ezért kiemelt feladata a városrész és a kerület központi terének a megújítása, minőségi átalakítása, mélygarázs építése befektető közreműködésével, valamint felszínrendezéssel.			
AT2.7	Bakáts utca átalakítása, a főtér és a Duna kapcsolatának létrehozása	A főtér felújításához kapcsolódóan tervezett a Bakáts tér és Duna-part összekötésének, a Bakáts utcának az átalakítása. A főtér és a Duna kapcsolatának létrehozása, a kulturális rendezvények összehangolása az épített környezet minőségének javulását és a turisztikai vonzerő növelését eredményezi.		n.a.*	n.a.*
AT2.8	Boráros tér rendezése	A Boráros teret az 1970-es években közlekedési csomóponttá építették át a gépjármű forgalom elsődlegességével. Ferencváros megújuló történeti városrészei között a gyalogosforgalomhoz igazodó városi térré alakítás az elkövetkező évek feladata lesz. A fővárosi önkormányzat feladata a Boráros tér átalakítása közlekedési csomópontból városi térré, ésszerű gyalogos kapcsolatokkal, a gyalogos és a zöldfelületek arányának növelésével, valamint a csatlakozó közterületek megújításával.	2500-5000	n.a.*	n.a.*
AT2.9	Soroksári út átalakítása	A projekt célja a Soroksári út Boráros tértől a Közvágóhídig terjedő szakaszának felújítása. Az út humanizálása szükséges fasorokkal, parkolósávval, szélesebb gyalogos felületekkel. Megoldandó feladat továbbá az ésszerű gyalogos átközlekedés, új gyalogos átjárók kialakításával.(A projekt együtt kezelendő az észak-déli regionális gyorsvasút megvalósításával.)	430	n.a.*	n.a.*
AT2.10	EuroVelo kerékpáros útvonal kialakítása	A projekt célja a Duna-parti biztonságos és kényelmes kerékpáros útvonal kialakítása, a regionális és nemzetközi EuroVelo 6 útvonal részeként.	n.a.*	n.a.*	megvalósít-hatósági tanulmány

* A tervezés aktuális állása és a rendelkezésre álló információk alapján a projektköltségek, az ütemezés és az előkészítettség nem meghatározható. A szükséges információk beérkezése után a hiányzó adatok feltöltésre kerülnek.

3. AKCIÓTERÜLET

Multimodális intézményterület

10. ábra: A multimodális intézményterület akcióterülete

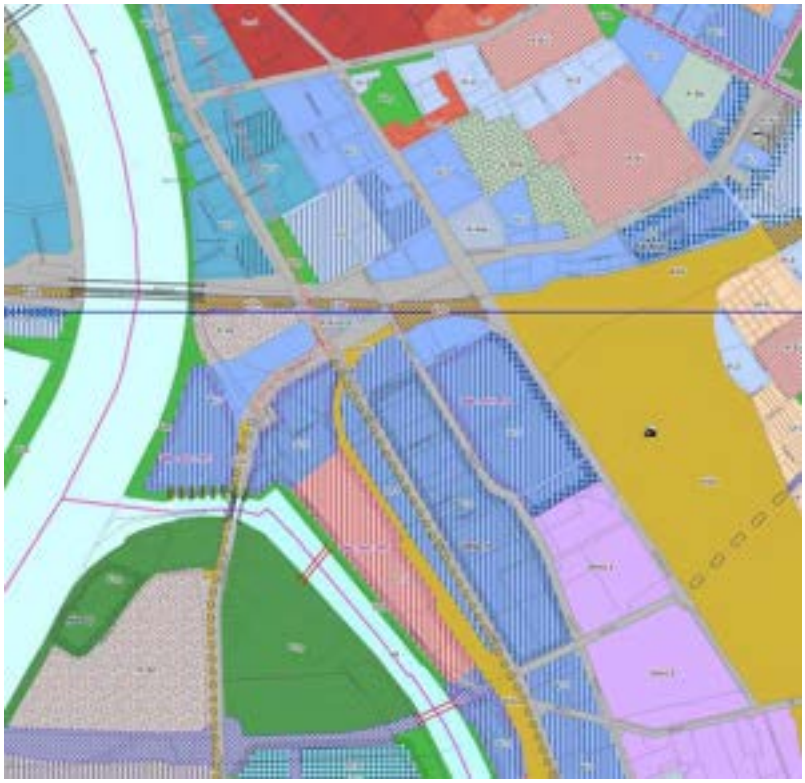
Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben
Az akcióterület a Duna – Soroksári út – Vágóhíd utca – átkötő út – Máriássy utca – Könyves Kálmán körút – Soroksári út – tervezett átkötő út által határolt terület.
Az akcióterület rövid bemutatása
A Rákóczi híd pesti hídfőjénél elterülő akcióterület különlegesen kedvező feltételekkel rendelkezik jelentős tömegeket vonzó ingatlanfejlesztésre, új lakó és intézményterületek kialakítására. Ferencváros meghatározó jelentőségű közlekedési útvonalai közé tartozik a Könyves Kálmán körút, amely folytatásaként a Rákóczi híd köti össze a IX. kerületet a budai oldallal. A hídfő intermodális csomópont kialakítására alkalmas terület. A Rákóczi hídtól délre eső Duna-part potenciálisan az egyik legértékesebb alulhasznosított területe a kerületnek. Elhelyezkedése, mikrokörnyezete, a Dunához való kapcsolata magas színvonalú intézményi és lakóterületek kialakítását tenné lehetővé. Az akcióterület része az egykori VITUKI területe, ahol jelenleg a hiányzó infrastruktúra a fejlesztések gátló tényezője.
A településfejlesztési akció rövid leírása
A következő években jelentős közlekedésfejlesztési változások várhatóak a területen, melynek részeként hosszú távon a Rákóczi híd pesti oldalánál egy vasúti terminál építését és ezzel intermodális átszállóhely kialakítását tervezi a város. (A MÁV rövidtávon a 150. sz. vonalon kíván itt új megállót létesíteni.) Az intermodális csomópont kihasználása, nagy tömegeket vonzó létesítmények és fejlesztések helyszínévé

teheti az akcióterületet. Az Ráckevei-Soroksári-Dunaág menti területen - az intézményi, munkahelyi, lakhatási és rekreációs adottságok – együttes fejlesztésével, önálló XXI. századi városrész jöhet létre. A terület kialakítása során fontos a kerékpáros közlekedés fejlesztése, kerékpárosbarát forgalomtechnika kialakításával, kerékpártárolók elhelyezésével.

Az akcióterületek végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják

S4, S6, S10, S11, S12, S17, S19, S20

Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása

11. ábra: Budapest Főváros TSZT részlet

Az akcióterület területén jelenleg érvényes szabályozási terv

12. ábra: Az akcióterületen jelenleg érvényes szabályozási tervek

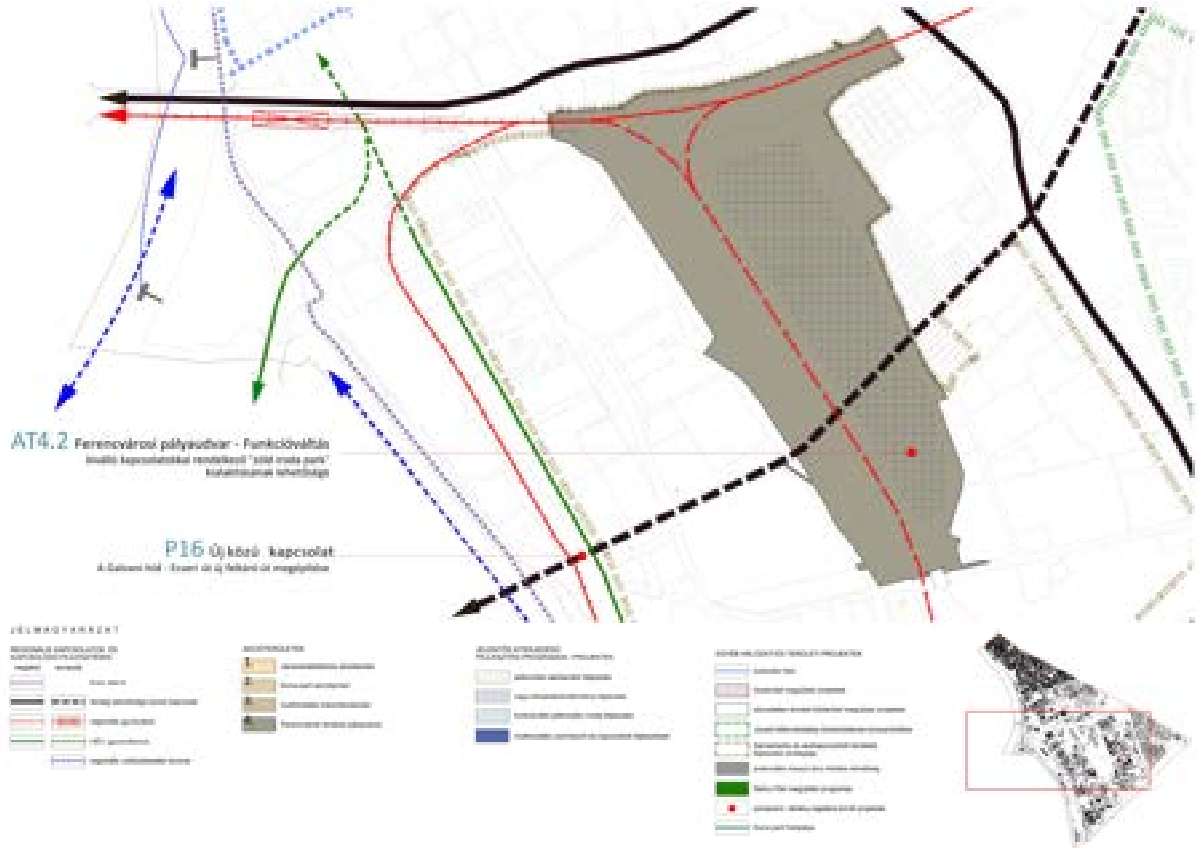
A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT3)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, mFt)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
AT3.1	Danubius terminál és multimodális átszálló csomópont kiépítése	A területen jelentős a közlekedési rendszert fejlesztések várhatóak, ami kihatással lesznek az egész Dél-pesti térségre. Az akcióterületen kialakításra kerülő intermodális csomópont és átszállóhely egyik fő eleme az új vasúti terminál megépítése. A Nyugati pályaudvar korszerűsítése pár éven belül megkezdődik, annak tehermentesítése részben ezen az átmenő állomáson történhet. A csomópont kiépítése során elsősorban a közösségi közlekedés ágazatai (vasút, hév, (gyors)villamos, busz) közötti átszállást és a gyalogosan, kerékpárosan kiszolgálható célforgalmat kell megoldani, de szükséges P+R parkoló létesítése is (rövidtávon a Soroksári út -1. sz. vasútvonal – 150. sz. vasútvonal által határolt háromszögben). A projekt keretében fontos a Rákóczi híd – Kvassay Jenő út – Soroksári út által határolt tömb rendezése is, hogy minőségében a Millenniumi Városközpont tér- és városépítészeti kialakítása déli irányban folytatódhasson.	n.a.*	n.a.*	n.a.*

AT3.2	Vágóhíd (és környezetének) fejlesztése	A projekt célja a Vágóhíd hasznosítása, és kiemelkedő kulturális és közösségi helyszínként bekapcsolása a Kulturális Hálóba. Lehetséges funkciók között felmerült a Mezőgazdasági Múzeum elhelyezése.	n.a.*	n.a.*	n.a.*
AT3.3	Jelentős tömegeket vonzó intézményi fejlesztések	A helyszín a főváros egy olyan térsége, amely alkalmas lehet jelentős tömegeket vonzó sport, vagy egyéb közösségi célú esemény lebonyolítására. A projekt-csomag célja a lehetőségek megteremtése az esetleges országos vagy fővárosi léptékű építési projektek számára.	n.a.*	n.a.*	n.a.*
AT3.4	RSD mentén új városrész létesítése	Az RSD kedvező adottságai révén, fővárosi szinten is különleges fejlesztési lehetőségeket kínál. . Intézmény, munkahely, lakás, rekreáció együttes fejlesztésével önálló XXI. századi városrész jöhet létre. Az új beépítésekkel együtt a telkeken belüli zöldfelületi arány növelendő, továbbá a Duna és az RSD parti területein összefüggő közterület alakítandó ki intenzív zöldfelületekkel. A projekt során figyelembe kell venni, hogy a Budapest 2020 Integrált Településfejlesztési Stratégiában a terület zöldterületi, rekreációs célú megújítása szerepel.	n.a.*	n.a.*	n.a.*
AT3.5	A kelebiai vasútvonal áthelyezése	A kelebiai vonal áthelyezésével (a Ferencvárosi rendező pályaudvar területére) megszűnne a vasút izoláló hatása és a Soroksári út mögötti területek számára megnyílna a tér az RSD menti területek irányába. A Kelebiai vonal áthelyezése után szükséges a terület kármentesítse, revitalizációja.	n.a.*	n.a.*	n.a.*

* A tervezés aktuális állása és a rendelkezésre álló információk alapján a projektköltségek, az ütemezés és az előkészítettség nem meghatározható. A szükséges információk beérkezése után a hiányzó adatok feltöltésre kerülnek.

4. AKCIÓTERÜLET

Ferencvárosi pályaudvar

13. ábra: A Ferencvárosi pályaudvar akcióterülete

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben
Az akcióterület megegyezik a Ferencvárosi rendező pályaudvar területével, melynek határai: Külső Mester utca – Fék utca – Péceli utca – Osztag köz – Táblás utca – Illatos út.
Az akcióterület rövid bemutatása
A leromlott, nagy kiterjedésű, MÁV tulajdonban lévő pályaudvar közel 10%-át teszi ki Ferencváros területének. Térbeli elhelyezkedése révén beékelődik a Külső-Ferencváros várostestébe, és jelentősen hozzájárul a szomszédos területek feltáratlanságához, illetve a környező ingatlanok degradálódásához.
A településfejlesztési akció rövid leírása
A pályaudvar két gurítódombja (keleti, nyugati) közül már csak a keleti üzemel, így a nyugati gurító és a rendező vágányok használaton kívül állnak. A terület újrahasznosítása elhúzódó feladatként van jelen a kerület életében. Elsődleges a terület kármentesítése, és a környezeti kockázatok feltárása. Ezt követően a terület vegyes funkciójú intenzív hasznosításával, és a zöldfelületek arányának növelésével új kerületi központ jöhetne létre. 2020-ig a pályaudvar teljes funkcióváltása nem reális, de a felszabadítható területek meghatározását, az ütemezett funkcióváltásra történő javaslattételt és a funkcióváltás első ütemének végrehajtását célként tűzte ki a kerület. A terület kialakítása során fontos a kerékpáros

közlekedés fejlesztése, kerékpárosbarát forgalomtechnika kialakításával, kerékpártárolók elhelyezésével.

Az akcióterületek végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják

S3, S8, S12, S13, S15, S17

Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása

14. ábra: Budapest Főváros TSZT részlet

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT4)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, mFt)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
AT4.1	Tulajdonrendezés	A terület jelenleg a MÁV tulajdonában áll, hasznosítása érdekében elsődleges feladat a tulajdonviszony rendezése.	n.a.*	n.a.*	n.a.*
AT4.2	Funkcióváltás megkezdése	A közel 130 hektáron elterülő rendező pályaudvar Közép-Európában a legnagyobb volt. Az elmúlt évszázadban a város körülnőtte a túlméretezett vasúti központot és mára klasszikus	n.a.*	n.a.*	n.a.*

		alulhasznosított barnamezős területté vált. A terület kedvező központi elhelyezkedése révén alkalmas lenne magas presztízsű, zöld irodapark kialakítására. A terület funkcióváltásának érdekében I. ütemben a kármentesítési beavatkozásokat kell majd végrehajtani.			
AT4.3	A kelebiai vasútvonal áthelyezése	A vasútvonal áthelyezése a területre szükséges közlekedésszervezési szempontok miatt, továbbá indokolt a jelenlegi izoláló hatás megszüntetése miatt is. Áthelyezése az akcióterületre növelné a funkcióváltás után kialakult irodapark kapcsolatait.	n.a.*	n.a.*	n.a.*
AT4.4	Zöldfelület rendezés	A funkcióváltás részeként az újonnan kialakult irodapark környezetében minőségi zöldfelületek kialakítása tervezett.	n.a.*	n.a.*	n.a.*
AT4.5	Feltáró utak létesítése	A terület jobb megközelíthetősége és Külső-Ferencváros közúti kapcsolatainak erősítése érdekében (haránt irányú) feltáró utak létesítése indokolt.	n.a.*	n.a.*	n.a.*

*A tervezés aktuális állása és a rendelkezésre álló információk alapján a projektköltségek, az ütemezés és az előkészítettség nem meghatározható. A szükséges információk beérkezése után a hiányzó adatok feltöltésre kerülnek.

2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt vázlatos pénzügyi terve és ütemezése

Az alábbi táblázatokban a kijelölt akcióterületek vázlatos pénzügyi terveit foglaltuk össze. A fejlesztések jelentős része – a csak korlátozottan rendelkezésre álló önkormányzati források miatt – alapvetően európai uniós, központi költségvetési (hazai) és egyéb forrásokra tud támaszkodni. Ezek rendelkezésre állásáról, a pályázati lehetőségekről, jelenleg csak meglehetősen pontatlan információk állnak rendelkezésre, ezért a táblázatban feltűntetett információk csak indikatív jellegűek.

Ütemezés indoklása

Az ütemezés kialakítását az alábbi alapelvek mentén végeztük el:

- A 2014-2020-as Európai uniós források rendelkezésre állása nagyban befolyásolja / befolyásolhatja a projektek megvalósíthatóságát. Jelenleg még nem állnak rendelkezésre pontos információk a releváns kiírások ütemezéséről, igénybevételük feltételeiről. A projektek előkészítettsége és a korábbi tapasztalatok alapján próbáltuk megbecsülni, hogy az egyes akcióterületek / projektek mikor juthatnak külső forrásokhoz;

- A már megkezdett projektek esetében, értelemszerűen 2014-től kezdtük az ütemezést;
- A már kormánydöntéssel és/vagy tervi előzményekkel (megvalósíthatósági tanulmány, előzetes-, engedélyes- kiviteli tervek stb.) rendelkező projektek ütemezése már az időszak elejére tervezhető, míg az előkészítetlen projektek (szélsőséges esetben, ahol még csak a projekt alapötlete merült csak fel), megvalósítása az időszak második felében tervezett;
- Az ütemezésnél kiemelt szerep hárul a helyi igényekre. A Kerület számára legfontosabb problémák kezelése, vagy a legtöbb lakos életét befolyásoló projektek az stratégiai időszak elejére kerülnek, míg a kevésbé jelentősek csúsznak hátrébb.
- A fentieken túlmenően olyan kevésbé számszerűsíthető tényezők is befolyásolták az ütemezést, mind például az Önkormányzat, vagy az egyes kedvezményezetti csoportok igényei, preferenciái.

A fenti tényezők együttesen alakították ki az ütemezést, azonban az egyes tényezők súlya projektenként / akcióterületenként változó.

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AT1 Ferencvárosi város-rehabilitációs terület	**AT1.1**	Városmegújítás folytatása a JAT területén										
	AT1.2	Önkormányzati tulajdonú bérlakások felújítása										
	AT1.3	A szociális rehabilitációt kísérő „soft" elemek										
	AT1.4	Közterület megújítások										
	AT1.5	Telepy utcai iskola tornateremmel való bővítése	0,45									
	AT1.6	Haránt irányú tömegközlekedési kapcsolatok erősítése	0,15									

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AT2 Duna-part	**AT2.1**	Közraktár utca forgalomcsillapítása	0,4									
	AT2.2	Nehru part fejlesztése	0,59									
	AT2.3	Kikötők kialakítása	0,16									
	AT2.4	Duna-parti futópálya létesítése	0,65									
	AT2.5	Új Kongresszusi Központ építése	25-30									
	AT2.6	Bakáts tér átalakítása	0,75									
	AT2.7	Bakáts utca átalakítása, a főtér és a Duna kapcsolatának létrehozása										
	AT2.8	Boráros tér rendezése	2,5-5									
	AT2.9	Soroksári út átalakítása	0,43									
	AT2.10	EuroVelo kerékpáros útvonal kialakítása										

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AT3 Multimodális intézményterület	**AT3.1**	Danubius terminál és multimodális átszálló csomópont kiépítése										
	AT3.2	Vágóhíd (és környezetének) fejlesztése										
	AT3.3	Jelentős tömegeket vonzó intézményi fejlesztések										
	AT3.4	RSD mentén új városrész létesítése										
	AT3.5	A kelebiai vasútvonal áthelyezése										

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AT4 Ferencvárosi pályaudvar	**AT4.1**	Tulajdonrendezés										
	AT4.2	Funkcióváltás megkezdése										
	AT4.3	A kelebiai vasútvonal áthelyezése										
	AT4.4	Zöldfelület rendezés										
	AT4.5	Feltáró utak létesítése										

5. táblázat: A településfejlesztési akciók összehangolt vázlatos pénzügyi terve és ütemezése

A beavatkozások egy részének megvalósulására az Önkormányzatnak nincsen ráhatása. Sem a megvalósításuk időpontjáról, sem a tervezett műszaki tartalmáról, sem pedig a szükséges források nagyságáról, nem áll rendelkezésre információ. Ezek olyan projektek, amelyek esetében nem az Önkormányzat lesz a projektgazda, azonban a Kerület szempontjából kiemelt jelentőségűek. Felelős költségbecslést az Önkormányzat ezekben az esetekben nem adhat.

A budapesti kerületek 3 intézkedésre pályázhatnak (óvodák, bölcsődék, családi napközik fejlesztése; fenntartható közlekedésfejlesztés; szociális városrehabilitáció) VEKOP forrásaiból az un. TKR rendszer keretében. Mivel a tervezés aktuális állása szerint a meghirdetendő pályázati felhívásoknak még a forráskerete sem ismert, így az esetleges forrásbecslés félrevezető lenne. A területi operatív programokhoz képest a rendelkezésre álló ágazati programok forrásainak megbecslése még ezeknél is esetlegesebb.

Mivel a 2014-2020-as programozási időszakban a Közép-Magyarországi Régió már a fejlett régiók közé került besorolásra, a korábbi időszakok „forrásbőségéhez” képest a Közép-Magyarországi Régiót a források szűkössége fogja jellemezni, így jóval kevesebb támogatásra (mind forrás, mind támogatási terület tekintetében) jogosult a Strukturális alapokból. A 2007-2013-as időszak forrásfelhasználásaiból való következtetés ezért fals eredményre vezetne.

A fentiekre való tekintettel, és a korlátozottan rendelkezésre álló információk következtében, a beavatkozások forrásainak költségbecslését az ITS első felülvizsgálatakor fogjuk tudni érdemben és felelősen elvégezni.

2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégiához

Az akcióterületi projekteken kívül megkülönböztetünk pontszerű beavatkozásokat, hálózatos projekteket és nem beruházás jellegű tevékenységeket (un. soft projekteket). Az alábbiakban ezeket foglaltuk össze. A fenti három típusba tartozó fejlesztési elképzelések megvalósítási időszaka szintén a 2014-2020 közötti támogatási ciklus.

2.4.1. A város területén az akcióterületeken kívül tervezett további fejlesztések

Az akcióterületeken kívül tervezett projektek (P1-15)						
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Kapcsoló-dás a stratégiai célokhoz	Indikatív keret-összeg (nettó, mFt)	Megvaló-sítás várható ideje	Elő-készítettség foka
P1	Mester utca felújítása	A projekt keretében a Mester utca felújítása (beleértve a villamospályát is) tervezett.	S2, S20	690	n.a.*	n.a.*
P2	Erkel utca felújítása	A projekt keretében az Erkel utca felújítása tervezett.	S2, S20	n.a.*	n.a.*	n.a.*
P3	A Polgármesteri Hivatal összevonása	A polgármesteri hivatal több helyen, kedvezőtlen feltételek mellett működik. A hivatal koncentráltabb elhelyezése, 2-3 épületbe való összevonása előfeltétele a hatékonyabb működésnek.	S7	n.a.*	n.a.*	n.a.*
P4	Szent István Közgazdasági Szakközépiskola tornacsarnokkal való bővítése	A projekt célja a Szent István Közgazdasági Szakközépiskola tornacsarnokkal való bővítése. A Fővárosi tulajdonban álló ingatlanon jelenleg folyamatban van a tornacsarnok megvalósításához szükséges feltételek biztosítása.	S9, S16	935,2	n.a.*	n.a.*
P5	Lónyay utca 26. sz. alatti ingatlan hasznosítása	A Lónyay u. 26. sz. alatti, önkormányzati tulajdonban lévő, műemlék épület rendkívül rossz állapotban van, viszont elhelyezkedése és telekmérete megfelelő a hiányzó, korszerű, integrált óvoda elhelyezéséhez.	S7, S16	n.a.*	n.a.*	n.a.*
P6	A volt Schöpf-Merei ingatlan hasznosítása	A Bakáts téren található volt Schöpf-Merei kórház felszámolása 2009 elején fejeződött be. Az épület hasznosítására több ötlet is született,	S7	n.a.*	n.a.*	n.a.*

		a társasházzá alakítástól a IX. kerületi önkormányzat irodaházává formálásáig bezárólag. Az ingatlan tulajdonosa jelenleg is a Fővárosi Önkormányzat.				
P7	A volt Kilián Laktanya hasznosítása	A jelenleg magántulajdonban lévő ingatlan, elhelyezkedése (jó megközelíthetőség, Iparművészeti Múzeum szomszédsága) és mérete révén, ideális lenne a Magyar Néprajzi Múzeum elhelyezésére, kulturális hálóba kapcsolással.	S1, S4	17700	n.a.*	n.a.*
P8	Drégely utcai krízis lakóházak bontása, felújítása	Az öt bontandó és három felújítandó, önkormányzati tulajdonú lakóházban tapasztalhatók szegregációra utaló folyamatok. Az öt, avult állapotú, komfortnélküli lakásokat nagy arányban tartalmazó ház (Drégely utca 10., 12., 16., 18. sz. és a Haller utca 4.sz. alatti lakóházak) nem képvisel megőrzendő építészeti értéket, a hatályos szabályozási terv szerint bontandóak. A lakók integrálódásra alkalmas környezetbe költöztetése jelenthet majd megoldást. Az építészeti értéket képviselő három lakóépület (Drégely u. 5., 9., Mester u. 43. sz. alatti lakóházak) felújítandó.	S5, S14	n.a.*	n.a.*	n.a.*
P9	Kis-Dzsumbuj felszámolása	A Kén utca 3. sz. alatti lakóházak, az ún. „kis Dzsumbuj” felszámolása kiemelt feladat. A komfortnélküli lakásokat nagy arányban tartalmazó épületekben tapasztalhatók szegregációra utaló folyamatok. A lakók integrálódásra alkalmas környezetbe költöztetése jelenthet majd megoldást.	S5, S14	n.a.*	n.a.*	n.a.*
P10	A negyedik körút megépítése	A Határ út jelenlegi telítettsége, a környezeti károsítások - zaj- és rezgésterhelés - mértéke érdemi beavatkozásokat sürget. A negyedik körút a Határ út vonalában tervezett. Ferencváros számára a József Attila lakótelepnek megfelelő zajvédelmet garantáló elrendezése fogadható el. A Határ út menti negyedik körút az RSD alatti alagúttal a következő évek feladata.	S10	5000	n.a.*	n.a.*
P11	Intermodális csomópont	Az Üllői út és a Határ út kereszteződésénél, a Ferde utca	S10, S20	429,2	n.a.*	n.a.*

	kialakítása a Ferde utcánál	térsége rendezésre szorul. A nagy forgalmú tömegközlekedési csomópont közterületeinek és ingatlanainak állapota nem megfelelő. A Ferde utca menti önkormányzati tulajdonú, közterület jelleggel igénybevett telek fejlesztése, a pavilon-sor átalakítása, a mínusz egy szinten aluljáró-üzletsor létrehozása az önkormányzat részvételét megkívánó feladat. Az intermodális csomópont kialakítása megteremtheti Ferencváros reptéri út felőli kapuját.				
P12	A volt Pest-Buda mozi épületének újrahasznosítása	A József Attila-lakótelep megoldatlan problémája a volt Pest-Buda mozi épülete, mely évek óta áll használaton kívül, többszöri értékesítés ellenére sem valósult meg egy elképzelés sem. A lakótelepnek nincs igazi városrész központja, több pólusra tagolódtak az intézmények. A lakótelep két belső főútjának kereszteződésénél lenne a logikus helye, ahol az épület felújításával közösségi házat lehetne létesíteni.	S7, S12	n.a.*	n.a.*	n.a.*
P13	Gubacsi dűlő – új városrész kialakítása	Az RSD kedvező adottságai révén különleges fejlesztési lehetőségek terepe. Intézmény, munkahely, lakás, rekreáció együttes fejlesztésével XXI. századi városrész jöhet létre. Az új beépítésekkel együtt a telkeken belüli zöldfelületi arány növelendő, továbbá a Duna és az RSD parti területein összefüggő közterület alakítandó ki intenzív zöldfelületekkel.	S6, S12, S19	n.a.*	n.a.*	n.a.*
P14	Üllői út forgalom-csillapítása	A Ferenc körút - Nagyvárad tér közötti szakasz komplex rendezése szükséges, igényfelmérés szerinti kialakítással. A szakasz humanizálása érdekében az Üllői úton a metróval nem konkuráló, feltáró szerepű buszjárat közlekedtetését tervezik, megállókkal a metróállomásokon felül a Páva utcánál, a Ludovika térnél és a Telepy utcánál. A projekt része az Üllő út 2x2 sávossá alakítása (a jelenlegi 2x3 sáv helyett) is az említett szakaszon. A projekt a fővárosi közlekedési fejlesztések részét képezi.	S2, S20	500-1000	n.a.*	n.a.*

P15	Galvani-híd - Ecseri út közti feltáró út megépítése	A több mint százhektáros rendező-pályaudvar két részre tagolja Külső-Ferencvárost, melynek az egyetlen összekötést az Illatos út adja. A városrész jobb feltárása érdekében, a Galvani-híd építésével egyidejűleg, szükséges új haránt irányi út építése is. (A rendező-pályaudvar üzemszerű megtartása esetén felüljárót kell létesíteni.)	S17	n.a.*	n.a.*	n.a.*

*A tervezés aktuális állása és a rendelkezésre álló információk alapján a projektköltségek, az ütemezés és az előkészítettség nem meghatározható. A szükséges információk beérkezése után a hiányzó adatok feltöltésre kerülnek.

2.4.2. Beruházási jellegű hálózatos projektcsomagok

Beruházás jellegű hálózatos projektek (H1-H5)						
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Kapcsoló-dás a stratégiai célokhoz	Indikatív keret-összeg (nettó, mFt)	Megvaló-sítás várható ideje	Előkészítettség foka
H1	KULCSPROJEKT Kulturális háló kialakítása	A projekt célja új, gyalogosbarát térstruktúra létrehozása és megtöltése kulturális tartalommal. Feladat a kerület már meglévő kulturális elemei (múzeumai) és a jövőbeni fejlesztések során létrejövő új elemek összekötése, valamint a múzeumokat körülölelő térrendszer és gyalogos kapcsolatok kialakítása és össze-kapcsolása a már meglévő gyalogos utcákkal (pl. Ráday u.), sétányokkal.	S1, S4, S6	n.a.*	n.a.*	n.a.*
H2	Kerékpáros hálózat és infrastruktúra fejlesztése	A kerekpáros közlekedést a közlekedési rendszer fontos részének kell tekinteni, amelyet a biztonságos, kényelmes és akadálymentes kerékpáros közlekedés feltételeinek megteremtésével kell a teljes közlekedési rendszerbe integrálni. A kerékpáros közlekedés fejlesztésének célja: • Belső utcahálózat kerékpárosbarát forgalmi átalakításainak folytatása;	S2, S6	671	n.a.*	n.a.*

		• Lakossági, közterületi és intézményi kerékpártárolás segítése; • Kerületen belüli, helyi intézményközpontok megközelítését segítő beavatkozások. A kerékpárosbarát úthálózat kialakítása mellett, minden kerékpározó számára fontos a kerékpárok biztonságos, kényelmes tártolási lehetőségének biztosítása. A rövid távú tárolást (parkolást) az úthálózat mentén támaszok, tárolók kiépítésével lehetséges megoldani. A kerékpárforgalmi hálózat helyi tervezett elemei: • Nagykörút és Üllői út kerékpározhatóságának megteremtése; • Rákóczi híd kapcsolatainak javítása; • Pesterzsébet kerékpáros kapcsolata (Epreserdő út, Gyáli út).				
H3	József Attila-lakótelep közterületeinek fejlesztése	A József Attila-lakótelep Budapest egyik legzöldebb lakótelepe, igényes, rendezett zöldfelületekkel. Ennek fenntartása folyamatos munkát igénylő feladat.	S12	n.a.*	n.a.*	n.a.*
H4	HÉV vonalak fejlesztése	A fővárosi közlekedési rendszerterv a kötöttpályás fejlesztésekre több változatot tartalmaz. Jelenleg elővárosi vasútként funkcionál a HÉV, amely Csepelre és Ráckeve irányába közlekedik ferencvárosi végállomásairól. A Millenniumi Városközpont jövőképében a környezeti minőséget alapvetően meghatározza a város és a Duna közvetlen kapcsolatának helyre-állítása, a HÉV jelenlegi zártpályás rendszerének megszüntetése, járműváltással, távlatban az 5-ös metróval. A külső szakaszokon is szükséges beavatkozás, a HÉV pálya átjárhatóságát biztosítani kell. Gyorsvillamossá alakítása segítené, hogy a vasút és a HÉV közé bezárt, jelenleg szabályosan nem megközelíthető területek is legálisan kapcsolódjanak a Soroksári úthoz, lehetővé téve	S2, S6, S17, S19	119100	n.a.*	n.a.*

		rendezett fejlesztésüket.				
H5	Metróállomások felújítása, csatlakozó felszíni közterületek rendezése	Az M3 metró a kerület peremét és a József Attila-lakótelepet köti be a város közlekedésébe. A projekt célja a metróállomások felújítása és a hozzájuk csatlakozó felszíni közterületek rendezése.	S20			

2.4.3. Nem beruházási jellegű hálózatos projektcsomagok (soft projektek)

Soft projektek (SP1-SP5)						
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Kapcsolódás a stratégiai célokhoz	Indikatív keretösszeg (nettó, mFt)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
SP1	KULCSPROJEKT A barnamezős területek fejlesztési stratégiájának kidolgozása	Ferencváros jelentős mennyiségű barnamezős területtel rendelkezik. Ezen területek fejlesztése során fontos, hogy meghatározzuk a területek jövőbeni fejlesztésének irányait és koordinált, egységes keretbe rendezzük a célok megvalósítását, a térségi potenciál kiaknázását leginkább segítő fejlesztéseket. A fejlesztési stratégiának iránymutatást kell nyújtania a funkcióhiányok megszüntetésére, a fenntartható gazdasági növekedésre, a megújulást akadályozó tényezők minimalizálására és az esetleges átmeneti hasznosításra is.	S3, S8, S13, S15			
SP2	Befektetés ösztönzése, kiajánlás	A befektetések ösztönzése érdekében el kell készíteni a város befektetési portfólióját, ismertetni kell a fejlesztési területeket, befektetésre kínált ingatlanokat.	S3, S13	n.a.*	n.a.*	n.a.*
SP3	Ferencváros, mint turisztikai termék (komplex város-imázs csomag kidolgozása)	A fővárosi és országos turizmus-fejlesztési koncepcióhoz igazodó komplex turisztikai marketing terv kidolgozása, és az annak végrehajtásához rendelhető promóciós eszközök, fesztivál-struktúra és értékesítési rendszer kialakítása.	S4	n.a.*	n.a.*	n.a.*
SP4	Az Önkormányzat	A projekt célja az Önkormányzat egészségügyi stratégiájának,	S1, S4, S7, S9, S16,	n.a.*	n.a.*	n.a.*

	ágazati stratégiáinak megalkotása és felülvizsgálata	ifjúsági stratégiájának, idősügyi stratégiájának és drog prevenciós stratégiájának megalkotása, a Helyi esélyegyenlőségi program felülvizsgálata, a Kulturális koncepció valamint a Köznevelési és közoktatási koncepció kidolgozása.	S18			
SP5	A kulturális, sport és civil szervezetek támogatási rendszerének újragondolása, pályáztatási rendszer kialakítása	A változó gazdasági világnak és az egyre szűkülő forrásoknak köszönhetően a szervezetek egyre inkább felismerik az elszigetelt működés hátrányát és kezdeményezik a közös programok, projektek megvalósítását. A kulturális, sport és civil szervezetek és az önkormányzat együtt-működése elengedhetetlen. A támogatási rendszerek újra-gondolása és a pályáztatási rendszer kialakítása szükséges a hatékony működéshez.	S3, S13	n.a.*	n.a.*	n.a.*

*A tervezés aktuális állása és a rendelkezésre álló információk alapján a projektköltségek, az ütemezés és az előkészítettség nem meghatározható. A szükséges információk beérkezése után a hiányzó adatok feltöltésre kerülnek.

Pontszerű fejlesztés megnevezése		Becsült költség (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
P1	Mester utca felújítása	0,69									
P2	Erkel utca felújítása										
P3	A Polgármesteri Hivatal összevonása										
P4	Szent István Közgazdasági Szakközépiskola tornacsarnokkal való bővítése	0,935									
P5	Lónyay utca 26. sz. alatti ingatlan hasznosítása										
P6	A volt Schöpf-Merei ingatlan hasznosítása										
P7	A volt Kilián Laktanya hasznosítása	17,7									
P8	Drégely utcai krízis lakóházak bontása, felújítása										
P9	Kis-Dzsumbuj felszámolása										
P10	A negyedik körút megépítése	5									

P11	Intermodális csomópont kialakítása a Ferde utcánál	0,43									
P12	A volt Pest-Buda mozi épületének újrahasznosítása										
P13	Gubacsi dűlő – új városrész kialakítása										
P14	Üllői út forgalom-csillapítása	0,5-1									
P15	Galvani-híd - Ecseri út közti feltáró út megépítése										

Hálózatos projekt megnevezése		Becsült költség (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
H1	Kulturális háló kialakítása										
H2	Kerékpáros hálózat és infrastruktúra fejlesztése	0,671									
H3	József Attila-lakótelep közterületeinek fejlesztése										
H4	HÉV vonalak fejlesztése	119,1									
H5	Metróállomások felújítása, csatlakozó felszíni közterületek rendezése										

Soft projekt megnevezése		Becsült költség (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SP1	A barnamezős területek fejlesztési stratégiájának kidolgozása										
SP2	Befektetés ösztönzése, kiajánlás										
SP3	Ferencváros, mint turisztikai termék (komplex város-imázs csomag kidolgozása)										
SP4	Az Önkormányzat ágazati stratégiáinak megalkotása és felülvizsgálata										
SP5	A kulturális, sport és civil szervezetek támogatási rendszerének újragondolása, pályáztatási rendszer kialakítása										

6. táblázat: Az akcióterületen kívüli (pontszerű, hálózatos, soft) fejlesztések összehangolt vázlatos pénzügyi terve és ütemezése

Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések forráslehetőségei

(A táblázat nem jelöli az önkormányzati előkészítéshez szükséges forrást, sem a pályázati önrészt.)

Fejlesztések			Kedvez-ményezett	VEKOP	IKOP	KEHOP	Hazai	Önkorm.	Egyéb
Akcióterületi fejlesztések									
AT1	**AT1.1**	Városmegújítás folytatása a JAT területén	önkormányzat	x					
	AT1.2	Önkormányzati tulajdonú bérlakások felújítása	önkormányzat	x					
	AT1.3	A szociális rehabilitációt kísérő „soft” elemek	önkormányzat	x					
	AT1.4	Közterület megújítások	önkormányzat	x					
	AT1.5	Telepy utcai iskola tornateremmel való bővítése	önkormányzat KLIK				x		
	AT1.6	Haránt irányú tömegközlekedési kapcsolatok erősítése	főváros						x
AT2	**AT2.1**	Közraktár utca forgalomcsillapítása	önkormányzat	x					
	AT2.2	Nehru part fejlesztése	önkormányzat főváros	x					
	AT2.3	Kikötők kialakítása	jelenleg nem meghatározható		x				
	AT2.4	Duna-parti futópálya létesítése	jelenleg nem meghatározható	x			x		
	AT2.5	Új Kongresszusi Központ építése	állam				x		x
	AT2.6	Bakáts tér átalakítása	önkormányzat	x					
	AT2.7	Bakáts utca átalakítása, a főtér és a Duna kapcsolatának létrehozása	önkormányzat	x					
	AT2.8	Boráros tér rendezése	főváros	x	x				
	AT2.9	Soroksári út átalakítása	főváros	x					
	AT2.10	EuroVelo kerékpáros útvonal kialakítása	főváros	x					
AT3	**AT3.1**	Danubius terminál és multimodális átszálló csomópont kiépítése	főváros, BKV,MÁV, VOLÁNBUSZ		x				
	AT3.2	Vágóhíd (és környezetének) fejlesztése	magán	x					
	AT3.3	Jelentős tömegeket vonzó intézményi fejlesztések							x
	AT3.4	RSD mentén új városrész létesítése	magán, főváros, önkormányzat						x
	AT3.5	A kelebiai vasútvonal áthelyezése	állam, MÁV		x				
AT4	**AT4.1**	Tulajdonrendezés	MÁV				x	x	
	AT4.2	Funkcióváltás megkezdése	önkormányzat, MÁV, magán						x
	AT4.3	A kelebiai vasútvonal áthelyezése	állam, MÁV		x				
	AT4.4	Zöldfelület rendezés	magán					x	

Fejlesztések			Kedvez-ményezett	VEKOP	IKOP	KEHOP	Hazai	Önkorm.	Egyéb
	AT4.5	Feltáró utak létesítése	magán, önkormányzat, főváros	x				x	
Akcióterületen kívüli fejlesztések									
P1	Mester utca felújítása		főváros	x					
P2	Erkel utca felújítása		önkormányzat	x					
P3	A Polgármesteri Hivatal összevonása		önkormányzat	x					
P4	Szent István Közgazdasági Szakközépiskola tornacsarnokkal való bővítése		üzemeltető/ működtető				x		
P5	Lónyay utca 26. sz. alatti ingatlan hasznosítása		önkormányzat	x					
P6	A volt Schöpf-Merei ingatlan hasznosítása		jelenleg nem meghatározható					x	
P7	A volt Kilián Laktanya hasznosítása		magán					x	
P8	Drégely utcai krízis lakóházak bontása, felújítása		önkormányzat	x					
P9	Kis-Dzsumbuj felszámolása		önkormányzat	x					
P10	A negyedik körút megépítése		jelenleg nem meghatározható						x
P11	Intermodális csomópont kialakítása a Ferde utcánál		önkormányzat, csatlakozó kerületi önkormányzatok		x				
P12	A volt Pest-Buda mozi épületének újrahasznosítása		önkormányzat						x
P13	Gubacsi dűlő – új városrész kialakítása		magán, önkormányzat						x
P14	Üllői út forgalom-csillapítása		főváros	x					x
P15	Galvani-híd - Ecseri út közti feltáró út megépítése		önkormányzat	x				x	
Hálózatos projektek									
H1	Kulturális háló kialakítása		önkormányzat	x					
H2	Kerékpáros hálózat és infrastruktúra fejlesztése		főváros, önkormányzat	x					
H3	József Attila-lakótelep közterületeinek fejlesztése		önkormányzat					x	
H4	HÉV vonalak fejlesztése		főváros, BKV		x				
H5	Metróállomások felújítása, csatlakozó felszíni közterületek rendezése		főváros, önkormányzat, VIII.ker-i önkormányzat		x				
Soft projektek									
SP1	A barnamezős területek fejlesztési stratégiájának kidolgozása		önkormányzat magán						**x**
SP2	Befektetés ösztönzése, kiajánlás		önkormányzat					**x**	**x**
SP3	Ferencváros, mint turisztikai termék (komplex város-imázs csomag kidolgozása)		önkormányzat					**x**	

Fejlesztések		Kedvez-ményezett	VEKOP	IKOP	KEHOP	Hazai	Önkorm.	Egyéb
SP4	Az Önkormányzat ágazati stratégiáinak megalkotása és felülvizsgálata	önkormányzat					**x**	
SP5	A kulturális, sport és civil szervezetek támogatási rendszerének újragondolása, pályáztatási rendszer kialakítása	önkormányzat					x	

7. táblázat: Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések forráslehetőségei

3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

3.1. A település szegregátumainak és szegregáció által veszélyeztetett területeinek bemutatása

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a KSH négy szegregátumot és egy szegregációval veszélyeztetett területet jelölt meg a kerületben, ezek közül több a kerülettel történt egyeztetés alapján kismértékben módosult, az időközben rehabilitált vagy lebontott épületekkel szűkült az egyes tömbök nagysága. Az önkormányzattal egyeztetett adatok alapján az öt anti-szegregációs programmal érintett terület a következők:

Szegregátumok:

- 1. sz. szegregátum: A Tóth K. u. - Nádasdy u. - Vágóhíd u. - Mester u. - Máriássy u. - Soroksári út - Vágóhíd u. - Soroksári út által lehatárolt tömb.
- 2. sz. szegregátum: A Földváry u. - Gubacsi út - Hentes u. - Soroksári út tömbje.
- 3. sz. szegregátum: A Kén u. - Gubacsi út - Timót u. - Soroksári út határolta terület.
- 4. sz. szegregátum: A Viola u. - Tűzoltó u. - Lenhossék u. – Balázs Béla u. - Thaly K. u. - Vendel sétány tömb.

Szegregációval veszélyeztetett terület:

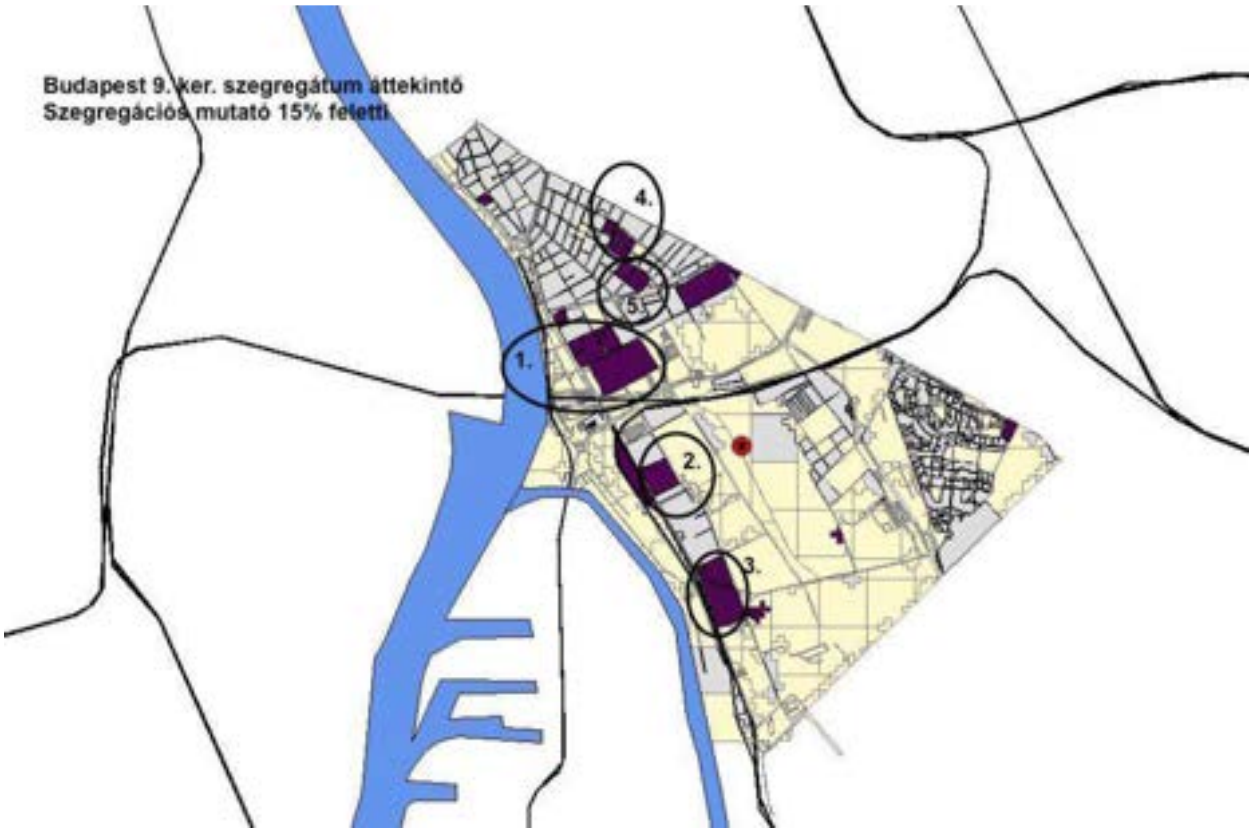
- 1. sz. szegregációval veszélyeztetett terület: A Lenhossék u. - Balázs B. u. - Telepy u. - Haller u. - Gát u. határolta terület.

A kerületben egyéb terület sem szegregátumnak, sem szegregációval veszélyeztetett területnek nem minősíthető.

A 15. ábrán látható térkép ábrázolja az öt területet: a négy szegregátum a fentebbi sorszámokkal megegyezően 1-4-ig lett megszámozva, az egyetlen szegregációval veszélyeztetett területet az 5-ös bekarikázott tömb jeleníti meg.

A IX. kerületben található négy szegregátum közül kettő (1. és 4. számúak) Középső-Ferencvárosban, kettő (2. és 3. számúak) pedig Külső-Ferencváros városrészben található. A szegregációval veszélyeztetett terület (5. számú) Középső-Ferencvárosban fekszik (1. számú térkép).

A 2014-es segélyezési mutatók alátámasztják a KSH által kijelölt területek leromlott állapotát. Van olyan tömb, amelyben a lakásfenntartási támogatásban (LFT) részesülők aránya közel ötszöröse, a rendszeres szociális segélyt (RSZS) kapók aránya tízszerese, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (FHT) részesülők arányA több mint nyolcszorosa, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak aránya pedig tizenháromszorosa az azonos kerületi mutatónak.

15. ábra: Budapest IX. kerület szegregátumait és szegregációval veszélyeztetett területét bemutató térképe

Forrás: 2011. évi népszámlálás, KSH

Az 1. számú szegregátum déli tömbje részben ipari terület, részben üres telkekből áll, a Mester utca mentén egy új építésű lakóház található, így ez a rész nem tekinthető szegregátumnak. Az északi tömbben a Vaskapu utca 47. és 49. szám alatti ingatlanok leromlott, önkormányzati tulajdonú lakóépületek, a két épület kiürítése megkezdődött, felszámolásra kerülnek. A tömbben a Soroksári úton találhatók még két társasház (Soroksári út 46. és 56.), melyekben nincsenek önkormányzati lakások. A területen még egy önkormányzati épület található, a Vágóhíd utca 10., összesen 28 lakással, melyből 25 lakott. A tömb jelenlegi állapotában szegregátumnak tekinthető. A Vaskapu utcai részen a 32. és 34. szám alatti önkormányzati lakóépületek tekinthetők lakóik szociális helyzete miatt problémásnak, ez a rész is szegregátumnak tekinthető.

A 2. számú szegregátumban található lakások kétharmada egyszobás. A 2011-es népszámlálás óta jelentősebb beavatkozás nem történt a területen, a Földváry utcai része szegregátumnak tekinthető jelenleg is, a tömb többi része iparterület, illetve üres telek, két kisebb, családi házszerű lakóingatlan található még rajta a Hentes utca felőli részen.

A 3. számú szegregátum déli tömbjében állt az ipari területbe ékelődött szegregátum, a Dzsumbuj, melynek utolsó épületét már elbontották, így lakóépület nem maradt a tömbben, ez a rész nem tekinthető szegregátumnak. Az északi tömbben áll az ún. Kis-Dzsumbuj két önkormányzati tulajdonú lakóépülete (Kén utca 3.). Az I. számú épületben összesen 46 db lakás van, ebből 21 db lakás lakott, a IV. számú épületben 47 db lakás van, ebből 20 db lakott. Így ez a tömb, bár csökkent lakossággal, de még szegregátumnak tekinthető, mely felszámolás alatt áll.

A 4-es számú szegregátum A Tűzoltó – Lenhossék – Vendel – Thaly K. utcai tömbben a lakófunkció két kisebb épület kivételével megszűnt, a leromlott lakóházak lebontásra kerültek. A megmaradt egy lakóépület nem leromlott. A tömbben helyezkedik el a tornacsarnok és a Semmelweis Egyetem új épülete is. Nem tekinthető szegregátumnak. Az előbbi tömbtől délre elhelyezkedő területen főként oktatási épületek találhatók, illetve a Kormányhivatal kerületi épülete. A Balázs Béla utcában három lakóépület található, ebből egy jó állapotú társasház, a másik nagyobb önkormányzati utcai lakóépület (Balázs B. u. 14.) azóta felújításra került és lakosságcsere is történt. A mellette lévő kisebb épület (Balázs B. u. 16.) magántulajdonban van. A változások miatt a tömb nem tekinthető szegregátumnak. A nyugati tömb jelenleg vegyes összetételű. Kritikus pontjait a Tűzoltó utca 33. a-b-c. és a Viola utca 37 a-b-c. (több udvaros) lakóépületek jelentik, melyek teljes egészében önkormányzati tulajdonban vannak és felújításra vannak kijelölve, a tömb felújítását az önkormányzat szociális városrehabilitációs program segítségével kívánja megvalósítani. A Viola utca 37 b. és c. épületében összesen 112 db lakás van, melyekből 90 db lakott. A Viola utca 37. c. alatti épületnek megtörtént a fővárosi támogatással megvalósított teljes körű felújítása, jelenleg folyamatban van a használatba vételi engedélyezési eljárás. A korábbi 37 lakás helyett 23 került kialakításra. A Tűzoltó utca 33 a-b-c. lakóépületekben összesen 123 lakás van, közülük 111 darab a lakott lakás. A Tűzoltó utca 33.a. épület lakásaiból megkezdődött a kiköltöztetés a Gát utca felújított önkormányzati bérlakásaiba. A tervezett felújítás után a lakásszám 99 darabra fog csökkenni. Mivel eddig a tömbben kismértékű változás történt csak 2011-hez képest, továbbra is szegregátumnak tekinthető.

Az 1. számú szegregációval veszélyeztetett területen a lakások harmada alacsony komfortfokozatú, az egyszobás lakások aránya közel kétharmados. A területen folyik a József Attila Terv szociális városrehabilitációs projekt, melynek keretében két lakóépület (Gát utca 3. és 5.) teljes felújítása megtörtént. A nyugati tömbben a felújítandó házak mellett több, szintén rossz minőségű lakóépület is van, különösen a Gát utcai részen. Ezzel szemben a Balázs Béla utcai fronton nagyobb volumenű új lakásépítést történt, és a Márton utcában is több üres ingatlan van.

A középső tömbben, a Gát utcában és a Balázs Béla utcában vannak a rossz minőségű lakóépületek, míg a keresztutcákra a bontások és az üres telkek a jellemzőbbek. A keleti tömb összetételében igen vegyes: a Gát utcai rész leromlott épülete után a Telepy utcában kisebb lakótelepi beékelődés van. A három tömböt tehát, bár vegyes jellegű, de mivel nagy számban élnek a területen alacsony státuszú emberek, indokolt veszélyeztetett területnek nyilvánítani.

A fent megjelölt szegregátumok és veszélyeztetett területen kívül az önkormányzat krízis lakóházakat azonosított a Drégely utcában (10., 12., 16., 18. illetve 5., 9. szám alatti ingatlanok), Haller (4. szám) és Mester (43. szám) utcákban. Ezen épületek bontását, illetve kisebb részükben felújítását tervezi az önkormányzat.

Az 8. táblázatban összefoglalásra kerül a négy szegregátum és az egy szegregációval veszélyeztetett terület státusza.

	Társadalom (Demográfia – 2011.)	Társadalom (Foglalkoztatottság/ Segélyezés – 2011.)	Lakáshelyzet	Épített környezet / Közterületek minősége	Szolgáltatásokhoz (közintézményi/piaci jellegű) való hozzáférés	Etnikai szegregáció	Eddigi beavatkozások nyomán bekövetkezett változások
1. számú szegregátum	Lakosságszám: 349 fő. A 0-14 éves korúak aránya (14,6%) másfélszerese, mint a kerület egészének, ugyanakkor a 60 évesek vagy idősebbek aránya (13,2%) alig több mint a fele a kerületi mutatónak. Alacsony státuszú lakosság aránya 28,6%.	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 53,6%. LFT-ben részesülők aránya 30, a RGyK-ra jogosultaké 43, a RSzS-ben részesülőké 11, az FHT-ban részesülőké 18 százalék a lakások számához viszonyítva.	A lakások több mint 40%-a alacsony komfortfokozatú, ez a kerületi átlag hétszerese. Az egyszobás lakások aránya több mint kétharmad, negyven százalékkal magasabb, mint Ferencváros egészében.	Az infrastruktúra kiépített.	A közszolgáltatások elérhetősége megfelelő.	A területen romák és nem romák egyaránt laknak.	A Mester utcában új lakóházat építettek középosztálybeli családoknak. A Vaskapu utca 47. és 49. szám alatti ingatlanok kiürítése megkezdődött, lebontásra kerülnek.
2. számú szegregátum	Lakosságszám: 428 fő. a 0-14 évesek aránya 20,1% (több mint duplája a kerületi arányának), a 60 éves és annál idősebbek aránya azonban csak a fele (11,7%), mint a városi mutató. Alacsony státuszú lakosság aránya27,4%.	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 52,7%. LFT-ben részesülők aránya 24, a RGyK-ra jogosultaké 43, a RSzS-ben részesülőké 20, az FHT-ban részesülőké 27százalék a lakások számához viszonyítva.	A lakások száma 210 darab, melyeknek 43 százaléka alacsony komfortú, ez közel nyolcszorosa a kerületi mutatónak.	Az infrastruktúra kiépített.	A közszolgáltatások elérhetősége megfelelő.	A területen romák és nem romák egyaránt laknak.	Érdemi változás nem történt.

3. számú szegregátum	Lakosságszám: 204 fő. 0-14 évesek aránya 17,6%, közel a duplája a városi aránynak. Alacsony státuszú lakosság aránya 38,4%.	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 62,4%. LFT-ben részesülők aránya 4, a RGyK-ra jogosultaké 16, a RSzS-ben részesülőké 4, az FHT-ban részesülőké 7 százalék a lakások számához viszonyítva.	A lakások háromnegyede alacsony komfortfokozatú volt a népszámláláskor. A déli tömb felszámolásra került, az északi rész felszámolás alatt áll.	Az infrastruktúra kiépített.	A közszolgáltatások elérhetősége megfelelő.	A területen többségükben romák laknak.	Az északi tömböt (a Dzsumbujt) felszámolták, a déli tömb felszámolás alatt áll.
4. számú szegregátum	Lakosságszám: 718 fő. A 0-14 éves korúak aránya (15,5%) több mint másfélszerese, mint a kerület egészének, ugyanakkor a 60 évesek vagy idősebbek aránya (15%) csak a 70 százaléka kerületi mutatónak. Alacsony státuszú lakosság aránya 21,6%.	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 45,1%. LFT-ben részesülők aránya 72, a RGyK-ra jogosultaké 34, a RSzS-ben részesülőké 11, az FHT-ban részesülőké 16 százalék a lakások számához viszonyítva.	A lakott lakásállomány (477 darab), melynek egyharmada alacsony komfortú. A lakások több mint fele egyszobás.	Az infrastruktúra kiépített.	A közszolgáltatások elérhetősége megfelelő.	A területen romák és nem romák egyaránt laknak.	Érdemi változás nem történt.
1. számú szegregációval veszélyeztetett terület	Lakosságszám: 1349 fő. A 0-14 éves korúak aránya (14,3%) több mint másfélszerese, mint a kerület egészének, ugyanakkor a 60 évesek vagy idősebbek aránya (15,2%) csak a 70 százaléka. Alacsony státuszú lakosság aránya 16,9%.	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 40,2%. LFT-ben részesülők aránya 65, a RGyK-ra jogosultaké87, a RSzS-ben részesülőké 25, az FHT-ban részesülőké 38 százalék a lakások számához viszonyítva.	A lakások harmada alacsony komfortfokozatú, az egyszobás lakások aránya közel kétharmados.	Az infrastruktúra kiépített.	A közszolgáltatások elérhetősége megfelelő.	A területen romák és nem romák egyaránt laknak.	A József Attila Terv keretében szociális városrehabilitációs program valósult meg a területen.

8. táblázat: A szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett terület státusza

3.2 Az elmúlt években tervezett, illetve megvalósított, a szegregátumokat érintő beavatkozások

A 2009-ben elfogadott kerületi Integrált Városfejlesztési Stratégia (IVS) középtávú intézkedései között szerepelt, hogy a József Attila Terv (JAT) szociális városrehabilitációs területén, majd a Dzsumbujban és a többi szegregációval veszélyeztetett területen szociológiai felmérés készül, ez végül csak a JAT I. ütemében érintett tömbökre vonatkozóan valósult meg. Szintén a JAT területére fókuszálva mini-projektek keretei között valósultak meg a közösségfejlesztő-, önismereti és pályaorientációs programok, illetve a FESZOFE Kft. (Ferencvárosi Szociális Foglalkoztató és Ellátó Kiemelten Közhasznú Nonprofit Kft.) koordinálásával a munkaerő-piaci beilleszkedést segítő képzési, oktatási foglalkoztatási programok. A tervezett éves állásbörzék megszervezésére nem került sor, mert a JAT megvalósításának kezdeti szakaszában munkavállalói és munkáltató lekérdezés történt a kerületben és ezek nem voltak eredményesek, a kerületi munkáltatók csak minimálisan, vagy - az esetek túlnyomó részében - egyáltalán nem bizonyultak nyitottnak a kezdeményezésre. A FESZOFE többszöri megkeresésére sem kívántak felvételi vagy interjú lehetőséget biztosítani az akcióterületi - túlnyomó részt hátrányos helyzetű - lakosság részére.

Közösségfejlesztő- és közösségszervező, toleranciát erősítő civil programok vállalása is szerepelt az IVS-ben. A JAT keretében 16 mini-projekt keretében került sor közösségfejlesztő civil és egyházi programok megszervezésére, ezek összesen 2629 főt[2] értek el. A programok között családi nap szervezésére, kirándulásokra, előadássorozat megtartására, klubok működtetésére egyaránt találunk példát.

Az IVS-ben önálló intézkedésként szerepelt önismereti és pálya-orientációs programok szervezése, az egészséges életmódra neveléssel együtt. Ezekre szintén a JAT keretein belül került sor. Önismereti tréningen 15 fő vett részt, az egészséges életmódról szóló tájékoztatókon 100 fő vett részt és még 200 fő részére egészségügyi szűrés megszervezése várható 2015-ben. A szűrővizsgálat 2015. május 31. napjáig 200 fő vizsgálatával valósul meg. A mini-projektek keretében 7 civil szervezet 1861 főt vont be egészségfejlesztési és drogprevenciós programjaival.

A FESZOFE évek óta tartó betanító képzéssel kombinált közhasznú foglalkoztatási gyakorlata folytatódott az IVS elfogadását követően is. A FESZOFE egy átmeneti munkaerő-piaci irodát működtet 2013 tavasz óta a JAT akcióterületén. Az iroda folyamatosan gyűjti a célcsoport (az akcióterületen élők) szempontjából releváns állásajánlatokat, a munkatársak segítséget nyújtanak az önéletrajzok megírásában, és ügyviteli tanácsokat adnak a klienseknek. Az iroda a képzésekre vonatkozó tájékoztatásnak és a mentori tevékenységnek is helyet adott. A képzési program kezdete óta 3 képzési csoport (1x10, 2x12 fő) végzett a FESZOFE JAT képzési programjában, valamennyien akcióterületi lakosok. A vizsgák végeztével parkgondozó, anyagmozgató targoncás, valamint tisztítás-technológiai szakmunkás (takarító) OKJ bizonyítványt kaptak a programban résztvevő emberek. A csoportok összetétele kor, nem és etnikai hovatartozás szempontjából egyaránt vegyesek voltak. Bár hivatalos utánkövetése nem volt a programnak, tudható, hogy a képzés után többen elhelyezkedtek az elsődleges munkaerőpiacon, akik nem, azok a FESZOFE-nél jelentkeztek munkára.

A FESZOFE a JAT keretében egy tranzitfoglalkoztatási programot is lebonyolított 12 fővel az akcióterületen élők számára. Valamennyi bevont álláskereső OKJ-s bizonyítványt szerzett parkgondozóként. Számukra a FESZOFE a vizsgák végeztével két éves továbbfoglalkoztatást és a releváns szakmai végzettséget figyelembe véve magasabb bérezést biztosít. Az ő esetükben utánkövetési tevékenységről is beszélhetünk, hiszen a FESZOFE mentora folyamatos kapcsolatot ápol a 12 fő tranzitfoglalkoztatottal, illetve 2014 szeptemberétől havi lebontásban kiselőadások történtek az átmeneti MEPSZI irodában (Munkaerő-piaci Szolgáltató Iroda) a – FESZOFE JAT munkatársai által prezentálva –, álláskeresési, önéletrajz írási, etikett/állásinterjú, közösségi tevékenységek, életvezetési tanácsadások, és általános ügyviteli kérdésekre kitérve.

[2] Az egészségfejlesztési és drogprevenciós programelemek nélkül.

Ifjúsági, szabadidős és sport programok szervezésére is sor került a JAT keretében. Megszervezésre került a Nyitott tornatermek program, az iskolák külön keretre pályázhattak szabadidős és sportprogramokra, ezeken több mint 700 gyermek vett részt.

A hátránykompenzáló oktatási programok folytatásra kerültek. A JAT keretén belül 3 általános iskolában (Telepy, József Attila, Molnár Ferenc) tanoda jellegű program indult, lezárásuk a 2014/2015-ös tanév végén várható. A három iskolában megvalósított mentor-tanári program nagyon sikeres volt, mind a három iskolában volt 3 mentor tanár, akik 3-3 gyerekkel foglalkoztak. Így összesen 27 gyerek vett részt ebben a programban. A jelzett három iskolában a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma, illetve a roma gyermekek száma kiemelkedően magas, ezért az iskolák több év óta speciális módszertan szerinti oktatást folytatnak, melyet az állami fenntartásba vétel után is folytatnak. A József Attila Általános Iskolában az alapfokú művészeti oktatás folyik, a Molnár Ferenc Általános Iskolában a Komplex Instrukciós Program módszertan alkalmazása történt meg, míg a Telepy utcai iskolában a sportiskolai program kialakítása történt meg. Ifjúsági-, szabadidős- és sportprogramok szervezése folyamatosan zajlott mind a JAT forrásaiból. Az iskolai programelemek résztvevőinek száma kb. 800 fő volt. A Csicsergő Óvoda integrációs programja az IVS-ben vállaltaknak megfelelően folytatásra került a JAT keretében.

A civil szervezetek – elsősorban uniós források felhasználásával – több hátránykompenzáló programot is megvalósítottak, az Esély Közösségi Egyesület tanodát (forrás: TÁMOP 335/A, 21,9 M Ft és TÁMOP 339/A, 29,9 M Ft) és Biztos Kezdet Gyerekházat (forrás: TÁMOP 522, 34,6 M Ft) működtet. A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók technikai és anyagi segítése a „deák" Közalapítvány pályázati rendszerével folyamatosan működik.

Kerületi szinten valósultak meg a drog-prevenciós és bűnmegelőzési programok, adatbázis készült az együttműködő szervezetekről és intézményekről (elérhető: http://www.kef9.hu/). Az önkormányzat évek óta működteti a Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot (KEF). A KEF összhangot teremt a mentálhigiénével, drogprevencióval foglalkozó, illetve a kábítószer és szenvedély-problémákat kezelő szervezetek, intézmények munkájában, és ezzel összefüggésben a különböző szakmai és módszertani szemléletmódok harmonizálására törekszik. A KEF három munkacsoportban végzi munkáját:

- prevenciós munkacsoport
- kezelés-ellátás és rehabilitációs munkacsoport
- bűnmegelőzési és közbiztonsági munkacsoport.

A KEF éves kidolgozott munkarend szerint tartja az üléseit és valósítja meg programjait. Tevékenységeinek finanszírozásához különféle pályázati forrásokat is felhasznál. Pályázati forrásból valósult meg 2013-ban a kerületi drogstratégia készítését megalapozó, ESPAD nemzetközileg kidolgozott módszertanon alapuló kutatás, mely felméri a fiatalok dohányzási, alkohol- és egyéb drogfogyasztási szokásait. Az adatfelvételben a IX. kerületi önkormányzat általános iskoláiban és gimnáziumaiban, a 7., 8. és 10. évfolyamokon tanuló diákok vettek részt, összesen 785 fő (a felmérést civil szervezetek munkatársai végezték). Ezt követően készült el a kerület drogstratégiája, melyhez kapcsolódóan számos szakmai egyeztetés történt, szakmai párbeszéd műhelyek kerültek megrendezésre. Fiatalokat és az intézmények, különösen iskolákat (tanárokat) célzó rendezvények is megvalósultak, ilyena már több alkalommal megrendezett FERI FESZT drogprevenciós nap, Kábítószer Ellenes Világnap, AIDS Ellenes Küzdelem Világnapi rendezvény. A drogprevenciós tevékenység részeként az iskolákban prevenciós előadásokra kerül sor (általános és középiskolák). Szintén a KEF keretében működik az éjszakai ping-pong klub, a kortárs segítő képzés.

A Szociálpolitikai Kerekasztal működtetése a JAT keretében valósul meg. A Szociálpolitikai Kerekasztal tagjai szociális ágazat intézményei (állami és önkormányzati), civil szervezetek, helyi iskolák. A kerekasztalhoz az utóbbi években számos civil szervezet csatlakozott. A kerekasztal tevékenysége során számos szakmai programot valósít meg, ilyen volt például a „Burning out" szakmai nap, mely a szociális és oktatási szférában dolgozó szakemberek kiégésével kapcsolatos témákat tárt fel. Ma már a FESZGYI-n (Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága) belül működik a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat.

A roma mediátori rendszer megerősítésre került, a korábbi Dzsumbuj programban kidolgozott család-mentorrendszer a JAT területén folyamatosan működik, a szociális városrehabilitációs program végeztével részben a Roma Koncepció forrásaiból kívánják a szolgáltatást fenntartani.

A kerület az IVS Anti-szegregációs Tervében több TÁMOP és TIOP konstrukció keretében elérhető uniós forrással is számolt. A pályázatok egy része végül a Közép-magyarországi régióban nem került kiírásra, több pedig kiemelt programként lett meghirdetve, így a kerület közvetlenül nem jutott ezekből forrásokhoz.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program keretében több a helyi roma lakosság integrációját célzó program valósul meg, az alábbiak szerint:

1.) „Fogjuk meg egymás kezét” program

A programban óvodai csoportonként a gyermekek közreműködésével játékos formában kb. 40 perc időtartamú előadás keretében a roma kultúra és identitás (tánc, mese, mondókák, zene, hagyományok) interaktív megismertetésére kerül sor. Az ún. érzékenyítő foglalkozáson 64 óvodai csoportból 1000 fő gyermek volt aktív résztvevője a programnak.

2.) „Roma nem Roma Nők Akadémiája” programsorozat

A cél a magyar és roma nők "közelebb hozása", hogy kötetlenül megismerjék egymás kultúráját, értékeit. (előadások, kötetlen beszélgetések). Minden előadás alkalmával van egy meghívott vendég és erre a témakörre van felfűzve a beszélgetés.

3.) „Önnek is van esélye felújítani otthonát!” program

A program keretében a bevont családoknak lehetőség nyílik arra, hogy biztosított anyagok felhasználásával lakásukat önerőből kifessék, valamint az egyes lakások részlegesen felújítására kerülhessenek.

4.) „Lehetőségek Iskolája”

A program célja a kerületben élő, halmozottan hátrányos helyzetű egyének számára ingyenes és színvonalas oktatás biztosítása. A program célja a társadalom peremére szorult emberek támogatása az alapfokú végzettségük megszerzésében. A program egy non-formális felnőttoktatási program, ahol önkéntesek tanítanak. A végzettek száma évenként 3-10 fő között változik. A programot a Jezsuita renddel közösen szervezi az önkormányzat.

5.) Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok egészségvédelme

A program 2013-ban indult, a program során egészségügyi szűrések szervezése történik a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek számára. A szűréseket (fizikális, bőrgyógyászati, fogorvosi, szájüregi látás élesség, optimetriai) a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Nemzetközi Orvos csoportja végzi. A programban 80 db szemüveg került elkészítésre a rászorulóknak

3.3 Anti-szegregációs intézkedési terv

3.3.1 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések

Anti-szegregációs célok

Budapest IX. kerületének alapvető érdeke és célja, hogy az egyenlő hozzáférés, az esélyegyenlőség és az integráció biztosításának elve az élet minden területén megvalósuljon Ferencvárosban. Ehhez a lakhatási feltételek biztosítása mellett – széleskörű együttműködésen alapuló – többféle: szociális, képzési, foglakoztatási, oktatási, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést javító intézkedések együttesével kíván Ferencváros hozzájárulni. Az alacsony státuszú lakosok integrációja előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik munkaerő-piaci hátrányaikat, javítják foglalkoztatási esélyeiket, hozzájárulva ezzel az alacsony státusz megváltozásához. Kiemelt cél segíteni a rossz szociális helyzetben élő családok kisgyermekeinek korai fejlesztését, a nagyobb gyermekek iskolai előrehaladását.

Az anti-szegregációs program horizontális céljai:

- Az esélyegyenlőség biztosítása a kerület minden fejlesztési beavatkozásánál, annak figyelembe vételével, hogy semmilyen fejlesztés nem járulhat hozzá a településen belüli, vagy kívüli szegregáció kialakulásához és erősödéséhez. Az esélyegyenlőség, a szegregáció-mentesség biztosítása a településen.
- Lakhatási integráció biztosítása.
- Oktatási integráció biztosítása.
- Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása.
- A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása.
- Közösségi terek biztosítása.

A szegregátumok megszüntetése csak a szanálásra kijelölt tömbök esetében lehetséges, a többi területen a legfőbb cél, hogy a rossz állagú ingatlanok felszámolásával, a mobilizációs lehetőségek megteremtésével a szegregáció oldása megvalósuljon, a szegregátumok laksűrűsége csökkenjen, a jelenleg szegregátumban élők társadalmi és lakhatási integrációja megvalósuljon. Emellett cél az is, hogy a területek rehabilitációja megvalósuljon (felújítással, alapterület-növeléssel és komfortfokozat emeléssel), ezáltal élhetőbbé váljon a lakókörnyezet.

Általános – horizontális anti-szegregációs intézkedések

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése és ezen belül a területi vagy más típusú szegregáció feloldása Budapest IX. kerülete számára a fenntartható városfejlődés alapja. Ennek tudatában a kerület a legnagyobb mértékben figyelembe veszi a jövőben megvalósuló fejlesztéseinél, hogy azok nem okozhatják sem horizontálisan, sem területileg a szegregáció kialakulását, vagy erősödését. Az önkormányzat az általa működtetett intézményekkel, a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, az egyházakkal, egyházi szervezetekkel és a kerületben és a kerületért dolgozó civil szervezetekkel együttműködik annak érdekében, hogy Ferencvárosban az esélyegyenlőség és a szegregáció-mentesség a mindennapok részévé váljon.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program működtetésére az önkormányzat létrehozta a **Helyi Esélyegyenlőségi Fórumot (HEF)** 2013-ban. A HEF vezetője a szociális és kulturális ügyekért felelős Alpolgármester, szakmai vezetője a Családmentori Iroda vezetője. Öt munkacsoport működik a Helyi Esélyegyenlőségi Fórumon belül:

A gyerekek esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport

A nők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport

Az idősek esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport

A romák, mélyszegélységben élők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport

Fogyatékossággal élők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport

Az önkormányzat az **Anti-szegregációs Program részletes tervezését, annak koordinálását, nyomon követését a HEF hatáskörébe utalja**. Megvizsgálja, hogy a HEF-n belül a romák, mélyszegélységben élők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport feladati körébe hogyan illeszthető be az Anti-szegregációs Programmal kapcsolatos feladatok, illetve a munkacsoport tagjainak bővítése esetleg milyen körben szükséges, annak érdekében, hogy a területi, lakhatási szegregáció témakörével érdemben tudjon foglalkozni (pl. Ferencvárosi Vagyonkezelő és Városfejlesztő, FEV IX. Zrt. bevonása). A HEF meghatározott időközönként áttekinti a legrosszabb helyzetű családok, a szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területeken élő lakosság helyzetét, megvizsgálja annak lehetőségét, hogy a rendelkezésére álló eszközök

(pl. közfoglalkoztatás) elérik-e ezeket a családokat, és amennyiben nem, intézkedéseket javasol a kerület vezetésének a helyzet javítására. A HEF figyelemmel kíséri az esetleges diszkriminációs folyamatokat és összehangolt intézkedésekkel megszünteti azt.

Az anti-szegregációs beavatkozások egyes elemei megkülönböztethetők aszerint, hogy egyes intézkedések az infrastruktúra javítására vagy az emberek és közösségeik fejlesztésére irányulnak. Kijelenthető, hogy e két fajta beavatkozás együttesen képes a legeredményesebb hatást elérni. Mindezek alapján a kerület által alkalmazott intézkedések is mind a két fejlesztési fókuszt tartalmazzák.

Az ITS megalapozó vizsgálata bemutatta, hogy a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek koncentrációja figyelhető meg a József Attila Ált Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményben, a Telepy Károly Testnevelés Szakosított Általános Iskola és Gimnáziumban és a Molnár Ferenc Ált. Iskolában. A kerület vezetésének meggyőződése, hogy az esélyteremtés legfontosabb eszközét a megfelelő színvonalú és mindenki számára hozzáférhető oktatás jelenti. Az óvodai nevelésben és iskolai oktatásban résztvevő feladat-ellátási helyek között **a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes eloszlását biztosítani kell.** A szegregáció kialakulásának megakadályozása érdekében a kerület egyeztetést kezdeményez a KLIK helyi tankerületével.

A kerület legutóbbi, európai uniós forrásból (KMOP-5.1.1/B-12) finanszírozott szociális városrehabilitációs programja, a József Attila Terv (JAT) keretében megvalósult Humán Fejlesztési Program eredményeit értékelve az önkormányzat fenn kívánja tartani a legrosszabb helyzetű családok, kiemelten az e családokban élő gyermekek számára leghasznosabbnak bizonyult programelemeket. Habár a JAT I. ütemének keretében 5 jól körülhatárolható tömb (Gát utca 3., 5. és 20., illetve Lenhossék utca 7-9.) került felújításra, a program szoft elemei átlépték az akcióterület határát: kihatottak azokra a nevelési-oktatási intézményekre is, ahová az akcióterületről a gyerekek jártak. E programelemek közül a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket leginkább koncentráló három iskolában (Molnár Ferenc, Telepy, József Attila) megvalósított tanoda (tanár-mentori) programok az elsők között emelendők ki. A tapasztalatok szerint a tanulók egyéni és csoportos fejlesztését, illetve a szabadidő hasznos eltöltését célzó tanodák működtetése az ide járó gyerekek iskolai előmenetelét hatékonyan támogatja. A nem formális tanulási módszerekre épülő kompetencia-fejlesztés elősegíti az iskolai sikerességet és erősíti a továbbtanulási motivációkat, esélyt teremthet az érettségit adó középiskolákba történő bejutáshoz is. **Az önkormányzat megvizsgálja, hogy milyen lehetőségek állnak rendelkezésre a három tanoda program folytatására, illetve figyelemmel kíséri, hogy milyen pályázati források érhetők el erre a célra, melynek érdekében a KLIK-kel való együttműködésre törekszik**, mivel a programok megvalósítása a KLIK hatáskörébe tartoznak az iskolák állami fenntartásba vétele óta.

Az Esély Közösségi Egyesület által fenntartott **Ferencvárosi Tanoda és a Biztos Kezdet Gyerekház program,** szintén kiemelkedően fontos szolgáltatásokat nyújt. **Az önkormányzat továbbra is biztosítani kívánja a kedvezményes bérleti díjú** helyiséget a két program folytatásához. Ehhez jelenleg új helyiség keresése folyik, mivel az eddigi helyiség épülete felújításra kerül. **Fontos, hogy a rászorult családok elérjék a szolgáltatást, ami érdekében támogatni szükséges, hogy az esetlegesen az új helyszíntől távolabb élő családok is rendszeresen igénybe vehessék a szolgáltatásokat. A új** A tanodai programok megerősítésében nagy szerepet kaphatna az **Iskolai Közösségi Szolgálat bevonása**, a kortársi kapcsolatok és az integráció elősegítése érdekében. A tanodának, esetleg a Biztos Kezdet Gyerekháznak is szükséges lenne esetenként szakmai segítségre, melyet az Önkéntes Program (lásd lentebb) megvalósítása segíthet.

A JAT keretében működő Családmentori Iroda szolgáltatásai népszerűek voltak, ezért a projekt zárását követően az önkormányzat vállalja, **hogy a családmentor csoportot 3 fő szakemberrel tovább működteti saját forrásból,** illetve amennyiben lehetőség adódik rá, újabb pályázati forrásokat von be a működetésbe. Az önkormányzat továbbá felül szeretné vizsgálni a családmentor szolgáltatás feladatkörét abban a tekintetben, hogy mennyiben rendelhető a szolgáltatáshoz az ifjúsági szociális munka végzése is, illetve mennyiben szükséges hosszabb távon a bővítése.

A **Roma Koncepció** megvalósítására az önkormányzat az elmúlt évben 13 millió Ft-ot biztosított. A Roma Koncepció programjainak fenntartására a jövőbeni is elkülönített költségsort szerepeltet. .A roma mentor program a Roma Koncepció keretein belül folytatódik tovább a JAT lezárulta után. A program eddigi

eredményeit, hatékonyságát átvizsgálja, és szükség esetén változtatásokat hoz, elsősorban a mediátori szerepkör erősítése érdekében.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénybe (Gyermekvédelmi törvény) 2013. szeptember 1-jei hatállyal került beemelésre a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalma és ezen státuszok megállapításának feltételrendszere. Az addigi szabályozástól eltérően került megállapításra a HH és HHH státusz igazolása. Ennek következtében jelentősen lecsökkent az ország sok településén a HH és HHH gyermekek száma. Ennek következtében azt, hogy mely gyermekeket kell kerületi szintű segítő programokkal támogatni, jobban meghatározhatja, ha a település a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak körében is hozzáférhetővé teszi azokat. A cél az, hogy a legrosszabb helyzetű családokban élő gyermekek elérése és támogatása minél teljesebben lehetővé váljon.

A gyermekek számára nyitva álló közösségi terek és az azokba szervezett programok bővítése indokolt. Mindezt alátámasztja a KÖZÉRT Egyesület 2014 szeptemberében indított éjszakai pingpong foglalkozásainak sikere. A kerületben minél több, a fiatalok hasznos időtöltését megteremtő program szervezése szükséges, ennek feltétele **az ifjúsági közösségi terek biztosítása, ott tartalmas programok** megvalósítása, a gyerekre fókuszáló civil szervezetek bevonása, az önkéntes munka népszerűsítése és támogatása. Ez a feladat szerepel a Ferencvárosi Drogstratégiában, de az Anti-szegregációs Programnak is szerves részévé szükséges tenni. Ennek keretében szükséges megvizsgálni, hogy milyen módon történhet **a meglévő közösségi terek térítésmentes használata** (pl. iskolák tornatermei, Vendel utcai Sportcsarnok. Szintén a hátrányos helyzetű, köztük roma, gyerekek, fiatalok veszélyeztetettségének csökkentését és integrációját szolgálják az olyan programok, mikor civil szervezetek örökbe fogadnak parkokat, játszótereket, azt gondozzák, illetve ifjúsági szociális munkát valósítanak meg. Az önkormányzat lehetőségei szerint támogatja az ilyen irányú kezdeményezéseket, segíti a szerepet felvállaló civil szervezeteket a pályázati források megszerzésében.

Az önkormányzat a Haller utca 52-ben nyitja meg új Ifjúsági Irodáját. Az önkormányzat a fenti kezdeményezés részeként azt is megvizsgálja, hogy az Irodához kapcsolódóan a Haller parkban milyen feltételek és milyen finanszírozással alakítható ki fiataloknak sport játszótér, ahol az ifjúsági szociális munka biztosított (VIII. kerületi FiDo Sportpark programjának mintáján).

Annak érdekében, hogy a közösségi programok megszervezése és megtartása az önkormányzat teherbíró képességén belül maradhasson, ferencvárosi **Önkéntes Program** indítását tervezi az önkormányzat. Ennek célja, hogy a kerületért tenni akaró, a szociális problémák enyhítéséért dolgozni kívánó helyi és nem helyi lakosok szervezett keretek között ajánlhassák fel szaktudásukat, idejüket és munkájukat azon célok érdekében, melyekkel a gyermekeket érintő szociális problémák legalább részlegesen enyhíthetők.

A devianciák kiszűrése, a megfelelő fejlődés és a sikeres felnőtté válás érdekében több olyan szakmaközi hálózatot működtet az önkormányzat, mely a gyermekek sikeres előrehaladását állítja középpontba. Ilyen szerveződések az Oktatási és Ifjúsági Kerekasztal, a KEF, illetve az Egyházügyi Kerekasztal is, mely utóbbi a roma lakosság integrációjában is tevékenyen részt vesz: Roma pasztorációt valósít meg a Gát utcában, illetve a Lehetőségek Iskolája programot valósít meg felnőttek (általános iskolai végzettségének megszerzése érdekében. A szerveződések működtetésének célja, hogy a gyerekekkel foglalkozó szakemberek közvetlenül szerezzenek ismereteket egymástól, mindezt a jelzőrendszer hatékonyabb működtetése érdekében. Az önkormányzat a fenti fórumokat, kerekasztalokat a jövőben is működteti.

A nyári szünetben nyári napközi biztosítása szükséges (étkeztetéssel) a hátrányos helyzetű tanulók részére. Az étkeztetésre fordítható összeg nagyobb része a nyári gyermekétkeztetési pályázattal finanszírozható. A nyári napközis táborban olyan foglalkozások lebonyolítására van szükség, melyek biztosítják a gyermekek felzárkózási esélyeinek növelését és a szabadidő értelmes eltöltését.

KLIK helyi tankerületével együttműködve az önkormányzat segíteni kívánja az iskolai drogprevenció, a stressz prevenciós és a családi életre nevelés témakörökből rendhagyó **prevenciós órák rendezését**. A kortárscsoport fontos helyszín a serdülők számára, hogy elsajátítsák a személyiségfejlődésükhöz szükséges készségeket, a társas viselkedési formákat.

Általánosan elmondható, hogy a középiskolába járó hátrányos helyzetű diákok körében rendkívül magas a lemorzsolódók aránya. Ezt felismerve Ferencváros önkormányzata már 1999 óta működteti Ferencvárosi „deák" Közalapítványt, amely pályázattal elérhető ösztöndíjakkal motiválni kívánta és kívánja a diákokat a jobb iskolai teljesítményre. 2011-ben az önkormányzat az ösztöndíjrendszert kiterjesztette a középiskolai tanulókra is. Jelenleg folyik az alapítvány működési kereteinek a felülvizsgálata abból a szempontból, hogy az ösztöndíjrendszer fenntartása mellett, az iskolák releváns programjait milyen módon tudnák támogatni az alapítványon keresztül. A hátrányos helyzetű gyermekeken kívül a tehetséges gyermekek támogatására is ki kívánják terjeszteni az alapítvány tevékenységét. Az alapítvány a roma gyermekek támogatására külön 1 millió Ft-ot fordított.

A megfelelő színvonalú szociális munka biztosítása érdekében rendkívül fontos **a szociális területen dolgozók továbbképzése**. Új gyakorlatok, lehetőségek megismerésére és újfajta tevékenységek bevezetésére van szükség. Emellett rendkívül fontos, hogy a segítő szakemberek számára támogatást nyújtsanak a segítő munka során jelentkező testi, szellemi, érzelmi kimerülés megelőzése érdekében, a családsegítő munka fejlesztésében. Mindezek mellett rendkívül fontos, hogy a szociális szakemberek leterheltsége csökkenjen, ezért a szociális intézmény családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást ellátó részlegének kapacitását növelni szükséges. A megnövelt kapacitás hozzájárulhat ahhoz, hogy a szegregátumokban élők, a kerület kevésbé iskolázott és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező lakosai, közülük kiemelten a szociális bérlakásban élők a jelenleginél nagyobb odafigyelést kapjanak.

Az alacsony státuszú lakosok foglalkoztatásának elősegítése érdekében az önkormányzat megvizsgálja milyen formában lehetséges **előnyben részesíteni a beruházások során azon vállalkozásokat, akik alacsony státuszú lakosságból választanak munkavállalókat.**

Az önkormányzat pályázati forrásból meg kívánja teremteni **olyan közmunkaprogramok indításának lehetőségét, amelyek szakképzési elemeket** is tartalmaznak. A cél az, hogy a program végeztével ne legyen képzettségbeli akadálya a továbbfoglalkoztatásnak – akár az önkormányzat cégeinél is. Az önkormányzat a Munkaügyi Központtal együttműködve, piacképes szakmákat oktató képzési programot indít és a végzettek elhelyezkedését a Munkaügyi Központtal együtt segíti a cégekkel való közvetlen kapcsolat kialakítása útján. A képzési, foglalkoztatási programok szervezésének hatékonyságát, a célcsoport elérését nagyban segíti a JAT keretében kialakított Munkaerőpiaci Iroda, mely a Gát utcában kapott helyet.

A **lakhatás biztonságának növelése** tekintetében fontos, hogy **vizsgálat** történjen, hogy a jelenlegi és jövőbeni felszámolás és rehabilitáció által érintett területeken eddig a bérlők milyen kompenzációs formákat választottak (cserelakás, pénzbeli térítés), hogyan alakult **az egyes lakhatási formákban a lakhatás megfizethetősége a mobilizált családoknak**. Szükséges annak beazonosítása, hogy milyen problémákkal néznek szembe a mobilizált családok a lakhatás terén és, hogy a problémák kezelése terén szükséges-e a lakhatás biztonságát növelő beavatkozás (intenzívebb adósságkezelési szolgáltatás, lakhatást segítő pénzbeli / természetbeni támogatások kiterjesztése, növelése). A JAT I. program eddigi tapasztalatai azt mutatják, hogy a mobilizált családok felkészítésében a családmentori szolgáltatásnak intenzívebb szerepet kell betöltenie, a szolgáltatásnak a családok teljes körére ki kell terjednie azok szükséglete szerinti intenzitással.

Az önkormányzat a tulajdonában lévő lakóépületek **tekintetében felújítási illetve bontási tervvel rendelkezik**. E szerint 27 db épületet kíván bontani, összesen 760 db lakással. A bontandó épületek közül egy van a Belső Ferencvárosban, 12 db épület a Középső-Ferencváros Rehabilitációs területén (Balázs Béla, Gát, Márton és Sobiesky utcák) van és 11 db épület van a városrész egyéb területein (Drégely, Vaskapu, Vágóhíd, Tóth K. utcák) és 3 db épület van a Külső-Ferencvárosban (ez utóbbi nem tartalmazza, a Kén utca 3. szám alatti ingatlanokat – 3. számú szegregátum). A bontási lista érinti viszont a Földváry utcai (2. számú) szegregátumot.

A felújítási listán összesen 42 db épület szerepel, 1488 db lakással. Belső-Ferencvárosban 1 db épület, a Középső-Ferencváros Rehabilitációs területén 34 db épület, Külső-Ferencvárosban 6 db épület. A Rehabilitációs területen felújítási listán szerepelnek többek között a 4. szegregátum épületei, a Külső

Ferencvárosban pedig a Földváry utca 3. és 7. számú lakóépületének felújítása, melyek a 2. számú szegregátumban találhatók.

A tervezett fejlesztések összesen 69 db lakóépületben, 2248 db lakást érintenek, mely körülbelül 2000 db háztartást is jelenthet (mivel jellemzően több üres lakás van ezekben az épületekben). A jövőben is tehát nagyobb mértékű mobilizációs folyamatok várhatók a lakóépületek fejlesztések kapcsán.

A 2007-2015 közötti időszakban az önkormányzat 41 db lakóépületet szanált (ebből 5 db épület szanálása folyamatban van még). Ez összesen 1341 db lakást jelentett/ jelent majd 9 év alatt. Az adott időszakban 499 bérlő kért cserelakást (tehát másik önkormányzati bérlakást), 526 bérlő pénzbeli térítést kért, míg 272 db lakás már üres volt az időszak kezdetén.[3] Ez azt jelenti, hogy bérlők nagyobb része inkább pénzbeli térítést kér, a bérlakás helyett. Ez változást jelent a korábbi időszakhoz képest, mikor is inkább cserelakást kértek a mobilizált családok. Az **eddigi eredmények felmérései során azt is szükséges vizsgálni, hogy a pénzbeli térítés milyen előnyökkel, hátrányokkal járhat a családok számára**, mennyiben jelent vagy nem jelent magasabb fokú lakhatási biztonságot.

A következő, 2014-2020 közötti időszakra tervezett **szociális városrehabilitációs program akcióterületén, a Temesvári tömbben,** a költöztetések már megkezdődtek. Az akcióterületen élő családoknak már jelen pillanattól kezdve szükséges biztosítani a családmentori szolgáltatást, ami már csak annál is fontosabb, hogy tisztában legyenek a magasabb komfortfokozatú, felújított lakás fenntartási költségeivel és azzal, hogyan kerülhető el, hogy hátralékossá váljanak. Ezen a téren a FEV IX Zrt. vagyonkezelővel a szoros, mindennapi együttműködés kialakítása szükséges.

[3] A Dzsumbuj (Illatos út 5. A. B. C. épületek) tekintetében az időszak alatt felszámolt lakásokra vonatkozó adatok az alábbiak szerint alakultak: üres volt már az időszak kezdetén 117 db lakás, cserelakást kért 115 bérlő, pénzbeli térítést kért 66 bérlő. A Kis-Dzsumbuj (Kén utca 3.) esetében egy épület került felszámolásra az időszakban, a III. számú épület, ahol 8 bérlő kért cserelakást, 17 bérlő pénzbeli térítést és 2 db lakás volt, üres. Felszámolás alatt van a IV: épület, ahol 4 bérlő kapott pénzbeli térítést, az időszak elején 18 db üres lakás volt, illetve még 15 bérlővel még nem történt megállapodás.

Horizontális cél	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
1.Esélyegyenlőség biztosítása	Helyi Esélyegyenlőségi Fórum feladatkörébe az önkormányzat beépíti az Anti-szegregációs Program tervezésének, megvalósításának koordinálását illetve a megvalósulás nyomon követését. Megvizsgálja, hogy a feladat végrehajtása érdekében milyen szervezetek bevonása szükséges az eddigieken kívül.	Polgármester, Helyi Esélyegyenlőségi Fórum vezetője	Saját forrás	2015-2023
2. Oktatási integráció biztosítása	A HHH (és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult) gyerekek aránya kiegyenlítettségének biztosítása az óvodai és iskolai feladat-ellátási helyek között. Ennek érdekében egyeztetés a KLIK-kel.	Jegyző	Nem releváns	2016-2023
	Nyári napközi biztosítása (étkeztetéssel)	Polgármester	Saját forrás, nyári gyermekétkeztetési pályázat	2016-2023
	Prevenciós órák szervezése	Polgármester	Saját forrás, pályázatok	2016-2023
	Pályázati források feltárása annak érdekében, hogy a JAT I. ütemében 3 iskolában működtetett tanoda program folytatásra kerüljön a jövőben, ennek érdekében egyeztetés a KLIK-kel (Molnár F., Telepy, József A.)	Polgármester	VEKOP 6.2, VEKOP 7. prioritás	2015-2023
	„deák” Közalapítvány ösztöndíjrendszerének tovább működtetése az általános és középiskolás HHH tanulók tekintetében, a Közalapítvány szerep bővítési lehetőségeinek átgondolása	Polgármester	Saját forrás	2016-2023
3. Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási	Annak megvizsgálása, hogy milyen formában lehet előnyben részesíteni az alacsony státuszú lakosokat	Polgármester	Nem releváns	2016-2023

helyzetének javítása	foglalkoztató vállalkozásokat			
	Szakképzési elemeket is magába foglaló közmunkaprogramok indítása, abba a szegregátumban élők bevonása	Polgármester	Pályázati forrás	2016-2023
	A Munkaügyi Központtal közös program indítása piacképes szakmák képzésére, és a munkaerőpiaci elhelyezkedés segítésére. ennek érdekében kapcsolatépítés cégekkel.	Polgármester	Saját forrás, VEKOP 7. prioritás	2015-2023
4. A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	Meglévő kerekasztalok és fórumok működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikeresebb működése érdekében	Polgármester	Saját forrás, VEKOP 7. prioritás	2015-2023
	Szociális szakemberek képzése	Polgármester	Pályázati forrás	2015-2018
	Családmentori szolgáltatás továbbműködtetése, erőteljesebb bevonása a mobilizált családok költöztetésébe, arra való felkészítésébe	Polgármester	Saját forrás, VEKOP 6.2 és 7 prioritás	2016-2023
	Ifjúsági szabadidős programok a hátrányos helyzetűek számára, illetve az ő intergrációjukat célzó integrált programok, ehhez kapcsolódó ifjúság szociális munka, önkéntességet segítő programok	Polgármester	Saját forrás, VEKOP 7. prioritás	2016-2023
5. Lakhatás biztonságát szolgáló beavatkozások	Vizsgálat annak tekintetében, hogy a mobilizált családok hova és milyen formában (pénzbeli térítés, cserelakás), a mobilizált családok lakhatásának megfizethetősége hogyan alakult. Szükség szerint a támogatási rendszer korrekciója a lakhatási biztonság növelése érdekében.	Polgármester	Saját forrás, VEKOP	2016-2023

6. Közösségi terek biztosítása	Közösségi színterek létrehozása, működtetése elsősorban a gyerekek, fiatalok hasznos szabadidőtöltését célzóan	Polgármester	Saját forrás	2017-2023
	Ferencvárosi Tanoda és Biztos Kezdet Gyerekház számára másik kedvezményes bérleti díjú helyiség biztosítása	Polgármester	Saját forrás	2015-től kezdve
7. Társadalmi szolidaritás erősítése	Önkéntes Program indítása (felnőttek, helyi és nem helyi lakosok számára), Iskolai Közösségi Szolgálat bevonása a társadalmi integrációs programokba	Polgármester	Saját forrás, VEKOP	2016-2023
	Roma Koncepció megvalósítása folyamatosan, roma mentor/mediátori rendszer felülvizsgálata, hatékonyság érdekében esetleges átalakítása	Polgármester	Saját forrás	2016-2023

9. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, horizontális intézkedései

Terület (szegregátum) specifikus anti-szegregációs intézkedések

A kerület négy szegregátumában és egy szegregációval veszélyeztetett területén az önkormányzat olyan intézkedéseket kíván megvalósítani, amelyek segítségével a tömbökben oldódik a szegregáció, a laksűrűség csökken és a szociális szolgáltatásokhoz történő hozzáférés feltételei javulnak.

A kerület öt érintett területe az ott lévő épületek nagysága és szanálásra nem tervezett státusza, illetve az ott élő lakosság nagy száma miatt rövid határidővel nem számolható fel. A területen lévő lakások állapota, az ott élő családok helyzete nem teljes mértékben ismert. Éppen ezért fontos, hogy a tömbben élőkről **szociális térkép készüljön**, amely kitér a lakások állapotfelmérésére is. A felmérések eredményeként célzottabb beavatkozások valósíthatók meg az érintett családok körében.

Az **1. számú szegregátumban** a Vaskapu utca 47. és 49. szám alatti épületek kiürítése megkezdődött, felszámolásra kerülnek. A tervek szerint az önkormányzat a lakóépületeket befektetői tőke bevonásával kívánja szanálni, oly módon, hogy az ingatlanok értékesítéséből származó bevételből kártalanítja a bérlőket. Tehát a bérlők elhelyezését, illetve pénzbeli kárpótlását az önkormányzat végzi. A válság miatt a befektetői érdeklődés elmaradt az ingatlanok iránt, a jövőben a dunaparti fejlesztések megindulásától várja az önkormányzat a befektetői érdeklődés újbóli megjelenését. A Vaskapu utca 32. és 34. szám alatti önkormányzati lakóépületek lakónépessége túlnyomó többségében szociális problémákkal küzd. A tömbben még egy önkormányzati épület található, a Vágóhíd utca 10. alatt. A Vaskapu utcai, kiüresítés alatt álló épületek lakossága számára a pénzbeli megváltás mellett lehetőséget szükséges biztosítani a jelenlegi bérleménnyel megegyező, vagy annál jobb állapotú bérlakásokba költözésre **(méltányos bérlakás felajánlása a kiköltöztetettek számára)** a kerület határain belül. A jelenleginél jobb állapotú, magasabb komfortfokozatú, esetleg nagyobb alapterületű lakás fenntartásához a bérlő szociális és munkaerő-piaci helyzetének megvizsgálása után célzott és **egyénre/családra szabott lakbér-támogatással** szükséges hozzájárulni a lakhatási helyzet megoldása és az eladósodottság megelőzése érdekében a visszaköltözésig.

A **2. számú szegregátumban** a 0-14 éves korúak aránya kétszer nagyobb, mint a kerületi mutató. Rosszak az iskolázottsági és munkaerő-piaci mutatók is: sok a legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező, illetve munkanélküli lakos. A lakások közel fele alacsony komfortfokozatú. A területen a szociális térkép elkészítése során fel kell mérni annak lehetőségét, hogy a lakások összevonásával, komfortosításával lehetséges-e jobb feltételeket teremteni vagy a tömb inkább a közeljövőben szanálandó.

A **3. számú szegregátum legkritikusabb** része a Kén utca 3. alatti épület, amely felszámolás alatt áll. Az 1. számú szegregátumnál megfogalmazott, a kiköltöztetéssel kapcsolatban megfogalmazott elvek és támogatási formák alkalmazása szükséges.

A 4. szegregátumban a kerület **szociális városrehabilitációs program kíván végrehajtani**. A területen a Viola utca 37. a-b. (a c. épület fővárosi forrásokból felújításra került, a használatbavételi engedély kiadása folyamatban van) és a Tűzoltó utca 33. a-b-c. épületek rehabilitációját tervezi a kerület. A Tűzoltó utca 33. a. épületéből a kiköltöztetés megindult a JAT keretében felújított Gát utcai lakásokba. Az ideiglenesen a Gát utcába költöztetett családok esetében a JAT keretében működtetett **családmentori szolgáltatást elérhetővé szükséges tenni.**

Az 1. számú szegregációval veszélyeztetett területen folyik a József Attila Terv szociális városrehabilitációs projekt. A program keretében felújított épületek lakásainak egy részébe a Tűzoltó utcából kiköltöztetett lakók kapnak elhelyezést. A JAT keretében megvalósított programelemek értékelését követően tovább szükséges vinni azokat, amelyek segíthetik a beköltöző családok helyzetének javulását (képzési, foglalkoztatási, oktatási programok, családmentori szolgáltatás), az új körülmények között az eladósodási spirálba kerülést és a tulajdonosi szemlélet érvényesítésével az önkormányzati lakásállomány minőségének megőrzését.

A közműszolgáltatókkal együttműködve **kártyás mérőórák kihelyezését** szükséges kezdeményezni a szegregátumokban és a szegregációval veszélyeztetett tömbben élő azon családok esetében, ahol a közművek díjhátralék miatt lekötésre kerültek az ingatlanokról.

A kerületi önkormányzati bérlakásokban élők egyik nagy problémája a lakbérhátralék és a közüzemi számlák be nem fizetése miatt felgyűlt adósság. A krízishelyzetek kezelése érdekében erősíteni szükséges az **adósság-megelőzési- és adósságkezelési programokat** a kerületben, akár ilyen jellegű programokat működtető civil szervezetek bevonásával.

Szegregátum sorszáma	Konkrét intézkedés/ beavatkozás	Érintett terület specifikus cél	Felelős partner	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
1-4. szegregátum, 1. szegregációval veszélyeztetett terület	Szociális térkép elkészítése	Az elvárható életminőséghez szükséges feltételek elősegítése (közvetve)	Polgármester	Saját forrás	2015-2016
1., 3. szegregátum	Mobilizálásnál lakhatási integráció biztosítása, méltányos bérlakás felajánlása a kiköltöztetettek számára	Az elvárható életminőséghez szükséges feltételek elősegítése	Polgármester	Saját forrás, VEKOP 6.2	2015-2023
1-4. szegregátum és a veszélyeztetett terület	Egyénre/családra szabott lakbér-támogatás a kiköltöztetettek számára	Az elvárható életminőséghez szükséges feltételek elősegítése	Polgármester	Saját forrás	2015-2023
4. szegregátum	Szociális városrehabilitációs program	Lakókörnyezet rehabilitációja	Polgármester	EU-s társfinanszírozás: VEKOP 6.2	2016-2023
1-4. szegregátum és 1.veszélyeztetett terület tekintetében, mobilizáció és felszámolás esetén	Család mentor program kiterjesztése illetve alkalmazása minden bontandó, felújítandó épületben élő család költöztetésekor a család egyéni szükséglete szerint	Az elvárható életminőséghez szükséges feltételek elősegítése (közvetve)	Polgármester	Saját forrás, Roma Koncepció, VEKOP 7. prioritás	2015-2023
1-4. szegregátum, 1. szegregációval veszélyeztetett terület	Kártyás mérőórák kihelyezése	Az elvárható életminőséghez szükséges feltételek elősegítése	Polgármester	Saját forrás	2015-2023
1-4. szegregátum, 1. szegregációval veszélyeztetett terület	Adósság-megelőzési- és adósságkezelési szolgáltatás intenzitásának növelése a szegregátumban élők, és a mobilizált családok vonatkozásában	Az elvárható életminőséghez szükséges feltételek elősegítése	Polgármester	Saját forrás, VEKOP	2016-2018
1-4. szegregátum, 1. szegregációval veszélyeztetett terület	Szociális térkép elkészítése	Az elvárható életminőséghez szükséges feltételek elősegítése (közvetve)	Polgármester	Saját forrás	2015-2016

10. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, szegregátum specifikus intézkedései

A tervezett fejlesztések szegregációs hatásainak kivédésére hozott intézkedések

A projektfejlesztés során általánosan tartózkodni kell attól, hogy bárminemű beavatkozás esélyegyenlőtlenséghez, diszkriminációhoz, szegregációhoz, vagy ezek konzerválódásához járuljon hozzá. A projektfejlesztés dokumentumainak, a település stratégiai dokumentumainak és a település helyi rendeleteinek elkészítésekor ugyanezen elvek kell, hogy érvényre jussanak.

A projektfejlesztés során elemi érdekünk a tervezett tevékenységek társadalmi elfogadottsága. Mind az előkészítés, mind a megvalósítás során az önkormányzat biztosítja a társadalmi párbeszéd lehetséges formáit. A Roma Nemzetiségi Önkormányzatot bevonja ezen folyamatokba.

A közösségi térként és szociális, oktatási célra is használt épületet integrált lakókörnyezetben alakítj ki az önkormányzat hogy biztosítsa a többségi társadalom tagjainak a részvételét a szolgáltatásokban. A különböző fejlesztések fizikai megközelíthetőségének tervezése elengedhetetlen a mindenki számára biztosított hozzáférés érdekében.

Az önkormányzat célirányos kampányt tervez minden fejlesztés, program, a település életét befolyásoló esemény, illetve a településen megjelenő szolgáltatás, esemény széles körű megismertetésére, a hátrányos helyzetű csoportok tájékoztatására.

A tervezett akcióterületi és pontszerű fejlesztések lehetséges szegregációs hatása egyrészt a szegregátumok, veszélyeztetett területek, illetve a kerület által krízislakóháznak minősített ingatlanjaiba történő közvetlen fejlesztési beavatkozások (bontás, felújítás), másrészt a környező területek fejlesztésének a leromlott területekre való felértékelő hatásával, mely utóbbi az alacsonyabb státuszú háztartások vonatkozásában kiszorító hatással bírhat.

Az alábbi fejlesztések érintik valamilyen formában a szegregátumokat, veszélyeztetett területeket, illetve a kerület által krízislakóháznak minősített ingatlanokat:

1. Akcióterület fejlesztései:

Az akcióterületi fejlesztés tartalmazza a szociális városrehabilitációs programot, a Temesvári tömb esetében. Ennek keretében a tömb leromlott lakóházai felújításra kerülnek, azokat a lakókat, akik nem a pénzbeli térítést választják, integrált lakókörnyezetbe mobilizálják.

2. Akcióterület fejlesztései:

A 2. Akcióterület a Dunaparti övezet fejlesztéseit tartalmazza, közterületi és zöldterületi fejlesztésekkel, illetve a Művészetek Palotája szomszédságában egy Kongresszusi Központ létrehozásával. Az akcióterületi fejlesztés, különösen a Kongresszusi Központ, a környező területek ingatlanjait felértékeli, mely a szegregátumok közül a Vaskapu utcai szegregátumot (és a két tömbben lévő egyéb lakóingatlanokat) érinti, melyek jelentősrészt önkormányzati tulajdonú ingatlanok.

3. Akcióterület fejlesztései:

Szintén a Vaskapu utcai szegregátumra, illetve a Földváry utcai szegregátumra lehetnek ingatlan felértékelő hatással, az utóbbi teljesen önkormányzati tulajdonú ingatlanokat tartalmaz.

4. Akcióterület fejlesztései:

A Földváry utcai szegregátumra bírhat felértékelő hatással.

Pontszerű fejlesztések:

A pontszerű fejlesztések közül szegregátumot érint a 9. számú projekt, mely a Kén utca 3. szám alatti szegregátum felszámolását tartalmazza. Ezenkívül a 8. számú projket, mely a Drégely utcai és Haller utcai önkormányzati tulajdonú krízis lakóházakat érinti, bontás illetve felújítás révén. A Lónyay utca 26. leromlott állagú műemlék épületben is többnyire alacsony státuszú háztartások élnek (5. számú projekt).

Ezen esetek mindegyikében az önkormányzat az alábbi módon védekezik a **lehetséges szegregációs hatások ellen**: az önkormányzati tulajdonú lakóépületek esetében, illetve olyan társasházak esetében, melyekben önkormányzati lakások vannak, az önkormányzati bérlők költöztetését, illetve kártalanítását az önkormányzat maga végzi. Igaz ez abban az esetben is, ha a fejlesztés vállalkozói tőke bevonásával történik. Az önkormányzat családmentori szolgáltatást biztosít a költöztetésekre felkészülés során, illetve szükség esetén utánkövetést biztosít annak érdekében, hogy a bérlők megfelelő segítséget és tájékoztatást kapjanak. Amennyiben szükséges adósságkezelési szolgáltatás nyújt a hátralékos háztartásoknak illetve egyéb pl. foglalkoztatási programokba vonja be őket, az egyéb támogatási és szolgáltatási szükségletek felmérése a családmentori szolgáltatás során történik.

Az Anti-szegregációs Programban eegyüttműködő partnerek

Intézmények, testületek:

- Helyi Esélyegyenlőségi Fórum – Anti-szegregációs Programért felelős szervezet
- Budapest Főváros IX. Kerület Ferencvárosi Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltatási Iroda
- Ferencvárosi Roma Nemzetiségi Önkormányzat;
- FESZGYI Családmentori és Tanácsadó Iroda;
- Munkaerő-piaci Szolgáltató Iroda (MEPSZI);
- Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága (FESZGYI);
- FESZGYI „Alul-járó” Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda
- Ferencvárosi Művelődési Központ (FMK);
- Ferencvárosi Egyesített Bölcsődei Intézmények (FEBI)
- Ferencvárosban működő, problémában érintett óvodák, illetve általános iskolák
- Ferencvárosi Vagyonkezelő és Városfejlesztő Zrt. (FEV IX Zrt.);
- Ferencvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF);
- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ IX. Kerületi Tankerülete
- Oktatás és Ifjúsági Kerekasztal;
- Egyházügyi Kerekasztal

Civil szervezetek:

- Fiatalokat, Egészséget, Családot Segítő (FECSKE) Közhasznú Egyesület;
- „MEDÁLIÁK” Művészeti, Kulturális és Oktatási Egyesület;
- Kék Pont Drogkonzultációs Központ és Drogambulancia Alapítvány;
- Közért Egyesület;
- Holdpalota Közhasznú Egyesület;
- Esély Közösségi Egyesület;
- Horizont Szociális Alapítvány;
- Roma Kulturális és Sport IX. Közhasznú Egyesület;
- Liliput Nonprofit Kft.;
- Kicsi Szív Alapítvány;
- Beállítások Egyesület;
- Alapítvány a Molnár Ferenc Általános Iskoláért;
- Family Day Családi Napközi Közhasznú Nonprofit Kft.;
- Moravcsik Alapítvány;
- Magyar Szektorlabda Szövetség;
- Öko Urbana Egyesület.

Az Anti-szegregációs terv megvalósításának nyomon követése – monitoring

A Helyi Esélyegyenlőségi Fórum (HEF) folyamatosan vizsgálja a tervezett intézkedések és célok megvalósulását, erről évente összefoglalót készít. Figyelemmel kíséri a szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek, illetve a kerületben élő legszegényebb családok helyzetét. Az ASZP elfogadását követő második év végén az HEF felülvizsgálja a megfogalmazott célok relevanciáját, a változó helyzetre reagálva felülvizsgálja eredeti célkitűzéseit. Ezt az eljárást össze kell kötni az ITS felülvizsgálatával annak érdekében, hogy a két dokumentumban rögzített célrendszer összehangoltsága biztosított legyen.

Ferencváros Önkormányzata a hozzá tartozó valamennyi területen kötelezettséget vállal az Anti-szegregációs Intézkedési Tervben foglaltak érvényesítésére és megvalósítására. Az irányítása alatt lévő, fennhatósága és felügyelete alá tartozó szervek és intézmények számára kötelezővé teszi, hogy döntéseik és tevékenységük során a kialakult területi és/vagy etnikai szegregációs folyamatok megfordítására kell törekedjenek, azok a szegregáció kialakulását és fennmaradását semmilyen formában nem segíthetik elő.

Az **ASZP monitoring során az alábbi mutatók vizsgálata** különösen fontos (éves adatok alapján):

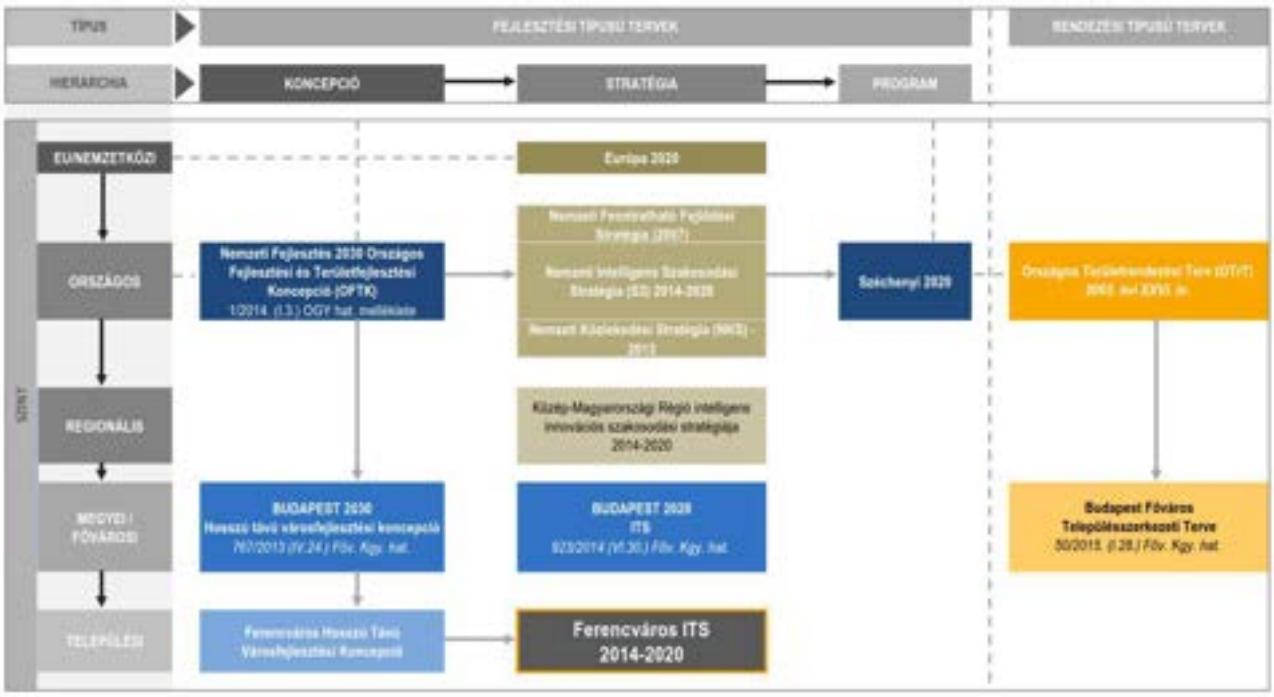
- fejlesztéssel érintett lakások száma
- cserelakást kapó bérlő száma
- pénzbeli térítést kapó bérlők száma, ebből kerületen belül költözők száma)
- jogcímnélküli bérlők száma a felújításra/bontásra váró lakóépületekben, felújított lakóépületekben
- adósságkezelésben részesített bérlők száma a felújításra/bontásra váró lakóépületekben, felújított lakóépületekben.

4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1. A stratégia külső összefüggései

A fejezet célja annak bemutatása, hogy a stratégia (a stratégiai tematikus célok) hogyan illeszkedik a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákhoz és a területfejlesztési tervdokumentumokhoz. Ez az egyes tervdokumentumok tételes vizsgálatával történik, dokumentumonként.

A településrendezési eszközök különböző típusait, szintjeit és hierarchiáját, egymással való kapcsolatait, illetve az ITS helyét ebben a tervrendszerben az alábbi ábra mutatja be. Minden alacsonyabb szintű terv a célrendszerét a felette álló – magasabb szintű – terv célrendszerét figyelembe véve, azokhoz igazítva alakítja, így az alacsonyabb szintű tervek egyre részletesebben dolgozzák ki a kitűzött célokhoz vezető konkrét megoldásokat, javaslatokat.

16. ábra: Az Integrált Településfejlesztési Stratégia helye a tervrendszerben

4.1.1. A stratégia és a területfejlesztési és területrendezési tervek összhangja

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

Az Országgyűlés az 1/2014. (I.3.) határozatával elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciót (OFTK) hazánk társadalmi, gazdasági és területi fejlődése, valamint környezetminőségének javítása érdekében. Az OFTK egy hosszú távú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg, időtávja 2030-ig szól. A Koncepció a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozóan fejlesztési prioritásokat fogalmaz meg. Az alábbiakban ezeket vetettük össze Ferencváros integrált településfejlesztési stratégiájának tematikus céljaival. A célok megnevezését az 1.1 fejezetben szereplő célrendszeri ábra tartalmazza.

A Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció megyei bontásban határozza meg a fejlesztési irányokat. A Koncepció az alábbi fejlesztési irányokat határozza meg Pest megyére vonatkozóan:

OFTK Prioritásai	Ferencváros ITS célrendszeréhez illeszkedése
Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben	S3, S4, S8, S9, S11, S13, S15
Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé	S1, S3, S9, S13, S14, S15, S16
Útban az erőforrás- és energiahatékonyság, illetve az energiafüggetlenség felé	S2, S5, S8, S10, S17
Népesedési és közösségi fordulat	S1, S14, S18
Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán	S8, S10, S17, S19

OFTK Specifikus Céljai	Ferencváros ITS célrendszeréhez illeszkedése
Versenyképes, innovatív hálózati gazdaság	S3, S4, S8, S10, S13, S15
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	S6, S7, S12, S19
Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése	-
Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	S1, S9, S13, S15
Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom, roma-integráció	S1, S5, S7, S9, S12, S14, S16, S18
Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	S1, S2, S5, S7, S14, S15
Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme	S2, S5, S6, S8, S17
Az ország makro-regionális szerepének erősítése	S1, S4, S19
A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	S5, S10, S17,S19
Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése	-
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	S6, S12, S19
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése	S5, S8, S10, S14, S17
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása	S5, S6, S8, S10, S12, S17, S20

Az OFTK megfogalmaz területpolitikai irányokat is, mint például makroregionális térkapcsolatok feltárása, többközpontú fejlődés, természeti erőforrásainkat védő térszerkezet, Duna-térség fenntartható fejlesztése,

melyekkel összhangban vannak Ferencváros ITS specifikus céljai a makro-kapcsolati súlypontiság kihasználásával, a területfelhasználási hierarchia fejlesztésével.

A Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció megyei bontásban határozza meg a fejlesztési irányokat. Pest megye az ország egyik legnépesebb és legnagyobb gazdasági teljesítményű megyéje. Az OFTK az alábbi fejlesztési irányokat határozza meg Pest megyére vonatkozóan:

- a gazdaság dinamizálása, befektetés-ösztönzés, innováció és versenyképesség javítása, KKV szektor támogatása
- a társadalmi megújulás, közösség és bizalom erősítése, családi értékek előtérbe helyezése, a lakosság egészségi állapotának javítása, az oktatás intézményi- és tartalmi megújítása, területi és társadalmi kohézió, esélyegyenlőség javítása
- a térszerkezet fejlesztése, metropolisz térség, belső közlekedési kapcsolatrendszer fejlesztése kiemelten az elővárosi közlekedés, valamint a térségi központok és vonzáskörzeteik tekintetében, vonzó, kiemelkedő környezeti feltételek és életminőséget biztosító tér kialakítása.

Összességében megállapítható, hogy Ferencváros Integrált Településfejlesztési Stratégiájának célrendszere és beavatkozási logikája összhangban van az OFTK-ban rögzített prioritásokkal és fejlesztési irányokkal.

Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció

Budapest Főváros Önkormányzatának megbízására 2013.áprilisban készült el a főváros hosszú távú fejlesztési céljait meghatározó tervdokumentum, amely a 2030-ig terjedő időszakra vonatkozik.

A főváros kiemelt szerepét emeli ki az országon belül, illetve stratégiai helyzetét a geopolitikai térben. A Budapestre váró legfontosabb kihívásokat 4 pontban foglalja össze és az ezekre adandó válaszokat is meghatározza.

1. Új térségi kihívások: a legfontosabb Budapest versenyképességének és szerepkörének erősítése az európai térben
2. Új környezeti kihívások: a klímaváltozás negatív hatással bír a munkaképes lakosság teljesítőképességére, ezért negatív gazdasági vonzattal bír, illetve az életminőség romlását okozza
3. Új gazdasági kihívások: a fejlesztési forráskészlet égető hiánya tartósan veszélyezteti a főváros gazdaságának épségét
4. Új társadalmi kihívások: az alacsony foglalkoztatottság a város működésére nézve is problémákat vet fel

A Koncepció (Bp. 2030) szemléleti alapvetése, hogy a főváros népességmegtartó erejét növelje, ugyanis a népességszám csökkenése a prosperitás ellen dolgozik. Ennek 3 fontos eleme határozható meg. Az első az élhetőség, amelynek környezeti, gazdasági, illetve társadalmi szempontjai vannak. A második szempont a fenntarthatóság, amelynek legfontosabb eleme a hatékonyabb erőforrás-felhasználás szorgalmazása a pazarlással szemben. A harmadik szempont az esélyegyenlőség, amely a város és környezetének használatát, a gazdaság által nyújtott lehetőségekhez és a humán szolgáltatásokhoz való hozzáférést kívánja elérni, szociális helyzettől függetlenül.

A Koncepció (Bp. 2030) a fenti kihívásokra reagálva, a szemléleti alapvetések mentén 4 átfogó célt határoz meg, ezen túl 17 célt. Az alábbiakban ezeket vetjük össze az ITS célrendszerével.

Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció átfogó céljai	Ferencváros ITS célrendszeréhez illeszkedése
Budapest az európai városhálózat erős tagja	S4, S6, S10, S11, S19
Érték- és tudásalapú, fenntartható gazdaság	S1, S9, S13, S15
Harmonikus, sokszínű városi környezet	S5, S6, S12, S19, S20
Javuló életminőség, harmonikus együttélés	S1, S3, S5, S7, S9, S12, S16, S18, S19, S20

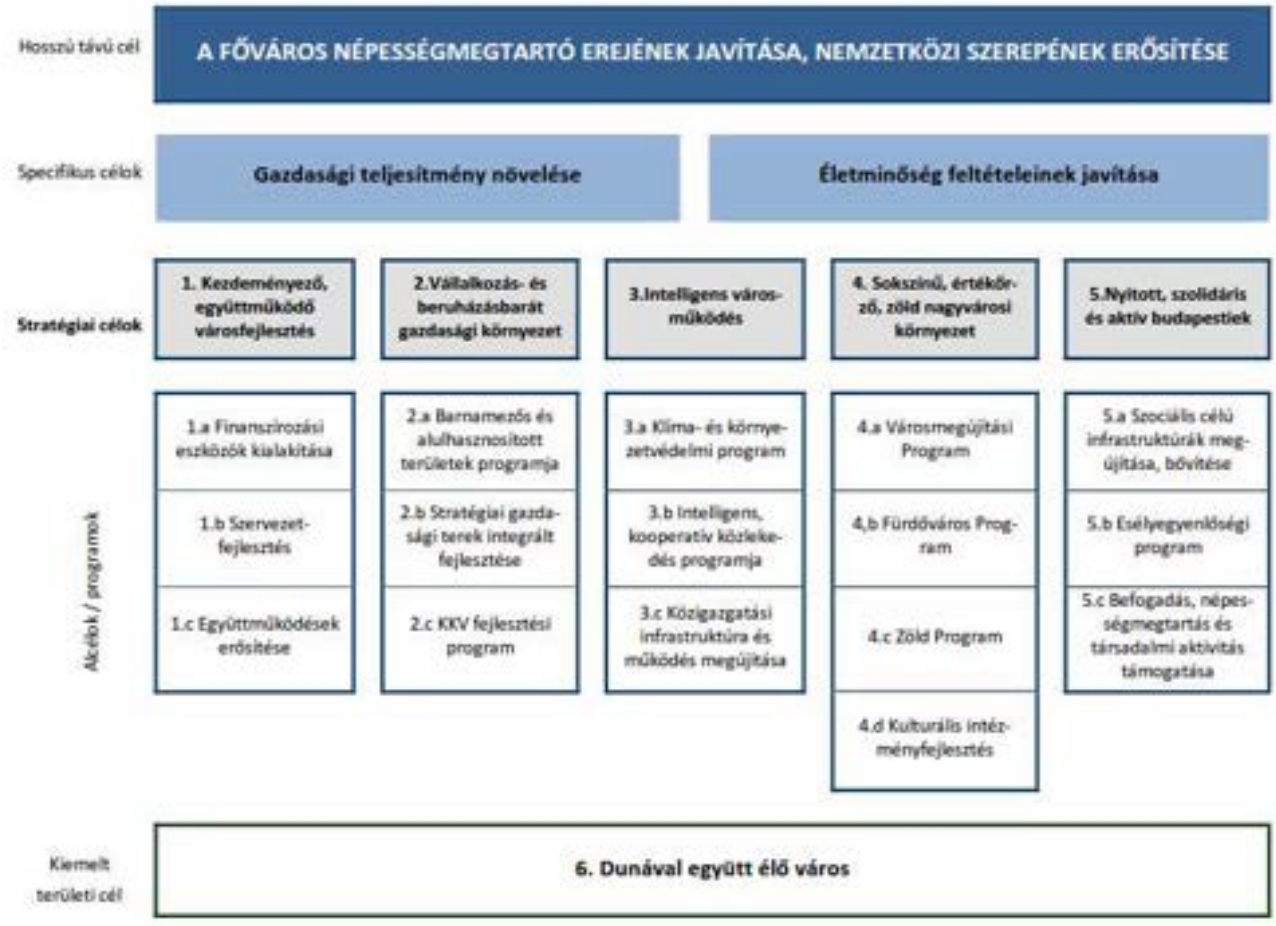
Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció céljai	Ferencváros ITS célrendszeréhez illeszkedése
1. Kezdeményező városfejlesztés.	S5, S8, S19
2. Partnerség – a jövő közös tervezése a térségben és országosan	S3, S8, S19
3.Egységes Budapest	S5, S6, S14
4.Budapest nemzetközi és európai szerepkörének erősítése	S4, S19
5.Egészséges környezeti feltételek megteremtése	S2, S7, S8, S12, S17, S18, S19
6.Klímavédelem és hatékony energiafelhasználás	S2, S5, S8, S10, S12, S17
7.Egyedi városkarakter értékalapú megőrzése és fejlesztése	S5, S6, S14, S19
8.A Dunával együtt élő város	S6, S19
9.Hatékony és kiegyensúlyozott városszerkezet – kompakt város	S2, S5, S8, S10, S12, S17
10.A barnamezős területek a városfejlesztés célterületei	S8, S19
11.Intelligens mobilitás	S2, S10, S17, S20
12.Tudás-, készség- és zöldalapú gazdaságfejlesztés	S1, S2, S3, S8, S9, S13
13.Önfenntartó városgazdálkodási rendszer	-
14.A kulturális sokszínűség megőrzése és fejlesztése	S1, S4, S14, S18

15.Humán szolgáltatások optimalizálása	S1, S7, S9, S14, S16, S18
16.Igényekhez igazodó, rugalmas lakásstruktúra megteremtése	S5, S19
17.Befogadó, támogató és aktív társadalom	S3, S7, S9, S14, S16, S18, S19

A Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció stratégiai céljait, illetve céljait is képviseli, tartalmazza Ferencváros Integrált Településfejlesztési Stratégiája.

Budapest 2020 ITS

Budapest Főváros Önkormányzatának megbízására 2014 júniusában készült el a főváros integrált településfejlesztési stratégiája, amely a 2020-ig terjedő időszakra vonatkozik, és az alábbi célrendszerrel kapcsolódik Budapest hosszú távú fejlesztési koncepciójához:

17. ábra: Budapest 2020 ITS célrendszere
Forrás: Budapest 2020 ITS

Budapest 2020 ITS tematikus és területi céljai számos ponton illeszkednek Ferencváros ITS célrendszeréhez:

Budapest 2020 ITS céljai	**Ferencváros ITS célrendszeréhez illeszkedése**
Tematikus célok	
1. Kezdeményező, együttműködő városfejlesztés	S2, S3, S5, S6, S8, S10, S12, S14, S17, S19, S20
2. Vállalkozás- és beruházásbarát gazdasági környezet	S2, S4, S5, S7, S8, S9, S13, S19
3. Intelligens városműködés	S1, S2, S5, S7, S8, S9, S10, S12, S14, S16, S17, S18, S20
4. Sokszínű, értékőrző, zöld nagyvárosi környezet	S1, S2, S4, S5, S6, S8, S10, S12, S14, S17, S18, S19
5. Nyitott, szolidáris és aktív budapestiek	S3, S7, S9, S14, S19
Területi cél	
6. Dunával együttélő város	S6, S19

A Budapest 2020 ITS átfogó céljait is képviseli, tartalmazza Ferencváros Integrált Településfejlesztési Stratégiája.

Az ITS-ben meghatározott célokkal kapcsolatosan olyan eszközök és konkrét projektszintű beavatkozások kerültek megfogalmazásra, amelyek Ferencváros fejlesztési szándékait közvetett vagy közvetlen módon pozitívan támogatják. Ezek az alábbiak:

1. Kezdeményező, együttműködő városfejlesztés
1.1. Városfejlesztési Alap (kulcsprojekt) (célterületek: beépített területek minőségi megújítása, alulhasznosított és barnamezős területek fejlesztése) 1.4. Turisztikai desztináció menedzsment tevékenységi kör megerősítése 1.5. Befektetésösztönző feladatok ellátásához intézményi feltételek biztosítása
2. Vállalkozás- és beruházásbarát gazdasági környezet
2.1.1. Barnamezős területmenedzsment 2.1.6. Üres ingatlanok hasznosításának programja 2.2.4. Dunai gazdasági program: kikötő fejlesztés és Duna-part gazdasági hasznosítása 2.3. KKV fejlesztési és Innovációs program (kulcsprojekt)
3. Intelligens városműködés
3.1.3. Dél-budapesti hőkooperációs rendszer létrehozása 3.1.4. Távfelügyeleti rendszer kiépítése II. szakasz 3.1.9. Fővárosi Vízgazdálkodási Stratégia 3.1.12. A BDK tulajdonában lévő közvilágítási lámpatestek cseréje 3.1.13. Budapest Főváros Integrált Energetikai Stratégiája 3.2.1. Fővárosi személyforgalmi behajtási díj rendszer bevezetése és a hozzá kapcsolódó

beruházások
3.2.3a. M3-as metró vonal infrastruktúra rekonstrukciója
3.2.8. 2-es villamos és környezete felújítása és északi meghosszabbítása
3.2.18. M5 déli szakasz (Belváros, Csepel és Ráckeve) – előkészítés
3.2.20. Körvasút menti körút építése új nyomvonalon több szakaszban 3. szakasz – előkészítés
3.2.22. Körvasút menti körút építése új nyomvonalon több szakaszban 4. szakasz – előkészítés a Csepel-Albertfalvai híddal
3.2.24. Petőfi híd felújítása – előkészítés
3.2.25. Budapesti és regionális kerékpáros közlekedés fejlesztése és kerékpáros szolgáltatás-fejlesztés
3.2.26. B+R rendszerű kerékpártárolók létesítése
3.2.27. A Duna integrálása Budapest közlekedési rendszerébe (hajózás fejlesztése)
4. Sokszínű, értékőrző, zöld nagyvárosi környezet
4.1.1. Közösségi terek és integrált közterületi megújítások (Tér-Köz plusz)
4.1.3. Épületfelújítás támogatása – értékőrzés, energiahatékonyság, funkció, pilot tömbrehabilitáció
4.1.4. Városmegújítási klaszter program
4.1.5. Civil városfejlesztési program
4.1.6. Integrált Duna-part stratégia
4.2.8. Fürdőváros Koncepció
4.3.2. Népliget integrált fejlesztése
4.3.8. RSD integrált fejlesztése
5. Nyitott, szolidáris és aktív budapestiek
5.1. Szociális célú infrastruktúra fejlesztése
5.2. Antiszegregációs programokat támogató szolgáltatások (kulcsprojekt)
5.3. Esélyegyenlőségi program
5.4. Szemléletformáló és aktív életmódot támogató programok
5.5. Színes Budapest
5.6. XYZ – Fiatalok Programja (kulcsprojekt)
6. Dunával együttélő város
11. RSD integrált fejlesztése
14. Dunai gazdasági program: kikötő fejlesztés és Duna-part gazdasági hasznosítása

A Budapest 2020 ITS projektjavaslatai Ferencváros Integrált Településfejlesztési Stratégiáját számos ponton támogatják, azzal összhangban vannak.

Rendezési típusú tervekhez való illeszkedés

Országos Területrendezési Terv

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény célja, hogy meghatározza az ország egyes térségeinek területhasználati feltételeit, a műszaki infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére.

Az Országos Területrendezési Terv – mint felsőbbrendű területrendezési jogszabály (A TSZT figyelembevételét a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 3. – §**-a írja elő) – adja meg a keretet, amelyben az ITS készült, ezáltal teljeskörűen illeszkedik ahhoz.**

Budapest Főváros Településszerkezeti Terve

Ferencváros területére vonatkozó településszerkezeti terv a a Fővárosi Közgyűlés 50/2015.(I.28.) Főv. Kgy. határozatával elfogadott Budapest főváros településszerkezeti terve. ***Budapest új településszerkezeti terve*** a főváros teljes közigazgatási területére, a hosszú távra szóló terv, 10 évet meghaladó időtávlatra készült. Az Étv. 2. § alapján a településszerkezeti terv „a településfejlesztési koncepcióban foglalt célok megvalósítását biztosító, a település szerkezetét, a területfelhasználást és a műszaki infrastruktúra-hálózatok elrendezését meghatározó terv”.

Budapest új településszerkezeti terve (a rendezési szabályzattal együtt) – mint felsőbbrendű jogszabály – adja meg a keretet, amelyben az ITS készült, ezáltal teljeskörűen illeszkedik ahhoz.

Egyéb Nemzeti fejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés

A stratégia illeszkedése az Europai Unió fejlesztéspolitikájához (Europa2020 és Széchenyi 2020)

2014. január 1-jével új uniós költségvetési időszak indult, ezzel egy időben új fejezet kezdődött Magyarországon az uniós források pályáztatása, kifizetése és felhasználása terén. Az Új Széchenyi Terv sikereinek folytatásaként a következő 7 évben az elmúlt költségvetési ciklus jó gyakorlatait megőrizve, de az esetleges hibákat kiküszöbölve még hatékonyabb pályázati rendszer jön létre, melynek következményeként – remények szerint – felpörögnek a fejlesztések. A korábbi időszakhoz hasonló intenzitással kívánja a kormány lehívni, de még nagyobb hatékonysággal felhasználni a 2014-2020-as időszakban is az ország számára rendelkezésre álló keretösszeget.

A Gróf Széchenyi István neve által fémjelzett fejlesztéspolitikai program, **Széchenyi 2020** néven továbbra is Magyarország fejlődését és megújulást célozza meg. Az új fejlesztéspolitikai időszak kialakításakor a közös európai célkitűzést, irányelveket alapul véve határozták meg azokat a pontokat, amelyeket el kell érni ahhoz, hogy Európa globálisan, Magyarország pedig EU-s összehasonlításban versenyképes maradjon.

A korábbi hét éves periódushoz képest – melynek a legfőbb célja a leszakadt régiók felzárkóztatása volt – a most induló ciklusban az EU más célkitűzéseket vállalt, nevezetesen hogy Európa globálisan, Magyarország pedig EU-s összehasonlításban versenyképes maradjon. Az összes tagállamnak a 11 tematikus célhoz kell igazítania saját fejlesztési terveit, biztosítva a dokumentum számszerűsített céljainak elérését, amelyek:

1) A kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése.
2) Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, a technológiák használatának minőségének javítása.
3) A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági, a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének javítása.
4) Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban.

5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és –kezelés előmozdítása.
6) A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása.
7) A fenntartható közlekedés előmozdítása és kapacitáshiányok megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban.
8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése.
9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem.
10) Az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás.
11) Az intézményi kapacitás javítása és hatékony közigazgatás.

A **TK** és az **ITS** a Széchenyi 2020 tematikus célkitűzéseihez igazodva határozza meg lokálisan a hosszú- illetve középtávú célok eléréséhez szükséges beavatkozásokat.

EU 2020 / Széchenyi 2020 Tematikus célok ITS középtávú célok	1. a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése	2. az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása	3. a kkv-k, mg, ill. halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése	4. az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban	5. az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása	6. a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása	7. a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk km megszüntetése a kulcsfontosságú hálóz. infrastruktúrákban	8. a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása	9. a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem	10. az oktatásba, és a képzésbe (szakképzésbe) történő beruh. a készségek fejl. és az egész életen át tartó tanulás érdekében	11. a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás
S1: Oktatási és kulturális identitás további erősítése és támogatása	+					+					
S2: Energiatakarékos és fenntartható közlekedés, az alternatív módok erősítése				+	+	+	++				
S3: Helyi gazdaság fellendítése, helyi munkahelyteremtés	++	++		++		+		++	+	+	+
S4: Az idegenforgalom támogatása, a ferencvárosi 'brand' erősítése								+			+
S5: A lakóterületek városrehabilitációs programjának folytatása				+	+	+			+		
S6: A Duna-part intenzívebb bevonása a kerület vérkeringésébe					+	+					
S7: A helyi igényekhez alkalmazkodó korszerű humán intézményrendszer fejlesztése				+	+			+	++	++	++
S8: Gazdasági funkcióváltás a meglévő barnamezős területek komplex rehabilitációjának előkészítésével és megvalósításának támogatásával, a terület értékeinek előtérbehelyezésével	+	+		+	+	++	+			+	+
S9: Oktatás fejlesztése	+							+	+	++	+
S10: Intermodális csomópontok és kapcsolatok erősítése				++		+	++				
S11: A turizmushoz kapcsolódó elsődleges szolgáltatások fejlesztése		+						+			

S12: Rekreációs igényeket is kielégítő zöldfelületi rendszer és közösségi terek fejlesztése				+		+	+		+		
S13: Gazdaság versenyképesség javítása a K+F+I támogatásával, és az üzleti környezet javításával	++	++		+				+	+	++	++
S14: Szegregációs folyamatok mérséklése, szociális városrehabilitáció				+					++	+	+
S15: Kedvező gazdasági környezet kialakítása	+	++		+			+	+		+	+
S16: Esélyteremtés lehetőségeinek javítása a köznevelési intézményekben		+							++	++	+
S17: Térszerkezeti hiányosságok megszüntetése és a feltáratlan területek közlekedési kapcsolatainak és elérhetőségeinek fejlesztése, izoláló közlekedési elemek áthelyezése				+	+	+	++				
S18: Idősek ellátásának javítása						+	+		+	+	+
S19: A Duna-part egységes rekreációs, szolgáltató és lakóövezetté alakítása a hasznosításban érintett szereplők együttműködésével				+	+	+	+				+
S20: Közterületek megújítása a gyalogos és alternatív közlekedési módok támogatása, az akadálymentesített területek növelése				+	+	+	+		+		+

Jelmagyarázat:

++ Erős kapcsolat
+ Közepes kapcsolat
Gyenge kapcsolat

Magyar Növekedési Terv

A hazánkkal szembeni befektetői bizalom erősítése és a gazdasági környezet kiszámíthatóságának érdekében elkészült a Magyar Növekedési Terv a Nemzetgazdasági Minisztérium megbízásából 2011-ben. A Terv célja a hazai gazdaság nettó exportjának maximalizálása, emellett a külföldi közvetlen tőkebefektetések ösztönzése.

A hazánkkal szembeni befektetői bizalom erősítése és a gazdasági környezet kiszámíthatóságának érdekében elkészült a Magyar Növekedési Terv a Nemzetgazdasági Minisztérium megbízásából 2011-ben. A Terv célja a hazai gazdaság nettó exportjának maximalizálása, emellett a külföldi közvetlen tőkebefektetések ösztönzése. A Magyar Növekedési Terv célkitűzései a hozzáadott érték növekedés, a foglalkoztatás bővítés, az import kiváltása, a határon átnyúló gazdasági kapcsolatok kiépítése, és mindezek fenntarthatósága.

Ferencváros Integrált Településfejlesztési Stratégiája első sorban a gazdaságfejleszési tematikus célkitűzésein keresztül illeszkedik a Magyar Növekedési Terv célrendszeréhez.

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia

Az Országgyűlés 2013. március 25-i ülésnapján elfogadta a 2012-2024 közötti időszakra szóló Keretstratégiát. A Stratégia célja, hogy hozzájáruljon a nemzeti egyetértés kialakulásához a fenntarthatóságról.

„A fenntartható fejlődés az ember boldog és értelmes életvitelének előmozdítását és a közjó kiteljesedését célozza úgy, hogy az emberi tevékenységek a Föld környezeti eltartó-képessége szabta határokon belül

maradnak, és a gyarapítható, fejleszthető emberi, társadalmi és gazdasági erőforrások terén gondoskodunk ezek megfelelő mennyiségi és minőségi állapotának fenntartásáról, bővítéséről, illetve javításáról."

A Keretstratégia szerint biztosítani kell az emberi, társadalmi, természeti és gazdasági erőforrások fejlesztéseit. Ennek eszköze az egyéni, családi, vállalkozói, civil és kormányzati felelősség egyensúlyban tartása.

NFFK stratégia céljainak rendszere	ITS célrendszeréhez illeszkedése
Emberi erőforrások: demográfia, egészség, tudás, társadalmi kohézió	S1, S3, S5, S7, S9, S12, S14, S16, S18
Társadalmi erőforrások: bizalom infrastruktúrájának erősítése, a munka társadalmi körülményei, családi értékek erősítése, múlt örökségének ápolása, kulturális fejlesztések	S1, S3, S4, S20
Természeti erőforrások: biodiverzitás, megújuló természeti erőforrások, környezeti terhelések csökkentése, nem megújuló természeti erőforrások	S2, S5, S6, S8, S10, S12, S17, S19
Gazdasági erőforrások: a vállalkozói tőke és az innováció erősítése, a foglalkoztatás bővítése, költségvetési politika, életpálya-finanszírozás	S3, S8, S9, S11,S13, S15

Jelen ITS stratégiai céljai és az NFFK stratégiai céljainak rendszere közötti összhang biztosított.

Nemzeti Környezetvédelmi Program

A Program a stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Kormányrendelet előírásai szerint szakpolitikai stratégia, az átfogó környezetügyi szakpolitikai területre vonatkozó jövőkép elérésének stratégiai tervdokumentuma. A környezetvédelmi törvénnyel összhangban az emberi egészség védelmét, a természeti erőforrások és értékek megőrzését, fenntartását tartja fontosnak és a környezettel, annak védelmével, veszélyeztető tényezőkkel foglalkozik. A Program 2014-2019 közötti időszakra szól, kitekintve 2020-ra.

Nemzeti Környezetvédelmi Program stratégiai céljai	ITS célrendszeréhez illeszkedése
Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása	S2, S5, S6,S12, S17,S19, S20
Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata	S6, S12, S19
Az erőforrás-takarékosság és a – hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése	S2, S8, S13

A Nemzeti Környezetvédelmi Program céljai megjelennek az ITS specifikus céljai között.

Nemzeti Energiastratégia

A globális környezeti hatások következtében az energia területén szemléletváltásra van szükség az energiaellátás hosszú távú biztosítása érdekében. A célok elérése érdekében öt fontos törekvést fogalmazott meg a Stratégia: az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása, a megújuló energiák részarányának növelése, a közép-európai vezetékhálózat integrálása és az ehhez szükséges határkeresztező

kapacitások kiépítése, az atomenergia jelenlegi kapacitásainak megőrzése, valamint a hazai szén- és lignitvagyon környezetbarát módon való felhasználása a villamosenergia-termelésben.

Az energiahatékonyság, a versenyképesség és fenntarthatóság megjelennek Ferencváros ITS specifikus céljai között, tehát az illeszkedés teljesül a Nemzeti Energiastratégia dokumentummal.

Nemzeti Közlekedési Stratégia

A Nemzeti Közlekedési Stratégia a magyar közlekedés hosszú távú nemzeti fejlesztési terve. Meghatározza a stratégiai irányt 2030-ig, távlati kitekintéssel 2050-ig, egy első ütemmel 2020-ig.

Nemzeti Közlekedési Stratégia céljai		ITS célrendszeréhez illeszkedése
Környezetre gyakorolt hatások javulása		S2, S5, S6, S8, S10, S17, S20
Egészség- és vagyonbiztonság javulása		S6, S10, S12, S20
Gazdasági növekedés elősegítése		S2, S8, S10, S15, S17
Foglalkoztatás javulása		S10, S17
Lakosság jólétének javulása		S5, S6, S10,S12, S17, S19, S20
Területi egyenlőtlenségek mérséklése		S14
Társadalmi igazságosság, méltányosság javulása		S14
Nemzetközi kapcsolatok erősítése		S4
Társadalmi szinten hasznosabb közlekedési szerkezet kialakítása	Hasznosabb közlekedési módok erősítése	S2, S10
	Hasznosabb személy- és áruszállítás erősítése	S2, S10, S17
Szolgáltatások színvonalának és hatékonyságának növelése	Szállítási szolgáltatások nyújtásának javítása	S10, S17
	Közlekedés fizikai rendszerelemeinek javítása	S2, S10, S12, S17, S20

A Nemzeti Közlekedésfejlesztési Stratégia céljai a megjelennek Ferencváros ITS specifikus céljai között.

Közép-Magyarország intelligens innovációs szakosodási stratégiája 2014-2020

A régiók intelligens szakosodás alapú regionális innovációs stratégiája (a továbbiakban: RIS3 stratégia) szerinti ex ante feltétel kikötésével az EU tagállamainak és régióinak eszközeik és képességeik alapján meg kell határozniuk azokat a tudásspecializációkat, amelyek a leginkább illenek innovációs potenciáljukhoz. Ehhez egy „vállalkozói tényfeltárás” jellegű folyamatot kell megvalósítani, azaz be kell vonni az innovációban érintett feleket és a vállalkozásokat is. Az intelligens szakosodás így nem csupán egy felülről vezényelt (top-down) stratégiát jelent, hanem vállalkozások, kutatóközpontok és egyetemek együttműködését a tagállam vagy régió legígéretesebb specializációs területeinek, illetve az innovációt esetleg hátráltató gyenge tényezőknek a feltárását is.

A RIS3 stratégia a 2014-2020 közötti európai uniós költségvetési időszak tervezési időszakához igazodva készült, időtávja megegyezik az EU 2020 stratégiának, az EU 2014-2020 közötti kohéziós politikájának, valamint a hazai Befektetés a jövőbe, Nemzeti Kutatás-fejlesztési Stratégia 2020 időtávjával.

RIS3 stratégia fejlesztési prioritásai	Ferencváros ITS tematikus céljai
Ágazati prioritások	
1. fejlesztési prioritás: Gyógyszeripari innováció támogatása 1 A gyógyszeripar területén működő nagyvállalatok támogatása, megfelelő gazdasági és üzleti környezet megteremtése. 1.2. A gyógyszeripar területén működő innovatív induló vállalatok és KKV-k támogatása, megfelelő gazdasági és üzleti környezet megteremtése. 1.3. A gyógyszeripari fejlesztési források esetében az iparág sajátosságait figyelembe vevő szabályozás alkalmazása (hosszabb megtérülési idő, magasabb támogatási intenzitás, stb.).)	-
2. fejlesztési prioritás: Innováció támogatása az információs technológiák területén 2.1 Az információs technológiák területén működő KKV-k és nagyvállalatok támogatása, megfelelő gazdasági és üzleti környezet megteremtése. 2.2 Az információs technológiák területén működő innovatív induló vállalatok támogatása elsősorban kockázatitőke-programokkal és visszatérítendő támogatások alkalmazásával, valamint részükre megfelelő gazdasági és üzleti környezet megteremtése. 2.3 A KMR-ben tapasztalható támogatási forráshiány megoldása célzott, a régióban az információs technológiák területén működő vállalkozások működésének, a termékek és szolgáltatások piacra vitelének, valamint az akadémiai és vállalati együttműködések, technológiatranszfer támogatása révén	S8
Horizontális prioritások	
3. fejlesztési prioritás: Innovációs együttműködés erősítése 3.1 Stratégiai jelentőségű, jelentős nemzetgazdasági innovációkat megalapozó K+F+I együttműködések létrehozása és fejlesztése. 3.2 Felsőoktatási és kutatói alapinfrastruktúra fejlesztése – az innovatív tudásbázis kiválóság alapú erősítése, bővítése (pl. nemzetközi együttműködések) és megtartása 3.3 Akadémiai és vállalati szféra közötti hálózatok építése, tudástranszfer előmozdítása. 3.4 Az innovatív vállalkozások közötti hálózatosodás további erősítése	S8, S13
4. fejlesztési prioritás: Zöld innováció ösztönzése 4.1 Energiahatékonyság növelése innovatív megoldások révén 4.2 Hulladéktermelés csökkentése, hulladékfeldolgozás innovatív megoldásainak támogatása. 4.3 A levegőbe, vízbe, talajba jutó szennyezőanyagok kibocsátásának csökkentése innovatív megoldások révén	S8

4.4. Innovatív zöld vállalkozások versenyképességének növelése, a zöld vállalati megoldások támogatása 4.5 Működő ipari tevékenységek zöldítése	
5. fejlesztési prioritás: Innovatív vállalkozások tevékenységének támogatása 5.1 Piacképes innovatív termékek és szolgáltatások kifejlesztésére képes, innovatív tevékenységet folytató KKV-k és nagyvállalatok régióba vonzása és támogatása, melyek hozzájárulnak a hazai képzett K+F+I munkaerő elhelyezéséhez és megtartásához. 5.2 Innovatív kezdő vállalkozások támogatása, elsősorban kockázatitőke-programokkal és visszatérítendő támogatások alkalmazásával. 5.3 A kreatív ipar területén működő vállalkozások támogatása. 5.4 A bionika területén működő induló vállalkozások és KKV-k K+F+I tevékenységének támogatása	S8, S13

Ferencváros Integrált Településfejlesztési Stratégiája első sorban a **S8: Gazdasági funkcióváltás a meglévő barnamezős területek komplex rehabilitációjának előkészítésével és megvalósításának támogatásával, a terület értékeinek előtérbehelyezésével és az S13: Gazdaság versenyképesség javítása a K+F+I támogatásával, és az üzleti környezet javításával** tematikus célkitűzésein keresztül illeszkedik a Közép-Magyarország inteligens innovációs szakosodási stratégiájában foglalt prioritásokhoz. Ezen felül az összes tervezett gazdaságösztönző beavatkozás gyakorlati megvalósítása során hangsúlyt kapnak az együttműködést mutató, innovatív és zöld megoldások.

4.1.2. A stratégia és a város ágazati dokumentumai közötti összefüggések bemutatása

A településfejlesztési koncepciót és stratégiát települési szintű ágazati fejlesztési dokumentumok „kísérik”. Az ITS a település már korábban elkészült ágazati fejlesztési dokumentumaiban foglalt helyzetleíró részekre is támaszkodik a helyzetfeltárás, helyzetelemzés fejezeteiben, valamint a stratégiai fejezetben figyelembe veszi a települési szintű ágazati dokumentumokban megfogalmazott célokat, beavatkozásokat.

Ferencváros Önkormányzata jelenleg hatályban levő koncepciói, stratégiái, programjai:

- Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Gazdasági Programja, 2015-2019
- Helyi Esélyegyenlőségi Program, 2013-2018
- „Szociális városrehabilitáció Ferencvárosban” József Attila Terv Egészségügyi Terve, 2014
- Sportfejlesztési Koncepció 2014-2018
- Ferencvárosi ifjúsági koncepció 2012-2015

Megújításra váró koncepciók, stratégiák, programok:

- Idősügyi Koncepció 2012-2014 és Idősügyi stratégia
- Szolgáltatástervezési Koncepció Felülvizsgálata 2013-2014
- Ferencváros turisztikai koncepciója
- Egészségügyi stratégia
- Ifjúsági stratégia
- Drog prevenciós stratégia

- Kulturális koncepció
- Köznevelési és közoktatási koncepció

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Gazdasági Programja, 2015-2019

Ferencváros Önkormányzatának 5 éves gazdasági programja az az átfogó dokumentum, amely a választási ciklusra való terveket, szándékokat rögzíti.

A szoros együttműködésben készülő gazdasági program és stratégia egymás figyelembevételével készült, összhangja biztosított.

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzat a 377/2011.(XII.07.) számú határozatával fogadta el a jelenleg hatályos kerület Esélyegyenlőségi programját. Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011.(XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célrendszere és akcióprogramjai az ITS célrendszerével összhangban vannak, az ITS projektjavaslatai a Program megvalósulásához hozzájárulnak.

„Szociális városrehabilitáció Ferencvárosban" József Attila Terv Egészségügyi Terve, 2014

Az egészségügyi terv célja a kerületi lakosok, a szociális városrehabilitációs területen élők egészségvédelmének szolgálata, az egészségkárosodás megelőzése hatékony tájékoztatási, szűrési akciókkal, drogprevenció megvalósításával, különösen az alábbi elemekkel:

- egészséges életmódra nevelés,
- egészségi állapot javítása iránti igény és felelősségtudat erősítése,
- egészségtudatossághoz kapcsolódó szemléletváltás előmozdítása,
- egészségkárosodás megelőzése.

Az Egészségügyi Terv célrendszere és intézkedései, különösen az 1. akcióterület „AT1.3. A szociális rehabilitációt kísérő „soft" elemek" programja, az ITS célrendszerével összhangban vannak. Az ITS projektjavaslatai a Terv megvalósulásához hozzájárulnak.

Sportfejlesztési Koncepció 2014-2018

Ferencváros Önkormányzata a testvevelés, a sport, a szabadidős tevékenység feltételeinek meghatározása során arra törekszik, hogy biztosítsa a közigazgatási területén lakó állampolgárok jogait Magyarország Alaptörvénye, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, valamint a sportról szóló 2004. évi I. törvény alapján. Ferencváros Sportfejlesztési Koncepciója meghatározza a 2014-2018 időszakra vonatkozóan a sportágazatban kötelezően és önként vállalt feladatok kereteit, a

helyzetértékelésre alapozottan iránymutatást ad a további feladatokra, annak érdekében, hogy a sportban rejlő értékek megőrizhetők és gazdagíthatók, a sportolás és egészséges életmód a lakosság minél szélesebb körében elérhető legyen.

Általános fejlesztési javaslatai:

- A kerületi lakosok, diákok sportolási szokásainak felmérése
- Egységes arculat és kommunikáció kialakítása a kerületi sportéletben
- A kerület sportélet szervezésének központosítása érdekében Ferencvárosi Sport Bizottság létrehozása
- A hivatalon belül a sport területéért felelős sportreferens munkakör kialakítása
- Ferencváros Kártya kiterjesztése a sportszolgáltatások igénybevételére
- Infrastrukturális és sporteszköz fejlesztési terv kidolgozása
- Infrastrukturális és sporteszköz fejlesztési tervben meghatározott feladatok ütemezett végrehajtása
- Együttműködési megállapodások megkötése a kerületben aktívan működő sportszervezetekkel, sportszolgáltatókkal, valamint a szomszédos kerületekkel a sportélet fellendítése érdekében
- A sportról és annak támogatási rendszeréről szóló 25/2009 (XII.4.) ök. rendelet felülvizsgálata
- Sportpályázatok figyelése
- Budapest Főváros Önkormányzata által szervezett sportrendezvényekhez való kapcsolódási pontok kialakítása

Ezen túl speciális, szakterületekre vonatkozó fejlesztési javaslatokat fogalmaz meg az intézményi (elsősorban közoktatási) keretek közt zajló sport és testnevelésre, a kerületi lakosság szabadidős sportolására, valamint a versenysport és utánpótlás-nevelésre.

A Sportfejlesztési Koncepció céljai és alapelvei az ITS-sel összhangban vannak, a fejlesztési javaslatok egy része szervezetfejlesztési, amely nem képezi az ITS részét, más része az oktatási intézmények és városrehabilitációs projekteken belül, annak részeként értelmezhetők.

Ferencvárosi ifjúsági koncepció 2012-2015

Az ifjúságról való gondolkodás alapja, hogy a fiatalokat, mint összetett célcsoportot tekinti, a őket érintő kérdésekbe bevonja képviselőiket és a döntéshozatalból sem hagyja ki érdekképviseleti szerveiket. A fiatalokkal való törődés hosszú távú befektetés, mivel a korosztályra nem problémaforrásként kell tekinteni, hanem lehetőségként. Az ifjúsági koncepció a szükségletek, a feladatok, a megoldási javaslatok számbavétele és olyan döntéshozatali elvek meghatározása, melyek megvalósítása során a meglévő értékek megőrizhetők, a hiányosságok pótolhatók és biztosíthatók a fiatalok igényeinek megfelelő fejlesztések.

Az ifjúsági koncepció keretet ad a kétévente felülvizsgálatra kerülő cselekvési programhoz. A cselekvési programnak arra kell irányulnia, hogy a kerület már meglévő intézményei a fiatal korosztály igényeit is kiszolgálják, megfelelő környezeti feltételeket biztosítson a tanuláshoz, a sporthoz és a kulturált szabadidő eltöltéséhez, valamint ahol hiányosságok mutatkoznak, ott pótolja azokat.

Az ifjúsági koncepció az önkormányzat már elfogadott stratégiáit és koncepcióit figyelembe véve igyekszik meghatározni az eddig még nem szabályozott ifjúságpolitikai feladatokat.

A fiatalok szükségleti rendszere három pillérre építkezik: a családra, az államra és a helyi társadalomra, a települési közösségre. A koncepció fő alapelvei:

1. Az ifjúsági korosztály életminőségének javítása.
2. A harmonikus, egészséges testi-szellemi fejlődés biztosítása.
3. Védelem a morális és fizikai veszélyektől, valamint a hátrányos megkülönböztetésektől.
4. Az esélykülönbségek mérséklése.

5. Az ifjúsági közösségi szerveződés, a közösségek megerősödésének támogatása, a működéshez szükséges infrastruktúra kialakítása.
6. Az ifjúsági információs és tanácsadó tevékenység működtetése.
7. A fiatalok segítése egyéni és kollektív jogaik érvényesítése érdekében.
8. Az információs társadalom lehetőségeihez való hozzájutás elősegítése.
9. Az önálló életre való felkészülés, a pályakezdés, az otthonteremtés lehetőségének támogatása.

A koncepció témakörei:

Tanulás és környezete - Az élethosszig tartó tanulás igényének kialakítása, feltételeinek közelebb hozása

Család, gyermekvállalás – A családok szociális biztonsága, felelősség a gyermekekért, a családokért

Esélyegyenlőség, szolidaritás – a A kirekesztés, a kirekesztettség megakadályozása érdekében a társadalmi integrálódás lehetőségének megteremtése, a marginalizáció lehetőségének minimalizálása, csökkentése

Munkavállalás – A foglalkoztatás, az önálló egzisztencia-teremtés fejlesztése

Kultúra - A kulturális fogyasztás, szabadidő, közművelődés, a megfelelő viselkedéskultúrán alapuló társadalmi attitűdök kialakulásának segítése; aktív állampolgárság, ifjúsági hagyományok őrzése, ápolása és gyarapítása

Egészségtudatos magatartás – Az egészségtudatos életszemlélet erősítése, az egészséges életmód iránti igény felkeltése

Ifjúsági munka, ifjúságsegítés – Az ifjúságügy, az ifjúsági szakma és az ifjúsági munka összhangjának kerületi szintű megteremtése; az ifjúsági munka önkormányzati szintű koordinációja

Az Ifjúsági koncepció célrendszere és alapelvei az ITS-sel összhangban vannak.

4.2. A stratégia belső összefüggései

Jelen fejezet célja, hogy a stratégiai célkijelölés belső összefüggéseit alapvetően három szempontból vizsgálja. Egyrészt azt mutatja be, hogy a stratégiai fejezetben meghatározott célok a helyzetelemzésben valóban feltárt problémák megoldására fókuszálnak és az adottságokra építve kerülnek meghatározásra. Másrészt bemutatja, hogy az egyes célok mely esetekben és milyen mértékben erősítik egymás, milyen hatást gyakorolnak egymásra. Harmadrészt a tematikus stratégiai célok és a városrészi célok közötti tartalmi kapcsolódásokat hivatott bemutatni.

Tekintve, hogy a 2.2 fejezet már tárgyalja a tematikus stratégiai célok és a városrészi célok kapcsolatát, jelen fejezetben az első két kérdést kerül bemutatásra.

A következő táblázat bemutatja az ITS tematikus céljainak illeszkedését a helyzetelemzésben feltárt problémák megoldására és adottságokra:

Tematikus célok	A Beazonosított problémák	Beazonosított adottságok
S1: Oktatási és kulturális identitás további erősítése és támogatása	Pontszerű kulturális szolgáltatások	Fővárosi és országos szinten kiemelkedő oktatási és kulturális intézmények. Proaktív, előremutató önkormányzati kezdeményezések Szociális, egészségügyi, oktatási szolgáltatások folyamatos fejlesztése
S2: Energiatakarékos és fenntartható közlekedés, az alternatív módok erősítése	A kerület forgalmasabb útvonalai mentén jelentős a gépjárműforgalomból eredő zajterhelés	Kiváló közlekedési kapcsolatok fővárosi és regionális szinten egyaránt A kötöttpályás tömegközlekedési eszközök jelentős aránya Regionális szintű kötöttpályás közlekedési hálózat
S3: Helyi gazdaság fellendítése, helyi munkahelyteremtés	Hiányzó fejlesztési források a KKV szektorban	Barnamezők gazdasági potenciáljából eredő gazdasági erőt a kerület a saját hasznára tudja fordítani. Nemzetközi cégek regionális központjainak helyszíne (infókommunikáció, elektronika, vegyipar, kiskereskedelem, tanácsadás)
S4: Az idegenforgalom támogatása, a ferencvárosi 'brand' erősítése	A jelentős kulturális és idegenforgalmi adottságok nem kötődnek eléggé a Ferencvároshoz, mint „brand"-hez Kihasználatlan turisztikai potenciál	Változatos és sokszínű városszövet párosul a funkcionális gazdagsággal. Rendkívül értékes épületállomány eszmei és turisztikai értéke Gazdaságilag is kamatoztatható egyedi imázs
S5: A lakóterületek városrehabilitációs programjának folytatása	A rehabilitációs területek és nagyléptékű központi fejlesztések „kisugárzó" hatása viszonylag csekély magas a nem lakott lakások aránya a népszámlálási adatok szerint Közterületek parkolóként történő használata	Úttörő jellegű városmegújítási programok tapasztalata (Ráday utca, rehabilitációs területek) A kerület városrehabilitációs területei a szomszédos VIII. kerület megújuló területeivel együtt Budapest legnagyobb összefüggő rehabilitációs zónáját alkotják. városrehabilitációnak és új építéseknek növekvő és javuló minőségű lakásállomány
S6: A Duna-part intenzívebb bevonása a kerület vérkeringésébe	A HÉV vonala fizikailag gátolja a közvetlen vízpartra jutást és annak összekapcsolását a mögöttes területekkel Duna-parti területek beépítése kevés közhasználatú zöldfelülettel. A HÉV-, és vasúti vágányok elválasztó	A Duna és a 'waterfront' területek markáns jelenléte és sokszínűsége Színvonalas, magas rekreációs értékkel bíró vízparti zöldfelületek kialakíthatása

Tematikus célok	A Beazonosított problémák	Beazonosított adottságok
	hatása	
S7: A helyi igényekhez alkalmazkodó korszerű humán intézményrendszer fejlesztése		Proaktív, előremutató önkormányzati kezdeményezések Szociális, egészségügyi, oktatási szolgáltatások folyamatos fejlesztése
S8: Gazdasági funkcióváltás a meglévő barnamezős területek komplex rehabilitációjának előkészítésével és megvalósításának támogatásával, a terület értékeinek előtérbehelyezésével	Barnamezős rehabilitációs modell hiánya Kármenetesítés elhúzódása Alacsony zöldfelületi arányú barnamezős területek Az ipari területeken a meglévő nagy kapacitású közműhálózat nem mindig felel meg az új követelményeknek, jelenléte inkább hátráltathatja a fejlesztéseket	Jelentős a barnamezős területekben és az épületállományban rejlő fejlesztési potenciál Alulhasznosított, de elhelyezkedésük és épületállományuk tekintetében értékes területek (Malmok, Közvágóhíd, Nagyvásártelep) Barnamezők gazdasági potenciáljából eredő gazdasági erőt a kerület a saját hasznára tudja fordítani.
S9: Oktatás fejlesztése	Képzett munkaerő magas arányának mérséklődése	szociális, egészségügyi, oktatási szolgáltatások folyamatos fejlesztése
S10: Intermodális csomópontok és kapcsolatok erősítése	Jelentős közúti átmenő forgalom és annak környezeti hatása	Kiváló közlekedési kapcsolatok fővárosi és regionális szinten egyaránt
S11: A turizmushoz kapcsolódó elsődleges szolgáltatások fejlesztése	Fejletlen turisztikai vendéglátás és szálláshely-szolgáltatás, kihasználatlan turisztikai potenciál	A Duna markáns városképi és funkcionális jelenléte Fővárosi és országos szinten is kiemelkedő oktatási és kulturális intézmények
S12: Rekreációs igényeket is kielégítő zöldfelületi rendszer és közösségi terek fejlesztése	Duna-parti területek beépítése kevés közhasználatú zöldfelülettel. Közterületek parkolóként történő használata	Középső-Ferencváros rehabilitációs területen összefüggő zöldhálózat.
S13: Gazdaság versenyképesség javítása a K+F+I támogatásával, és az üzleti környezet javításával	Az alulhasznosított területeken a fejlesztés lassulása vagy elmaradása az épület és a környezeti állapotok további degradálódásához vezethet A barnamezős területek és a Duna-part tulajdonosi szerkezete nem kedvez a rehabilitációs folyamatoknak	Kimagasló K+F+I potenciál Kimagasló foglalkoztatási potenciál Kvalifikált munkaerő aránya növekszik A vállalkozói tőke, ezen belül is a nemzetközi cégek regionális központjainak koncentrált jelenléte Kutatás-fejlesztési tevékenység jelenléte
S14: Szegregációs folyamatok mérséklése, szociális városrehabilitáció	alacsonyan képzett, rossz munkaerőpiaci pozíciójú lakosság aránya egyes városrészekben kedvezőtlenebb (főként Külső-Ferencváros, de Középső-Ferencváros egyes részein is) lakhatási szegregáció csökkenő mértékben, de jelen van a kerületben	lakhatási szegregáció csökkent (telepek felszámolása)
S15: Kedvező gazdasági környezet kialakítása	Ipari beruházások alacsony aránya valamint a kisvállalkozói szektor alacsony jövedelemtermelő képessége Hiányzó fejlesztési források a KKV szektorban, üzleti inkubátorok, vállalkozó övezetek hiánya	Jelentős gazdasági pozíció – gazdasági húzóerő. Erős helyi kötődés, lokálpatriotizmus. Jelentős ipari hagyományok és kapacitások
S16: Esélyteremtés	Hátrányos helyzetű családok helyzete	Hátrányos helyzetűek integrációját szolgáló

Tematikus célok	A Beazonosított problémák	Beazonosított adottságok
lehetőségeinek javítása a köznevelési intézményekben	érdemben nem tudott javulni	szolgáltatások Szociális, egészségügyi, oktatási szolgáltatások folyamatos fejlesztése
S17: Térszerkezeti hiányosságok megszüntetése és a feltáratlan területek közlekedési kapcsolatainak és elérhetőségeinek fejlesztése, izoláló közlekedési elemek áthelyezése	A HÉV-, és vasúti vágányok elválasztó hatása Intézményi-, és egyéb fejlesztéseknél a kisebb korrekciók elmaradása	
S18: Idősek ellátásának javítása	egyes városrészekre idősödő lakosság jellemző (József Attila-lakótelep, Belső-Ferencváros)	szociális, egészségügyi, oktatási szolgáltatások folyamatos fejlesztése
S19: A Duna-part egységes rekreációs, szolgáltató és lakóövezetté alakítása a hasznosításban érintett szereplők együttműködésével	Duna-parti fejlesztési potenciál az érdekütközések miatt kiaknázatlan marad Vízparti területek rekreációs szempontból még részben kihasználatlanok (Vituki térsége, Nagyvásártelep, Gubacsi-dűlő). Duna-parti területek beépítése kevés közhasználatú zöldfelülettel.	A Duna és a 'waterfront' területek markáns jelenléte és sokszínűsége A kerület hatalmas fejlesztési potenciállal rendelkezik mind a lakásépítés, mind a gazdasági területek terén. Duna és Ráckevei-Soroksári Duna-ág természeti értékei és értékes vizes élőhelyek.
S20: Közterületek megújítása a gyalogos és alternatív közlekedési módok támogatása, az akadálymentesített területek növelése	Közterületek parkolóként történő használata A közcélú zöldfelületek részben megújításra szorulnak, területi eloszlásuk egyenetlen.	Középső-Ferencváros rehabilitációs területen összefüggő zöldhálózat.

A középtávú átfogó célok és a tematikus városi célok koherenciáját az alábbi táblázat mutatja:

Jövőkép Középtávú átfogó célok Középtávú tematikus városi célok	A hagyományaira és értékeire támaszkodó innovatív kerület, amely élhető és fenntartható környezetet biztosít a lakóinak, az itt dolgozóknak és az idelátogatóknak egyaránt		
	Aktív, egészséges, összetartó és befogadó helyi társadalom	Komfortos, biztonságos és élhető környezet	Vonzó, támogató és innovatív helyi gazdaság
S1: Oktatási és kulturális identitás további erősítése és támogatása	++		+
S2: Energiatakarékos és fenntartható közlekedés, az alternatív módok erősítése		++	
S3: Helyi gazdaság fellendítése, helyi munkahelyteremtés		+	++
S4: Az idegenforgalom támogatása, a ferencvárosi	++	++	++

'brand' erősítése			
S5: A lakóterületek városrehabilitációs programjának folytatása	++	++	++
S6: A Duna-part intenzívebb bevonása a kerület vérkeringésébe	++	++	++
S7: A helyi igényekhez alkalmazkodó korszerű humán intézményrendszer fejlesztése	++	+	+
S8: Gazdasági funkcióváltás a meglévő barnamezős területek komplex rehabilitációjának előkészítésével és megvalósításának támogatásával, a terület értékeinek előtérbehelyezésével	+	++	++
S9: Oktatás fejlesztése	++		+
S10: Intermodális csomópontok és kapcsolatok erősítése		++	+
S11: A turizmushoz kapcsolódó elsődleges szolgáltatások fejlesztése			++
S12: Rekreációs igényeket is kielégítő zöldfelületi rendszer és közösségi terek fejlesztése	++	++	
S13: Gazdaság versenyképesség javítása a K+F+I támogatásával, és az üzleti környezet javításával	+		++
S14: Szegregációs folyamatok mérséklése, szociális városrehabilitáció	++	++	+
S15: Kedvező gazdasági környezet kialakítása			++
S16: Esélyteremtés lehetőségeinek javítása a köznevelési intézményekben	++	+	
S17: Térszerkezeti hiányosságok megszüntetése és a feltáratlan területek közlekedési kapcsolatainak és elérhetőségeinek fejlesztése, izoláló közlekedési elemek áthelyezése	+	++	++
S18: Idősek ellátásának javítása	++	+	
S19: A Duna-part egységes rekreációs, szolgáltató és lakóövezetté alakítása a hasznosításban érintett szereplők együttműködésével	++	++	++
S20: Közterületek megújítása a gyalogos és alternatív közlekedési módok támogatása, az akadálymentesített területek növelése	++	++	+

Jelmagyarázat:

++ Erős kapcsolat
+ Közepes kapcsolat
Gyenge kapcsolat

11. táblázat: Az átfogó és a tematikus célok kapcsolata

5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A stratégia megvalósításának kockázatait három nagy csoportba soroltuk: előkészítéshez, végrehajtáshoz, valamint fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok.

Előkészítési, tervezési, kockázatok

Engedélyeztetések, szabályozási terv-módosítás folyamatának csúszása

Az építési beruházások megvalósításához építési engedély megszerzésére van szükség, amelynek beszerzése jelentős időráfordítást igényel. Az engedélyeztetés elhúzódása jelentősen késleltetheti a nagyobb beruházásokat. Az önkormányzat számos projekt esetében megkezdte a beruházás előkészítését, így a tervdokumentációk összeállítását. Elkészült azon projektelemek listája, amelyek engedély kötelesek. Valamennyi projekthez engedélyezési és megvalósítási ütemterv készül, amelynek alapján a beruházás terv szerinti ütemezése biztosítottnak tekinthető.

Közbeszerzési eljárások sikertelensége, elhúzódása

A közbeszerzési eljárások jelentős mértékű elhúzódása különösen az építési beruházásokat érintheti érzékenyen. Az elhúzódó procedúra következtében felborulhat az előre eltervezett ütemezés, a kivitelezés ezáltal átcsúszhat téli időszakokra. A téli munkakezdés műszaki szempontból nagyon kedvezőtlen lehet, a vállalkozói szerződésben rögzített szerződéses árhoz képest jelentős többletköltségeket okozhat (pl. fűtési többletköltség), illetve jelentősen megnövelheti a kivitelezés időtartamát.

A kockázat nagyban csökkenthető azzal, hogy az önkormányzat közbeszerzési eljárásainak bírálati szempontjai közé beépíti meghiúsulási valamint késedelmi kötbért. Szintén kockázat csökkentő tényező az un. „feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatása”. A közösségi támogatással megvalósuló beszerzések esetében, ugyanis a törvényi szabályozás lehetővé teszi a feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatását. Ennek lényege, hogy az ajánlatkérő az ajánlati felhívás közzététele időpontjában még nem rendelkezik az eljárás megindításához szükséges anyagi fedezettel, de támogatásra irányuló pályázatot nyújtott be, vagy fog benyújtani.

Európai uniós forrásokhoz való hozzájutás sikertelensége

A szűkösen rendelkezésre álló uniós pályázati források, rákényszerítik az Önkormányzatokat a minél hatékonyabb pályázásra (a nyerési esélyek maximalizálására). A minőségi pályázatok elkészítése érdekében az Önkormányzat szükség esetén akár külső szakértőt von be a pályázat és a kapcsolódó dokumentumok elkészítésére. Ezen kívül a folyamatos kapcsolattartás biztosított a irányító hatósággal és közreműködő szervezettel.

Lakossági elégedetlenség a tervezett beruházásokkal szemben, különböző célcsoportok érdekellentétei

Mindegyik akcióterület esetében cél, hogy megvalósuló beruházások minél szélesebb társadalmi rétegek számára eredményezzenek életminőség-javulást. Ennek ellenére is a különböző célcsoportok között érdekellentétek keletkezhetnek. Megfelelő tájékoztatással, konzultációs lehetőséggel (lakossági fórumok, civil fórumok, vállalkozási fórom stb.) biztosítani lehet, hogy az esetlegesen adódó problémák, érdekellentétek már a beruházások megkezdése felszínre kerüljenek. Ferencváros Önkormányzata az Integrált településfejlesztési Stratégia készítése során, partnerségi tervében foglaltaknak megfelelően folyamatosan biztosította ezeket a lehetőségeket: a véleménynyilvánításba bevonta a város civil és vállalkozói rétegeit, valamint az egész lakosság számára lehetővé tette, hogy beleszólhassanak a városfejlesztési elképzeléseibe.

Az Önkormányzat a továbbiakban (stratégia végrehajtásának időszaka) is elkötelezett a széles körű partnerség iránt. Az elkészülő tervek és látványtervek minden ferencvárosi lakos számára hozzáférhetőek lesznek.

Végrehajtáshoz kapcsolódó kockázatok

Kivitelezések időbeli csúszása, ütemezés elhúzódik, a projekt költségvetése megnő

A tervezéshez hasonlóan a beruházás során is előfordulhatnak olyan nem várt nehézségek, melyek megnövelik a projektek megvalósítási idejét, illetve költségvetését. A kockázat bekövetkezte alapos tervezéssel jelentősen csökkenthető. Ennek érdekében az Önkormányzat számos projektek esetében már korábban megkezdte a tervdokumentációk kidolgozását. Ugyanakkor mind a költségvetés, mind az ütemezés tervezésénél a legrosszabb verzióval számol, melynek köszönhetően a jelentősebb csúszások elkerülhetők. A kockázat jelentősen csökkenthető a megfelelő kivitelezők kiválasztásával, garanciák beépítésével, kötbérezéssel.

Lakossági elégedetlenség a kivitelezési munkálatok okozta kellemetlenségek miatt

Az infrastrukturális beavatkozások mindegyike átmenetileg kellemetlenségeket (zaj- és légszennyezettség növekedése, közlekedési fennakadások stb.) okozhat a beruházások közvetlen környezetében lakóknak. Megfelelő kommunikáció és folyamatos tájékoztatás segítségével biztosítható, hogy az átmeneti fennakadásokat a helyi lakosok türelemmel viseljék.

Kifizetéshez kapcsolódó problémák: az igényelt támogatási részletek átutalása időben csúszik

Előfordulhat, hogy az igényelt támogatási részlet nem érkezik meg időben az Önkormányzat számlájára. A probléma kiküszöbölésének három fontos biztosítéka van:

- Megfelelő projektmenedzsment struktúra kiépítése, településfejlesztésben jártas, jól felkészült szakértői állománnyal;
- A projekt-előrehaladási jelentések, kifizetési kérelmek szakszerű elkészítése;
- Folyamatos együttműködés az irányító hatósággal és közreműködő szervezettel.

Fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok

Alultervezett fenntartási, üzemeltetési költségek

Az új beruházások által létrehozandó kapacitások sok esetben együtt járnak megnövekedett üzemeltetési, fenntartási költségekkel. Az Önkormányzat már a projekttervezési időszakban hangsúlyt fektet a fenntartásához kapcsolódó költségek meghatározására, és szakértői becslésekre támaszkodik. Ezen intézkedések sem lehetnek azonban elegendőek, hogy minden kockázatot kizárjunk. Új jogszabályi kötelezettségek valamint a gazdaság stagnálása vagy esetleges recessziója elindíthat olyan folyamatokat, amelyek megnövelhetik az üzemeltetési költségeket.

Az indikátorok teljesítése nem lehetséges

A 2014-2020-as VEKOP-hoz kapcsolódó indikátorok jelentős része csak súlyos erőfeszítések árán teljesíthető. Az indikátorértékek meghatározásában jelentős szerepe volt az Európai Unió Bizottságának. Várható, hogy az OP indikátorok teljesítése érdekében, már a kedvezményezettekkel szemben is nehezen teljesíthető feltételeket fog támasztani az irányító hatóság. Probléma kezelése:

- az Önkormányzat számára teljesíthetetlen indikátorok vállalását még a forrásokhoz való hozzájutás lehetősége sem legitimálja. A forrásvesztés / forrás visszafizetés elkerülése érdekében kizárólag olyan pályázati forrásokból megvalósuló projektek végrehajtásában vesz részt, ahol az indikátorok reálisak és teljesíthetőek;
- minden projekt esetében teljesíthető indikátorok meghatározása;
- rendszeres visszacsatolások a monitoring adatok alapján.

A megújított közterek állapota a gyakori rongálások miatt gyors ütemben romlik

Vandalizmus, rongálás következtében előfordulhat, hogy a frissen felújított közterek gyors ütemben romlásnak indulnak. A probléma kiküszöbölése érdekében az önkormányzat a rendvédelmi szervekkel és bűnmegelőzési civil szervezetekkel folyamatos hatékony együttműködésre törekszik. Ezen kívül Ferencváros

bizonyos közterein már most térfigyelő kamerák vannak elhelyezve. A térfigyelő kamerahálózat bővítése várható további veszélyeztetett köztereken a jövőben is.

Kihasználatlan kapacitások

A létrehozandó kapacitások (közterületek, parkok, közösségi terek, szolgáltatóházak stb.) esetében kiemelt cél, hogy használatba vegyék azokat, élettel teljenek meg. Minden új beruházás során fennáll a veszélye annak, hogy nem sikerül aktivizálni a helyi lakosságot, civil és kulturális valamint gazdasági szereplőket a létrehozott kapacitások valamint új szolgáltatások igénybevételére. A probléma kezelésére az Önkormányzat az alábbi megelőző lépéseket teszi:

- Megfelelő kommunikáció a projekt teljes életciklusa során;
- A helyi lakosság aktivizálása és bevonása a projekt előkészítésébe;
- A célcsoport igényeinek és elvárásainak pontos felmérése.

Kockázatok értékelése és kezelése a stratégia megvalósítása során

Kockázatok	Bekövet-kezés valószínű-sége	Hatás mértéke	Kockázat kezelési stratégia
Előkészítés, tervezés			
Engedélyeztetések, szabályozási terv-módosítás folyamatának csúszása			Valamennyi projekthez engedélyezési és megvalósítási ütemterv készül
Közbeszerzési eljárások sikertelensége, elhúzódása			▪ Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárásainak bírálati szempontjai közé beépíti a meghiúsulási valamint ▪ feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatása
Európai uniós forrásokhoz való hozzájutás sikertelensége			Szükség esetén külső szakértő bevonása a pályázat és a kapcsolódó dokumentumok elkészítésére
Lakossági elégedetlenség a tervezett beruházásokkal szemben, különböző célcsoportok érdekellentétei			Megfelelő kommunikáció és folyamatos tájékoztatás
Végrehajtás			
Kivitelezések időbeli csúszása, ütemezés elhúzódik, a projekt költségvetése megnő			▪ alapos tervezés, ▪ a megfelelő kivitelezők kiválasztása, ▪ garanciák beépítése, kötbérezés
Lakossági elégedetlenség a kivitelezési munkálatok okozta kellemetlenségek miatt			Megfelelő kommunikáció és folyamatos tájékoztatás
Kifizetéshez kapcsolódó problémák: az igényelt támogatási részletek átutalása időben csúszik			▪ Megfelelő projektmenedzsment struktúra kiépítése; ▪ A projekt-előrehaladási jelentések, kifizetési kérelmek szakszerű elkészítése; ▪ Folyamatos együttműködés az irányító hatósággal és közreműködő szervezettel
Fenntartás			
Alultervezett fenntartási, üzemeltetési költségek			üzemeltetési költségek előtt szakértői becslése már a projekttervezés időszakában
Az indikátorok teljesítése nem lehetséges			▪ Csak olyan pályázatokban való részvétel, amelyek esetében a kiíró teljesíthető indikátorokat vár el; ▪ minden projekt esetében teljesíthető indikátorok meghatározása; ▪ rendszeres visszacsatolások a monitoring adatok alapján.
A megújított közterek állapota a gyakori rongálások miatt gyors ütemben romlik			a rendvédelmi szervekkel és bűnmegelőzési civil szervezetekkel folyamatos hatékony együttműködés; térfigyelő kamerahálózat bővítése
Kihasználatlan kapacitások			▪ Megfelelő kommunikáció a projekt teljes életciklusa során; ▪ A helyi lakosság aktivizálása és bevonása a projekt előkészítésébe; ▪ A célcsoport igényeinek és elvárásainak pontos felmérése.

12. táblázat: Kockázatok értékelése és kezelése a stratégia megvalósítása során

nagy közepes kicsi

A fent bemutatott kockázatok projektenként eltérhetnek, valamint azok kezelési módjában is lehet eltérés.

6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

A fejezet azon önkormányzat által végzett tevékenységeket foglalja össze, amelyek segítik, támogatják az integrált településfejlesztési stratégiában, valamint más, stratégiai jellegű dokumentumokban megjelölt fejlesztési célok elérését. A város biztosíthatja ezt a megfelelő keretek előteremtésével, valami szabályozó, rendeletalkotó tevékenységével. Ideális esetben ez a két típusú tevékenység együtt jelenik meg és az elérni kívánt célok irányába egyszerre hatnak. Az alábbiakban a lehetséges tevékenységeket promóció, szabályozó, gazdasági partnerség, társadalmi partnerség és hatékonyságnövelés csoportosításban mutatjuk be.

Városmarketing

A kerület az integrált településfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokkal, valamint azok eszközrendszerével összhangban, az ebben szereplő célok elérése érdekében hajtja végre marketingtevékenységét. Ehhez kapcsolódik a marketingkommunikáció, mint eszköz a magánbefektetők bevonására, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítására, valamint a létesítmények kihasználtságának növelésére. Mindez a fejlesztési eredmények ismertebbé tételét, a kerület által tervezett programok minél nagyobb vonzerejének kialakítását szolgálja. A településfejlesztési koncepcióban és az ITS-ben is célként került megfogalmazásra, hogy a kerületnek jelentős marketing tevékenységet és PR akciókat kell indítania az új gazdasági irányok, a turisztikai vonzerők, kínálat célzott megismertetésére

Szabályozó tevékenységek, eszközök

A megalapozó vizsgálatban bemutatásra kerül az önkormányzat gazdálkodása, ezen belül döntési jogkörénél fogva kialakítja:

- Az önkormányzat településfejlesztési tevékenységét és intézményrendszerét
- Gazdaságfejlesztési tevékenységét
- Foglalkoztatáspolitikát
- Lakás- és helyiséggazdálkodást
- Intézményfenntartást
- Energiagazdálkodást

A helyzetelemzésben leírt tevékenységek, mechanizmusokat az önkormányzat gazdaságfejlesztési kulcsprojektjéhez kapcsolódó koordinációs és marketing tevékenysége egészíti ki, amely a következő évek nem beruházási jellegű, de hangsúlyos területfejlesztési tevékenysége lesz.

Emellett, a településfejlesztési döntések megvalósítását az alábbi intézményrendszerek biztosítják, segítik:

- Az önkormányzat elővásárlási jogának gyakorlása területek kivásárlásakor
- Az önkormányzat állami vagy állami vállalatok tulajdonában nem használt területek ingyenes átvétele a városfejlesztési célok megvalósítására
- Helyi adó- illetékkedvezmények
- Helyi vállalkozások támogatása

Gazdasági partnerség eszközei

Az aktív városfejlesztési stratégia elsődleges eszköze az önkormányzat számára a városfejlesztési akcióterületeken tervezett beruházások végrehajtása a közszféra és a magánszféra együttműködésében. A

köz- és a magánszféra együttműködésének formájára nincs kötelező, meghatározott szabály. A projekt nagyságától, komplexitásától és sajátosságaitól függően különböző szintjei valósulhatnak meg:

- informális, szerződéses szabályozás nélküli („kézfogásos")
- hosszú távú „stratégiai szövetség", szerződés helyett szándéknyilatkozat
- településrendezési szerződés – közfeladatok átvállalása a fejlesztésben érdekelt szereplők által a folyamat gyorsítása érdekében
- projekttársaság – a harmonizált, gördülékeny folyamat érdekében
- közös fejlesztési társaság alapítása, az együttműködés intézményesítése, tulajdoni és gazdasági érdekek egyesítésével

Az első kettő jogi kötöttséget, kapcsolatot nem jelent, így azokra az ITS nem tér ki.

Településfejlesztési Megállapodás/Településrendezési Szerződés

A településrendezési szerződés lehetővé teszi, hogy egyes nagy beruházások esetén, amely a település területén zajlik le, a beruházó és a települési önkormányzat között olyan szerződés kötessen, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír.

A településrendezési szerződés fogalmát 1997. évi LXXVIII. törvényt (Építési törvény vagy Étv.) módosító 2006. évi I. törvény vezette be. A jogintézmény 2006. május 1-től alkalmazható. Közvetlen előzménye az ún. hatósági szerződés volt. Ezt a hatósági eljárásokban a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól. szóló 2004. évi CXL. törvény vezetett be azzal a jogalkotói szándékkal, hogy megteremtse a hatósági eljárásokban az ügyfél és a hatósági alá-, és fölérendeltségi kapcsolat helyett egy mellérendeltségen alapuló, polgári jogi jogviszonyokhoz hasonló ügyvitel lehetőségét.

A településrendezési szerződés lényege, hogy az önkormányzatok szabályozási tevékenységében a magántőke olyan módon vállal részt, hogy a településrendezés közhatalmi, önkormányzati feladatait részben a beruházni, fejleszteni szándékozó befektetők végzik el az Építési törvényben foglalt feltételek szerint. Ilyen módon az egyébként az önkormányzatokat – és egyébként az önkormányzati költségvetést – terhelő településrendezési feladatok előkészítését nem az önkormányzat, hanem az egyes érdekelt résztvevők végzik el.

A hatósági szerződésektől abban különbözik a településrendezési szerződés, hogy a településrendezési szerződés nem az ügyfelek jogait és kötelezettségeit közvetlenül szabályozó, hanem a hatósági ügy megindulását megelőző helyi jogszabályi környezet megteremtésére irányul. Erre tekintettel a településrendezési szerződés feltételei tágak, a jogszabály a szerződés feltételeit, tartalmát rendkívül megengedően szabályozza.

A szerződés alapját a cél megvalósítója által készített tanulmányterv képezi. Az önkormányzat a szerződésben arra vállal kötelezettséget, hogy a cél megvalósítójának kezdeményezésére az általa készített tanulmányterv alapján a szükséges településrendezési eljárást a szerződésben megállapított határidőn belül megindítja. A szerződésben kikötött, illetőleg vállalt kötelezettségek, és a megvalósuló településrendezési cél között közvetlen összefüggésnek kell lennie.

A településrendezési szerződés megkötésének lehetősége számottevő előnnyel járt mind a közszféra mind a magánszféra számára. Lehetővé válik, hogy az önkormányzatok tőke bevonásával rövidebb időn belül megalkothassák, átalakíthassák a vonatkozó szabályrendszert lehetővé teszi továbbá, hogy a várostervezéshez elengedhetetlenül szükséges és költséges szakértői vizsgálatok közpénzek igénybevétele nélkül elkészülhessenek. Másrészről viszont a településrendezési szerződés intézménye lehetőséget nyújt a beruházni kívánó fejlesztőknek, hogy kezdeményezhessék az ingatlanukra vonatkozó szabályozás megteremtését, illetve szükség esetén annak módosítását fejlesztési céljaik megvalósítása érdekében.

A településrendezési szerződés jogintézményét a szabályozási tervek előkészítési feladatainak finanszírozására találta ki a jogalkotó, azonban annak keretein belül komplex városfejlesztési elképzelések is megvalósíthatóak.

Megfelelően kidolgozható a jogok és kötelezettségek rendszere beleértve a finanszírozás szabályrendszerét is.

Projekttársaság

Egy cél megvalósítására, ahol szoros koordinációra és együttműködésre van szükség, javasolt projekttársaságot létrehozni a beruházást megvalósító – praktikusan a településrendezési szerződést megkötő – Felek között.

A projekttársaság feladata a fejlesztési programban szerepelő infrastrukturális projektelemek megvalósításának koordinálása, lebonyolítása. Hatáskörébe tartozik az infrastrukturális fejlesztési program kommunikálása, megismertetése az érintettekkel (befektetők, lakosság, közműszolgáltatók stb.), a fejlesztési program monitoringja és rendszeres tájékoztatás a program állásáról, valamint a szükséges településrendezési szerződések előkészítése.

Projektfejlesztő társaság

A projekttársaság kibővített változata ennél többet jelent, komplexebb beruházások előrehaladásának és megoldásának lehetőségét kínálja, különösen olyan területen, ahol az önkormányzat tulajdonnal és hiányos forráslehetőségekkel, a magánfejlesztő pedig tőkével (tulajdonnal és tőkével) venne részt egy fejlesztés megvalósításában.

A projekttársaság aktív résztvevője a fejlesztési folyamatnak, a program koordinátora, szervezői és lebonyolítói feladatokat is ellát. Végzi az előkészítést, közreműködik a szerződések megkötésében, a kivitelezők közbeszerzés útján történő kiválasztásában, valamint ellenőrzi és elszámoltatja a kivitelezőket, szállítókat. A társaság a terület tulajdonosainak tulajdonközössége, így a közösségi érdekkörbe tartozó infrastrukturális projektelemek mellett a kapcsolódó üzleti funkciók, azok kutatásfejlesztési irányba való elmozdulása is.

A projektfejlesztő társaság társasági szerződéssel hozható létre, a szerződésben ki kell térni különösen:

- a tulajdonostársak tulajdoni részarányára a pénzben vagy apportként bevitt ingatlanok piaci és jövőbeli piaci értékeinek arányában, számolva a fejlesztés és működés feltételét képező infrastruktúrafejlesztési elemek megvalósításának ill. ezekhez való hozzájárulásának értékével,
- a településrendezési tervek, a telekviszonyok rendezésére vagy megváltoztatására irányuló tervek megvalósításának feltételeire,
- a fejlesztést követő tulajdonjogi rendezés (közlekedésüzemi területek, közutak és közterületek, közintézményi területek, magántulajdonú területek, közművek) részleteire,

A projektfejlesztő társaság társasági szerződésében valamint a társasági szerződésben meghatározott jogokat és kötelezettségeket meghaladó többletvállalásokat tartalmazó kiegészítő megállapodásban valamennyi szükséges kérdés rendezhető.

Hatékonyságnövelő eszközök

Helyi klímastratégia

Magyarország kitettsége és sérülékenysége az éghajlatváltozás várható hatásainak szempontjából globális és európai mércével mérve is jelentős. Vizsgálatok támasztják alá, hogy az országon belüli, a klímaváltozás hatásaival szembeni térségi sérülékenység is igen nagy eltéréseket mutat. A klímaváltozás kiváltó okainak megfékezése, csökkentése globális összefogást kíván, ugyanakkor a várható negatív hatásokra való hatékony felkészülés – lokális tervezést és helyi megoldásokat kíván. Ezért fontos az éghajlatváltozás hatásaira való felkészülést és az alkalmazkodást elősegítő a települési szintű klímastratégiák és programok kidolgozása.

Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)

Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása az elmúlt 25 évben mintegy 40 százalékkal csökkent, elsősorban a nehézipar leépülése és az agrártermelés visszaesése miatt. A globális éghajlat-változási folyamat azonban tovább gyorsult és ezek a hatások a medence-jelleg miatt Magyarországot erőteljesebben érintik, mint Európa más földrajzi térségeit. A szakértői vizsgálatok szerint az ipar és a

mezőgazdaság területén már csak kis dekarbonizációs lehetőség mutatkozik Magyarországon, ugyanakkor az energiatermelésben és -elosztásban, valamint az épületenergetika, továbbá a közlekedés területén van még mód az üvegházhatású gázok kibocsátásának érdemi csökkentésére.

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében, főleg ha figyelembe vesszük, hogy az energiafogyasztás és a CO 2 -kibocsátás 80%-a városi tevékenységhez kapcsolódik. Az Európai Unió klíma- és energiacsomagjának 2008-ban történt elfogadását követően az Európai Bizottság által létrehozott Polgármesterek Szövetsége támogatja a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit és a helyi és regionális szereplőket az uniós célkitűzések teljesítése érdekében mozgósítja.

A Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP) kulcsfontosságú konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaz. Az energia-megtakarításon kívül a SEAP egyéb eredményeket eléréséhez is hozzájárul, mint például:

- helyváltoztatást nem igénylő szakmunkák és stabil munkahelyek létrehozása;
- egészségesebb környezet és életminőség;
- jobb gazdasági versenyképesség és az energiától való nagyobb függetlenség.

A SEAP lehetőséget biztosít az anyag- és energiatakarékos technológiák alkalmazásával az ipar, az állattenyésztési ágazatok és az ahhoz kapcsolódó élelmiszeripar fejlesztésére is. A SEAP-okban a helyi önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítására azért, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO2-kibocsátás csökkentését.

A SEAP alapján a TOP támogatást biztosít az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. Az energiamenedzsmentet pedig önkormányzati kedvezményezett esetén a TOP támogatja.

Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP)

A fenntartható városi mobilitási terv olyan új koncepció, amely alapvetően az EU által meghatározott klímavédelmi és energiahatékonysági célokat segíti. Az újdonságot a korábbi közlekedéstervezési gyakorlathoz képest az jelenti, hogy:

- nagyobb hangsúlyt helyez a lakosság és a különböző érdekcsoportok bevonására;
- a különböző szakpolitikai területek összehangolására (pl. közlekedés, területfejlesztés, gazdaságfejlesztés, környezetvédelem, szociális ügyek, egészségvédelem, közbiztonság, energetika, stb.);
- a térségi/agglomerációs kooperációra.

A városi mobilitási terv legfontosabb hozzáadott értéke a költségmegtakarítás az önkormányzat és a városi szereplők számára, a személyre szabott közlekedési megoldások a várost használó csoportok számára, valamint a jobb, élhetőbb városi környezet. A fenntartható városi mobilitástervezés során mód van akár egyének (iskolások, mozgáskorlátozottak, idősek, stb.), akár vállalkozások számára a multimodális, ajtótól ajtóig való közlekedési megoldások kidolgozására. A mobilitástervezés a közúti infrastruktúra fejlesztése helyett olyan kiegyensúlyozott intézkedéscsomagban gondolkodik, amelyben jelentős szerepet kapnak a mérsékelt költségvonzatú közlekedésszervezési intézkedések. Az integrált tervezési megközelítés segíti a környezetbarát ágak, megoldások felé való átrendeződést, ami azért is fontos, mert a városnak sokszor egymásnak versengő jogi kötelezettségnek kell megfelelniük (pl. levegőminőség javításával, zajterhelés csökkentésével, stb. kapcsolatos országos és EU-s elvárások.) A Fenntartható Városi Mobilitási Terv funkcionális városban gondolkodik, a tervezés az együttműködésre alapoz.

Kerékpárosbarát település kerékpárosbarát fejlesztései

Az ITS számos olyan beavatkozást javasol, amely elősegíti a kerékpáros közlekedést mind települési, mind térségi szinten. Javasolható a „kerékpárosbarát település" brandhez csatlakozás. A Kerékpárosbarát Települések Országos Szövetsége (KETOSZ) célja a magyarországi kerékpározás fejlesztése az alábbiak alapján:

- kerékpárral közlekedők, továbbá a kerékpárt egészségmegőrzési, sportolási, rekreációs, prevenciós céllal használók számának, arányának növelése;
- bel- és külföldi kerékpáros turisták számának, tartózkodási idejének növelése;
- Kerékpárosbarát Települések és Munkahelyek számának és elismertségének növelése;
- települések közt létrejövő együttműködések számának növelése;
- intermodalitás, a kerékpáros- és más közlekedési módok kapcsolódási lehetőségeinek növelése;
- kerékpározáshoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések kezdeményezése, elősegítése.

Ferencváros adottságai és városfejlesztési javaslatai a fenti célokkal összhangban van, elérése érdekében mind települési, mind térségi szinten a város fejlesztéseket folytat.

6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

A stratégia helyzetfeltáró munkarészének I. kötetében foglalt 7.2 Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere c. fejezetében bemutatott intézményi összefüggések, a stratégiaalkotási fázisban nem változnak.

Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet Ferencváros Képviselő-testülete jelenti. Fontosabb feladatuk:

- Az ITS megvalósításának nyomonkövetése, elvárt eredmények, hatások értékelése.
- Az operatív menedzsment szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

Ferencváros Önkormányzata a városfejlesztéshez kapcsolódó feladatok legmagasabb szintű helyi koordinációját a Városfejlesztési, Városgazdálkodási és Környezetvédelmi Bizottságon keresztül látja el, amely havonta átlagosan 2 alkalommal ülésezik. Legfontosabb feladata előkészíteni a tematikáihoz kapcsolódó képviselő-testületi döntéseket, szervezni és ellenőrizni a döntések végrehajtását, valamint a testülettől átruházott hatáskörökben eljárni.

A Képviselő-testületi ülésre előterjesztett, településfejlesztés és településrendezési témaköröket érintő napirendi pontokat tárgyalja, szakmapolitikai szerepe van. A bizottsági tagok nagy szakértelemmel és tapasztalattal rendelkeznek településfejlesztési kérdésekben.

A döntéselőkészítési feladatokat a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei végzik, melyet a város jegyzője vezet. A várospolitikai elvárásokkal való összhangot a Főépítész, a Főépítészi Csoport és a Polgármesteri Kabinet irányítja. Fontosabb feladatok:

- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS-be.
- A városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kisérése, a célokra gyakorolt hatások elemzése.
- ITS partnerségi egyeztetések szakmai irányítása, felügyelete.
- Szakmai stratégiai szinten a településközi koordináció előkészítése.

Az ITS-ben körvonalazott fejlesztések megvalósításának menedzsmentjét a már létező, saját hivatali működésben vagy közszolgáltatási (és egyéb) szerződésben meghatározott, operatív menedzsment szervezetek végzik. A településfejlesztési projektek megvalósításában belső szervezeti egységként a Vagyonkezelési, Városüzemeltetési és Felújítási Irodának van jelentős szerepe, külsőként az önkormányzat 100%-os tulajdonában levő FevIX Ferencvárosi Vagyonkezelő és Városfejlesztő zRt-nek (korábban SEMIX). A Vagyonkezelési, Városüzemeltetési és Felújítási Iroda munkáját az egyes szakterületi csoportok segítik, a polgármesteri és jegyzői kabinet (pl. főépítészi, környezetvédelmi, humánpolitikai), valamint egyes irodák egyes csoportjai (pályázati; ipari, kereskedelmi és környezetvédelmi). A FevIX a kerületi városfejlesztési és közbeszerzési feladatokat lefedő tevékenységén túl – a Ferencvárosi Vagyonkezelő Kft. beolvadását követően – 2012-től felelős a vagyonkezelésért/bérleményüzemeltetésért is.

Fontosabb feladatok:

- ITS projektjeinek megvalósítása
- ITS partnerségi egyeztetések anyagainak előkészítése, előterjesztése döntés-előkészítésre.
- A döntéshozók részére éves jelentés készítése az ITS vonatkozó projektelemeinek megvalósításáról, a változó külső, belső tényezőkről, korrekciókról, társadalmi igények változásáról.
- ITS megvalósítási folyamatáról a lakosság tájékoztatására alkalmas információk összeállítása, évente legalább egyszer, jelentősebb változások esetén többször is.

A megvalósítás során, egy-egy nagyobb projekt megvalósításához többlet humánerőforrás kapacitásigény jelentkezhet akár a döntés-előkészítési feladatokat végző szervezeti egységnél (különösen Főépítészi Csoport és a Polgármesteri Kabinet) és az operatív menedzsment szervezeteknél (FEVIX, Jogi és Pályázati Iroda Pályázati Csoportja, Vagyonkezelési, Városüzemeltetési és Felújítási Iroda). A projekttervezés során ezen igényeket a projekttervbe be kell építeni.

6.3. A koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálata során fontos szempont volt a széleskörű partnerség megteremtése, valamennyi a településen érdekelt gazdasági, társadalmi szervezet, közigazgatási, civil szerv, illetve a lakosság irányában.

A tervezési folyamatban a partnerekkel folytatott egyeztetések, fórumok, munkacsoportok megbeszéléseinek időpontját, fontosabb mérföldköveket a partnerségi terv időbeli ütemezését, a Partnerségi Terv *1. sz. melléklete* tartalmazta, melynek kisebb korrekciójára a tervezési folyamat közben szükség volt.

A tervezési folyamatban felállított mechanizmus tudja képezni a gördülékeny és sikeres feladatmegvalósítás szervezeti alapját. A döntéshozói szint (képviselő-testület, bizottság) munkáját az operatív szinten a Stratégiai Munkacsoport (SMCS) és az önkormányzati Hivatalon belüli projekt menedzsment (PM) segíti.

Cél, hogy az ITS felülvizsgálata során létrejött partnerségi egyeztetések, élő kapcsolatok megmaradjanak hosszú távon is. Az SMCS elsősorban a helyi szereplők folyamatos kommunikációját biztosítja, amely az Önkormányzat számára folyamatos visszacsatolást ad az eredmények nyomon követéséről. Célszerű negyedévente a Polgármesternek partnerségi egyeztetést kezdeményezni az összeszokott SMCS, valamint a Bizottsági tagok bevonásával. Kiemelt szerepe van a Stratégiai Munkacsoportnak (SMCS), amely tagjai az ferencvárosi közélet fontosabb szereplői, véleményformálói. Összehívása során elsősorban olyan helyi civil és szakmai szervezetek, fontosabb intézmények vezetőire számítottunk, akik helyismeretükkel, sajátos nézőpontjukkal segítették a tervezői munkát. A testület nem politikai grémium. Létszámát az operatív működés megtartása érdekében 15-20 főben korlátoztuk.

6.4. Monitoring rendszer kialakítása

6.4.1. A monitoring rendszer feladata és módszertana

A monitoring rendszer egy folyamatos adatgyűjtésen alapuló ellenőrző tevékenység annak érdekében, hogy az Önkormányzat információkhoz jusson az adott tevékenységek – jelen esetben az integrált településfejlesztési stratégiában foglalt célkitűzések, és projektek megvalósításával – kapcsolatban, és szükség esetén, akár menet közben is befolyásolhassa azok alakulását. A monitoring lényege az információk folyamatos visszacsatolása, és beépítése az éppen aktuális elemek, projektek, programok végrehajtásába.

A monitoring működéséhez először alapadatokat, kiinduló értékeket tartalmazó adatbázis felépítése szükséges. Az ITS egy integrált szemléletmódú dokumentum, amely nem csak a projekteket, hanem az egyes ágazati célokat és azok összefüggéseit is figyelembe veszi. Ezért a monitoring rendszer mérési alapja nem kizárólag a projektek megvalósulása, hanem az egyes célok teljesülése. A rendszer hatékony

működéséhez elengedhetetlen egy szakmailag megalapozott indikátorkészlet meghatározása. A hosszú távú célok – projektekben realizálódó – megvalósulását hatás és eredmény indikátorok, az egyes projektek fizikai megvalósulását output indikátorok megadásával mérjük. A mérés alapja a kiinduló évben meghatározott bázis érték, melyhez a program végére elérendő célértéket kell meghatározni. A bázisérték meghatározására elsősorban szükséges az adatbázis kiépítése, az alapadatok beszerzése majd az évenkénti (indokolt esetben több évi) felülvizsgálatokhoz szükséges adatszolgáltatási rendszer kiépítése. A célértékek és az indikátorok pontosan csak akkor azonosíthatók és számszerűsíthetők, amennyiben az operatív programcsomagok véglegesen elfogadásra kerülnek, illetve a projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége eljut arra a szintre, hogy a hozzájuk kapcsolódó indikátorok mérhetők legyenek. Amíg ezen feltételek nem teljesülnek, addig elsősorban az alapelvek tisztázására és javasolt monitoring mutatók meghatározására kerülhet sor jelen dokumentum készítése során.

6.4.2. A monitoring rendszer működtetési mechanizmusainak meghatározása

A monitoring rendszer működtetési mechanizmusa az EU-s társfinanszírozású projektek esetében a közösségi és a hazai jogszabályoknak megfelelően történik, az érintett Közreműködő Szervezet felelős a megvalósulás és a fenntartás során vállalt célértékek kezeléséért. A projekt szinteken vállalt célértékeket nagyobb célok mentén egyszerűsíteni és összegezni kell, ennek figyelemmel kísérése a helyi városfejlesztési szereplők feladata. Az ITS megvalósulását a képviselőtestület fogadja el, megvalósulását a szakosztályokon (illetve a városfejlesztési társaságon) keresztül folyamatosan figyelemmel kíséri. Rendszerbe épített módon a stratégia felülvizsgálatára évi gyakorisággal kerülhet sor. Az indikátorok célértékeinek időarányos teljesülését a képviselőtestület folyamatosan értékeli.

Az ITS keretében megfogalmazott és kitűzött célok megvalósulásának nyomon követése, az eredmények visszacsatolása, és az azokból levonható következtetések leszűrése érdekében monitoring rendszer kialakítására van szükség.

A monitoring rendszer működését két feladatra lehet lebontani:

1. Megvalósulást mérő indikátor rendszer kidolgozása és az adatok időközi összegyűjtése
2. ITS időszakos felülvizsgálata, a kitűzött célok megvalósulásának időközi értékelése

A stratégiában megfogalmazott célkitűzések teljesülése a fejlesztésekkel kapcsolatban meghatározott monitoring mutatókkal (indikátor) válik mérhetővé. Az eredményes megvalósítás érdekében szükség van az indikátorok éves vizsgálatára.

A monitoring tevékenység rendszeres elvégzése elsősorban az Önkormányzat hatáskörébe és feladatai közé tartozik. Az ITS-ben szereplő projektek megvalósítója nem kizárólag Ferencváros Önkormányzata, hanem az állami, gazdasági és non profit szektor szervezetei is. Az adatszolgáltatás ennek következtében több helyről érkezik a városhoz. A megfelelő szintű adatok hozzáférése fontos a folyamatos kapcsolattartás a fejlesztéseket megvalósító összes szervezettel.

Az ITS felülvizsgálata támaszkodik a monitoring mutatók éves értékelésére, de a fejlesztések teljességét bemutató jelentésekre is. A 3-5 évente történő felülvizsgálat lehetőséget biztosít a kijelölt akcióterületek határainak módosítására, a meghatározott célkitűzések módosítására, a megvalósulást mérő indikátor rendszer bővítésére és esetleges átdolgozására.

A felülvizsgálat elvégzésének felelőse Ferencváros Önkormányzata.

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra negyedéves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában.

6.4.3. A hosszú távú célok teljesülését mérő javasolt eredmény és hatásindikátorok

A táblázatban dőlt betűvel írt indikátorok az 1301/2013/EU (ERFA) és az 1304/2013/EU (ESZA) rendeletekben meghatározott közös eredménymutatók

Hosszú távú célok	Indikátor	Indikátor típusa	Me.	Tervezett változás	Mérés módja
S1: Oktatási és kulturális identitás további erősítése és támogatása	Oktatási és kulturális intézmények programjai támogatásának növekedése	eredmény	%	5	önkormányzat
S2: Energiatakarékos és fenntartható közlekedés, az alternatív módok erősítése	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	eredmény	m	6	kedvezményezett
S3: Helyi gazdaság fellendítése, helyi munkahelyteremtés	Vállalkozások száma	eredmény	%	5	KSH
S4: Az idegenforgalom támogatása, a ferencvárosi 'brand' erősítése	Az éves helyi idegenforgalmi adóbevétel növekedése	eredmény	%	5	önkormányzat
S5: A lakóterületek városrehabilitációs programjának folytatása	Városrehabilitációval érintett területen élő lakosság száma	eredmény	fő	10.000	önkormányzat
S6: A Duna-part intenzívebb bevonása a kerület vérkeringésébe	A partszakasz elérhetőségei számának növekedése	eredmény	db	2	önkormányzat
S7: A helyi igényekhez alkalmazkodó korszerű humán intézményrendszer fejlesztése	Szolgáltatások minőségének és elérhetőségének javulása	hatás	mutató-rendszer	nő	önkormányzat, lakossági felmérés
S8: Gazdasági funkcióváltás a meglévő barnamezős területek komplex rehabilitációjának előkészítésével és megvalósításának támogatásával, a terület értékeinek előtérbehelyezésével	Fejlesztett, funkcióváltó gazdasági területek nagysága	eredmény	ha	2	kedvezményezett
S9: Oktatás fejlesztése	Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	hatás	%	nő	KSH
S10: Intermodális csomópontok és kapcsolatok erősítése	Új intermodális személyforgalmi kapcsolatok száma	eredmény	utas	50.000	Önkormányzat, BKV, MÁV, VOLÁNBUSZ
S11: A turizmushoz kapcsolódó elsődleges szolgáltatások fejlesztése	Az éves helyi idegenforgalmi adóbevétel növekedése	eredmény	%	5	önkormányzat
S12: Rekreációs igényeket is kielégítő	Megújult vagy újonnan	eredmény	m2	500	kedvezményezett

zöldfelületi rendszer és közösségi terek fejlesztése	kialakított zöldfelület nagysága				
S13: Gazdaság versenyképesség javítása a K+F+I támogatásával, és az üzleti környezet javításával	K+F+I támogatásban részesülő vállalkozások száma		vállalkozások	20	önkormányzat, kedvezményezett
S14: Szegregációs folyamatok mérséklése, szociális városrehabilitáció	Szociális célú településrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	eredmény	fő	500	kedvezményezett
S15: Kedvező gazdasági környezet kialakítása	Vállalkozások száma	eredmény	%	5	KSH
S16: Esélyteremtés lehetőségeinek javítása a köznevelési intézményekben	HHH, HH, és SNI tanulók számának növekedése az oktatási intézményekben	eredmény	%	1	KLIK, intézményfenntartók
S17: Térszerkezeti hiányosságok megszüntetése és a feltáratlan területek közlekedési kapcsolatainak és elérhetőségeinek fejlesztése, izoláló közlekedési elemek áthelyezése	Térszerkezeti kapcsolatok számának növekedése	eredmény	db	2	önkormányzat
S18: Idősek ellátásának javítása	Fejlesztett szociális és egészségügyi infrastruktúra férőhely kapacitás	eredmény	fh	10	önkormányzat
S19: A Duna-part egységes rekreációs, szolgáltató és lakóövezetté alakítása a hasznosításban érintett szereplők együttműködésével	Beépítéssel és környezetrendezéssel érintett terület nagysága	eredmény	ha	2	Önkormányzat, tulajdonosok, civil szervezetek
S20: Közterületek megújítása a gyalogos és alternatív közlekedési módok támogatása, az akadálymentesített területek növelése	Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	eredmény	m2	100	kedvezményezett

6.4.4. Az ITS akcióterületi projektjeinek megvalósulásának mérésére javasolt output indikátorok

(Az önkormányzat kompetenciájába nem eső projekteknél indikátor nem került meghatározásra.)

Akcióterület megnevezése és kapcsolódó projektek			Output indikátor neve	Me.	Bázisértéke	Célérték	Adatforrás
AT1	AT1.1	KULCSPROJEKT Városmegújítás folytatása a JAT területén	Városfejlesztés: Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága	személyek	0	10000	kedvezményezett
	AT1.2	Önkormányzati tulajdonú bérlakások felújítása	Városfejlesztés: Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	0	1500	kedvezményezett
	AT1.3	A szociális rehabilitációt kísérő „soft” elemek	Szociális célú településrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	fő	0	10000	kedvezményezett
	AT1.4	Közterület megújítások	Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	0	500	kedvezményezett
	AT1.5	Telepy utcai iskola tornateremmel való bővítése	Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	db	0	1	kedvezményezett
	AT1.6	Haránt irányú tömegközlekedési kapcsolatok erősítése	Új tömegközlekedési járatok száma	db			Fővárosi Önkormányzat
AT2	AT2.1	Közraktár utca forgalomcsillapítása	Felújított vagy korszerűsített útszakasz hossza	m	0	600	kedvezményezett
	AT2.2	Nehru part fejlesztése	Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	0	290000	kedvezményezett
	AT2.3	Kikötők kialakítása	A kikötők helyének, szerepének, típusának meghatározásáról szóló tanulmány	db			Fővárosi Önkormányzat
	AT2.4	Duna-parti futópálya létesítése	Új vagy megújított futópálya hossza	m			Fővárosi Önkormányzat
	AT2.5	Új Kongresszusi Központ építése	Konferenciaközpont	db			Magyar Állam
	AT2.6	Bakáts tér átalakítása	Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	0	18200	kedvezményezett
	AT2.7	Bakáts utca átalakítása, a főtér és a Duna kapcsolatának létrehozása					
	AT2.8	Boráros tér rendezése	Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2			Fővárosi Önkormányzat
	AT2.9	Soroksári út átalakítása	Felújított vagy korszerűsített útszakasz hossza	m			Fővárosi Önkormányzat
	AT2.10	EuroVelo kerékpáros útvonal kialakítása	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	m			Fővárosi Önkormányzat

AT3	AT3.1	Danubius terminál és multimodális átszálló csomópont kiépítése	Új intermodális személyforgalmi kapcsolatok száma	utas			Fővárosi Önkormányzat Magyar Államvasutak
	AT3.2	Vágóhíd (és környezetének) fejlesztése	Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	db			magántulajdonos
	AT3.3	Jelentős tömegeket vonzó intézményi fejlesztések	Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	db			Fővárosi Önkormányzat
	AT3.4	RSD mentén új városrész létesítése	Beépítéssel és környezetrendezéssel érintett terület nagysága	ha			magántulajdonos Fővárosi Önkormányzat
	AT3.5	A kelebiai vasútvonal áthelyezése	A kelebiai vasútvonal áthelyezéséről szóló megvalósíthatósági tanulmány	db			Magyar Államvasutak
AT4	AT4.1	Tulajdonrendezés	Beépítéssel és környezetrendezéssel érintett terület nagysága	ha			Magyar Államvasutak
	AT4.2	Funkcióváltás megkezdése					
	AT4.3	A kelebiai vasútvonal áthelyezése					
	AT4.4	Zöldfelület rendezés					
	AT4.5	Feltáró utak létesítése					

Akcióterületen kívül tervezett beavatkozások javasolt output indikátorai

Akcióterület megnevezése és kapcsolódó projektek		Output indikátor neve	Me.	Bázisértéke	Célérték	Adatforrás
P1	Mester utca felújítása	Felújított vagy korszerűsített útszakasz hossza	m			Fővárosi Önkormányzat
P2	Erkel utca felújítása	Felújított vagy korszerűsített útszakasz hossza	m	0	500	önkormányzat
P3	A Polgármesteri Hivatal összevonása	Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	db	0	1	kedvezményezett
P4	Szent István Közgazdasági Szakközépiskola tornacsarnokkal való bővítése	Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek (nettó épületterület)	m2	0	3900	kedvezményezett
P5	Lónyay utca 26. sz. alatti ingatlan hasznosítása	Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	db	0	1	kedvezményezett

P6	A volt Schöpf-Merei ingatlan hasznosítása	Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek (	db			Fővárosi Önkormányzat
P7	A volt Kilián Laktanya hasznosítása	Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	db			Magyar Állam magántulajdonos
P8	Drégely utcai krízis lakóházak bontása, felújítása	Városfejlesztés: Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	0	237	kedvezményezett
P9	Kis-Dzsumbuj felszámolása	Városfejlesztés: Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	0	93	kedvezményezett
P10	A negyedik körút megépítése	Az újraépített és felújított út teljes hossza	m			Fővárosi Önkormányzat
P11	Intermodális csomópont kialakítása a Ferde utcánál	Új intermodális személyforgalmi kapcsolatok száma	utas		10000	kedvezményezett
P12	A volt Pest-Buda mozi épületének újrahasznosítása	Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	db	0	1	kedvezményezett
P13	Gubacsi dűlő – új városrész kialakítása	Beépítéssel és környezetrendezéssel érintett terület nagysága	ha			Fővárosi Önkormányzat magántulajdonos
P14	Üllői út forgalomcsillapítása	Az újraépített és felújított út teljes hossza	m			Fővárosi Önkormányzat
P15	Galvani é s Ecseri utak közti feltáró út	Az újraépített és felújított út teljes hossza	m			Fővárosi Önkormányzat

6.4.5. A beruházási jellegű hálózatos projektcsomagok megvalósulásának mérésére javasolt output indikátorok

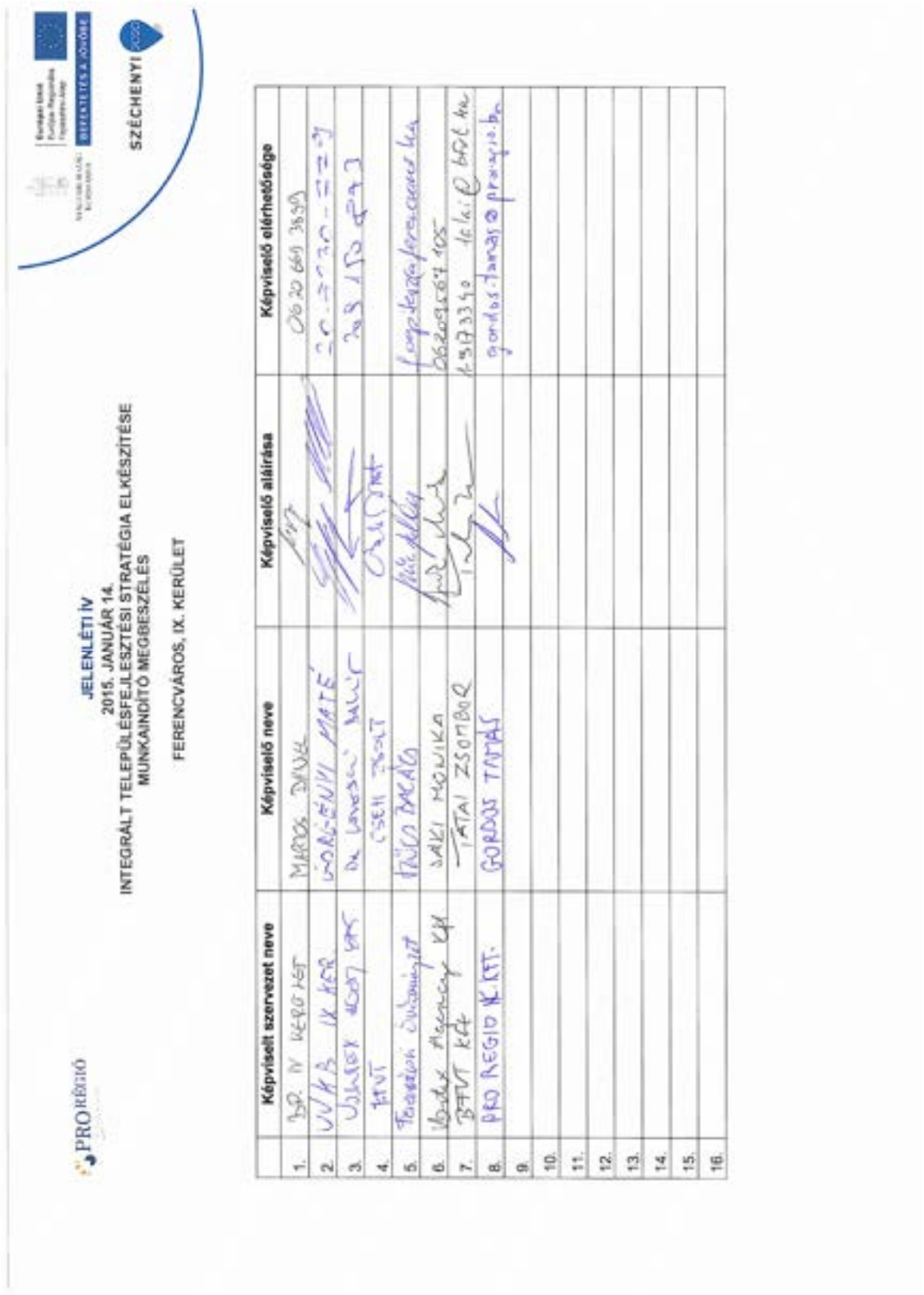
Hálózatos programcsomagok megnevezése		Output indikátor neve	Me.	Bázisértéke	Célérték	Adatforrás
H1	KULCSPROJEKT Kulturális háló kialakítása	Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	0	8	kedvezményezett
H2	Kerékpáros hálózat és infrastruktúra fejlesztése	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km			Fővárosi Önkormányzat
H3	József Attila-lakótelep közterületeinek fejlesztése	Fizető övezeten kívüli fizető gépkocsi várakozóhelyek száma	db	0	100	kedvezményezett
H4	HÉV vonalak fejlesztése	Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma	db			Fővárosi Önkormányzat
H5	Metróállomások felújítása, csatlakozó felszíni közterületek rendezése	Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2			Fővárosi Önkormányzat

6.4.6. A nem beruházási jellegű hálózatos – „soft" – projektcsomagok megvalósulásának mérésére javasolt output indikátorok

„Soft" programcsomagok megnevezése		Output indikátor neve	Me.	Bázisértéke	Célérték	Adatforrás
SP1	KULCSPROJEKT A barnamezős területek fejlesztési stratégiájának kidolgozása	Kidolgozott barnamezős területek fejlesztési stratégiája	db	0	1	önkormányzat
SP2	Befektetés ösztönzése, kiajánlás	Kidolgozott városi befektetési portfólió	db	0	1	önkormányzat
SP3	Ferencváros, mint turisztikai termék (komplex város-imázs csomag kidolgozása)	Kidolgozott turisztikai stratégia és marketing terv	db	0	1	önkormányzat
SP4	Az Önkormányzat ágazati stratégiáinak megalkotása és felülvizsgálata	Elfogadott ágazati stratégia (program, koncepció)	db	0	7	önkormányzat
SP5	A kulturális, sport és civil szervezetek támogatási rendszerének újragondolása, pályáztatási rendszer kialakítása	Elfogadott kulturális, sport és civil szervezetek támogatási rendszerének új/felülvizsgált rendelete	db	0	100	önkormányzat

MELLÉKLETEK

1. Partnerségi dokumentumok

PRO RÉGIÓ

SZÉCHENYI 2020

JELENLÉTI ÍV
2015. JANUÁR 14.
INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA ELKÉSZÍTÉSE
MUNKAINDÍTÓ MEGBESZÉLÉS
FERENCVÁROS, IX. KERÜLET

	Képviselt szervezet neve	Képviselő neve	Képviselő aláírása	Képviselő elérhetősége
1.	Ügyv. IV. Kerület	MAROS DÁVID		06 20 660 3859
2.	VÁTI Kft. IX. kerület	GÖRÖGÉNÉ MARTÉ		20-2222220-2222-37
3.	Józsefv. Közt. Kft.	Dr. Lovasné Balog		298 1150 ext 223
4.	BFVT	CSEH ZSOLT		
5.	Ferencváros Önkormányzat	FÜLÖP BALÁZS		Kompetenciafejlesztés ker.
6.	Urbex Agencia Kft	SAKI MONIKA		06209567105
7.	BFVT Kft	TÁTAI ZSOMBOR		+3617333490 tatai.bfvt.hu
8.	BFD REGIO N.K.F.T.	GORDOS TAMÁS		gordos.tamas@pro-reg.hu
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				

BELÜGYMINISZTÉRIUM

MAGYARY PROGRAM

JELENLÉTI ÍV

IX. KERÜLET ITS – GAZDASÁGI FEJEZETÉNEK KIDOLGOZÁSÁVAL KAPCSOLATOS MEGBESZÉLÉS

NÉV	SZERVEZET	ALÁÍRÁS
Kovács Balázs	Pro Régió Nkft.	
BÓTA – BACHRATY ZSÓFIA	PRO RÉGIÓ	
SZŰCS BALÁZS	Ferencvárosi Önkormányzat	
MAJTÉNYI DÁNIEL	— " —	
GYÖRGY TAMÁS	PRO RÉGIÓ	
dr. Bárczi Zoltán	Ferencvárosi Önkormányzat	

IDŐPONT : 2015. MÁRCIUS 2.
HELYSZÍN : IX. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT - POLGÁRMESTERI HIVATAL

Önkormányzati Koordinációs Iroda
1051 Budapest, József Attila utca 2-4.
Tel: 441-1539, E-mail: oki@bm.gov.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

PRORÉGIÓ SZÉCHENYI 2020

JELENLÉTI ÍV

Településfejlesztési Koncepció, Integrált Településfejlesztési Stratégia
SWOT workshop

IX. kerület, Ferencváros Önkormányzatával

Időpont: 2015.03.16. 9:00

Helyszín: Polgármesteri Hivatal

Név	Szervezet	Aláírás
dr. Szabó József Z.	Fevi Pólg. Hiv	
SZŰCS BALÁZS	Ferencváros Önkormányzat	
Mentes Dániel	FEVIX ZRT.	
GÖRGÉNYI MÁTÉ	ÖNK.	
MÉSZÁROS LÁSZLÓ	önkormányzat	
GYURÁKOVICS ANDREA	Önkormányzat	
SZABÓ ANCA	Önkormányzat	
CSEH ZOLT	BFVT	
HORVÁTH ADRIENN	BFVT kft.	
ORCSIK ISTVÁN	BFVT	
VARGA PÁL	BFVT kft	
LECKER Lóránt		
GARAMVÖLGYI ERNŐ	Polgármesteri Hivatal Pályázati Ügyek Irodája	
PUHÁNÉ BÍRÓ RÉKA	FERENCVÁROSI PJS HIVATAL HATÓSÁGI IRODA	
GÖNCZI TAMÁS	FERENCVÁROSI HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY	

Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban (fővárosi kerületekben)
- Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása

KMOP-6.2.1

Európai Unió

PRO RÉGIÓ SZÉCHENYI 2020

Név	Szervezet	Aláírás
DR. SZABADKAI ANTAL	MSP	
CSERY ÁGNES	Pro Rég. Fejl. Ig.	
PÁL TEODÓRA	Pro. Rég. Fejl. Ig.	

Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban (fővárosi kerületekben) - Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása

KMOP-6.2.1

Európai Unió

PRORÉGIÓ SZÉCHENYI 2020

JELENLÉTI ÍV

Budapest IX. kerület, Ferencváros
Településfejlesztési Koncepció, Integrált Településfejlesztési Stratégia
Akcióterületi egyeztetés

Időpont: 2015. április 14. 15:00

Helyszín: FEV IX. Ferencvárosi Vagyonkezelő és Városfejlesztő Zrt.

Név	Szervezet	Aláírás
Szűcs Balázs	Ferencváros Önkormányzat	
Mester Dániel	FEV IX. Zrt.	
Csete Zsolt	BFVT	
Gordos Tamás	Pro Régió	
Bóta-Bachraty Zsófia	Pro Régió	

Készült a KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002 Közép-Magyarországi Operatív Program
„Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása"
projekt keretében

Európai Unió

PRORÉGIÓ SZÉCHENYI 2020

JELENLÉTI ÍV

Budapest IX. kerület, Ferencváros
Településfejlesztési Koncepció, Integrált Településfejlesztési Stratégia
célrendszer workshop

Időpont: 2015. április 21. 9:30

Helyszín: Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata

Név	Szervezet	Aláírás
KALLAY GÁBOR	Önkormányzat	
DR. DÁKAI ANNA	Ferencvárosi Önkormányzat	
JÁNOS BALÁZS	Ferencvárosi Önkormányzat	
Matus Dávid	FEV IX Zrt.	
HURTAK GABRIELLA	FEV IX. Zrt.	
dr. Szabó Dániel Kollégium	Polgármesteri Hivatal	
CSEH ZSOLT	BFVT	
BÁRA BACHRATY ZSÓFIA	PRO RÉGIÓ Egyesület	
BELEZNAY ÉVA	PRORÉGIÓ - VÁTI	
Lackner Mihály	BFVT. Kft.	
GUBRAS TAMÁS	PRO RÉGIÓ	

Készült a KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002 Közép-Magyarországi Operatív Program
„Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása"
projekt keretében

Európai Unió

BUDAPEST FŐVÁROS IX. KERÜLET
FERENCVÁROSI POLGÁRMESTERI HIVATAL
FŐÉPÍTÉSZ
1092 Budapest, Bakáts tér 14.
telefon: 06-1-217-0951 • fax: 06-1-217-6541
e-mail: foepitesz@ferencvaros.hu • www.ferencvaros.hu

JELENLÉTI ÍV

ITS – Antiszegregációs megbeszélés

Ferencvárosi Polgármesteri Hivatal - tanácsterem
2015. május 5. 9 óra

Név	Munkahely, beosztás	Aláírás
Szűcs Balázs	Ferencvárosi Önkormányzat / főépítész	
Madár Éva	Ferencv. Önk. / Vagyonkez.	
TÁR JÓZSEF	Ferencvárosi Roma Nemzetiségi Önkormányzat	
Viblóny Ádám	FESZGYI	
Hohmori András	Ferencvárosi Önkormányzat / ülnökválasztás	
Oláh Anna	Ferencvárosi önkormányzat / HUSZI	Oláh Anna
Rapi István	— 11 —	
TÓTH ESZTER	főépítészhelyettes, főépítész, Településfejlesztési Iroda, Főépítészi Iroda, Jóléti szolgáltatások	T. Eszter
HERCZEG BÉLA	Városfejlesztés Kft.	
BERECZ ÁGNES	FESZGYI CSALÁDSEGÍTŐ IRODA	

PRO RÉGIÓ SZÉCHENYI 2020

JELENLÉTI ÍV

Budapest IX. kerület, Ferencváros
Településfejlesztési Koncepció, Integrált Településfejlesztési Stratégia
Projektek egyeztetése

Időpont: 2015. május 14. 9:30

Helyszín: Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata

Név	Szervezet	Aláírás
Szűcs Balázs	Ferencváros Önkormányzat	
GORDOS TAMÁS	PRO RÉGIÓ	
CSOH ZSOLT	BFVT	
Martos Dániel	FESZ IX. Zrt.	
BÓTA-BACHRATY ZSÓFIA	PRO RÉGIÓ	

Készült a KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002 Közép-Magyarországi Operatív Program *„Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása"* projekt keretében

Európai Unió

2. Államigazgatási vélemények összefoglaló táblázata

	Hivatal	Beérkezés dátuma	Vélemény	Intézkedés			Intézkedés indokoltsága
				igényel	részben igényel	nem igényel	
1.	**Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság**	2015.06.11.	A megalapozó vizsgálat helyzetfeltáró és helyzetelemző munkarész tartalmazza az elektronikus hírközlés jelenlegi állapotára vonatkozó információkat, azonban a stratégiai munkarész az ágazattal már nem foglalkozik.			**x**	Stratégiai szempontból a hírközlést –a többi infrastrukturális hálózathoz hasonlóan – véleményünk szerint nem képez önálló célt. Ugyanakkor az egyes hosszú távú rész célok, különös tekintettel a K.1:, G.1., G.2. valamint G.3. teljesítéséhez nélkülözhetetlen a hírközlési és kommunikációs hálózatok fejlesztése területi és technológiai értelemben egyaránt.
			A Hatóság az ITS elfogadása ellen nem emel kifogást. Felhívja a figyelmet a folyamatban lévő „Digitális Nemzet Fejlesztési Program”-ra.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel. A tervezett fejlesztések a Digitális Nemzet Fejlesztési Programmal összhangban fognak megvalósulni.
2.	**Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal**	2015.06.16.	A kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete a megalapozó vizsgálatban megjelenítésre kerület, ezért a településfejlesztési dokumentumokkal kapcsolatban észrevételt nem tesz.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
3.	**Pest Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság**		Ø				
4.	**Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve**	2015.06.11.	Egyetért a Koncepcióban és az ITS-ben megfogalmazott célokkal, fejlesztési elképzelésekkel. Környezet-egészségügyi szempontból a Koncepció és a Stratégia célkitűzései elfogadja.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
5.	**Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság**	2015.06.26.	A dokumentumokkal kapcsolatosan észrevételt nem tesz.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
6.	**Budapesti Rendőr-Főkapitányság Hivatala**	2015.06.16.	A szakterület részéről javaslat nem érkezett. A BRFK Közlekedésrendészeti Főosztálya indokoltnak tartja, hogy minden közutat érintő forgalomtechnikai változásról készített tervet megküldjenek neki.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.

	Hivatal	Beérkezés dátuma	Vélemény	Intézkedés			Intézkedés indokoltsága
7.	**Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ**		Ø				
8.	**Budapest Főváros Önkormányzata**	2015.06.25.	A Fővárosi Településfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata fejezetben a Budapest 2030 átfogó céljai pontosítandók az alábbiak szerint: - Budapest az Európai Városhálózat erős tagja - Érték és tudásalapú, fenntartható gazdaság - Harmonikus, sokszínű városi környezet - Javuló életminőség, harmonikus együttélés	**x**			A Budapest 2030 átfogó céljai pontosításra kerültek.
			A 9.2.3. alfejezet a területfelhasználási konfliktusokat gyűjti össze, vagyis azokat a területeket, amelyek jelenlegi használata nincs összhangban a TSZT 2015 1. Területfelhasználási tervlapjával, ezért „városszerkezetileg más típusú területfelhasználás megjelenése indokolt". E konfliktusok kezelésére a hatályos kerületi szabályozás felülvizsgálata, vagy új kerületi szabályozási terv készítése során lesz lehetőség.			**x**	A véleménnyel egyetértünk, a konfliktus kezelése a hatályos kerületi szabályozás felülvizsgálata, vagy új kerületi szabályozási terv készítése során fog megtörténni.
			II. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis / 1. A folyamatok értékelése fejezetben szerepel a fővárosi településrendezési eszközök hatálybalépésének időpontja, amely helyesen: 2015. március. 18.	**x**			A szövegrész pontosításra került.
			Településfejlesztési koncepció Bevezetés / Jogszabályi és tervi háttér fejezetben a Fővárosi Önkormányzat által készített és elfogadott fejlesztési dokumentumok korrigálása/pontosítása.	**x**			A kért módosítások átvezetésre kerültek.
			Integrált Településfejlesztési Stratégia Előzmények / Fejlesztéspolitikai, jogszabályi és tervi háttér fejezetben a Fővárosi Önkormányzat által készített és elfogadott fejlesztési dokumentumok korrigálása/pontosítása.	**x**			A kért módosítások átvezetésre kerültek.
			A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektekről szóló táblázatok adatai — a forrásokról, megvalósítás határidejéről, előkészítettségéről — hiányosak. A településfejlesztési akciók összehangolt vázlatos pénzügyi terve és ütemezése táblázatai hiányosak, nem derül ki belőlük		**x**		A rendelkezésre álló információk alapján a projektköltségek, az ütemezés és az előkészítettség nem meghatározható. Az ehhez szükséges adatszolgáltatás beérkezése után a hiányzó adatok feltöltésre kerülnek.

	Hivatal	Beérkezés dátuma	Vélemény	Intézkedés			Intézkedés indokoltsága
			a projektek ütemezése.				
			Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégiához c. fejezetben— A projektek adatai — a forrásokról, megvalósítás határidejéről, előkészítettségéről — hiányosak. Szükséges a hiányzó adatok pótlása. — A projektek ütemezéséről szóló 6. táblázat adatai szintén hiányosak.		x		A rendelkezésre álló információk alapján a projektköltségek, az ütemezés és az előkészítettség nem meghatározható. Az ehhez szükséges adatszolgáltatás beérkezése után a hiányzó adatok feltöltésre kerülnek.
			Az akcióterületeken kívül tervezett, egyedi épületekre vonatkozó projektek között P4, jellel szerepel a Szent István Közgazdasági Szakközépiskola tornacsarnokkal való bővítése, melynek megvalósítása a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában álló ingatlanon tervezett. Jelenleg folyamatban van a tornacsarnok megvalósításához szükséges feltételek biztosítása a vonatkozó jogszabályi környezetnek megfelelően, azonban a sportudvar kialakításáról nincs tudomása a Főpolgármesteri Hivatal illetékes szakfőosztályának. Javasolt a projekt tartalmának felülvizsgálata és annak egyeztetése az ingatlan tulajdonosával. A fejlesztések elemzésében (45. oldal) a projekt kedvezményezettként az „önkormányzat, KLIK" van feltüntetve. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő egyes szakképzési feladatot ellátó köznevelési intézmények fenntartóváltásával összefüggő intézkedésekről szóló 120/2015. (V.21.) Korm. rend. 1. §-a szerint az intézmény új fenntartója 2015. július 1. napjától a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter lesz, melyből adódóan javasolt a dokumentumban leírtak felülvizsgálata.	x			A projekt leírásából a sportudvar kialakítása törlésre került, valamint a KLIK mint kedvezményezett törlésre került.
			AT3.4. RSD mentén új városrész létesítése — A Budapest 2020 Integrált Településfejlesztési Stratégiában a terület zöldterületi, rekreációs célú megújítása szerepel. Kérjük a fővárosi dokumentumban foglaltak figyelembevételét.	x			A RSD menti új városrész létesítése projekt a fővárosi dokumentum figyelembevételével fog megvalósulni. Ez az ITS-ben is rögzítésre került.
			A 7. táblázat (45-46. oldal) P6, P10, P11, P13, P15 projektek kedvezményezettjeinél a Fővárosi Önkormányzat is szerepel, azonban a megnevezett projektek a Budapest 2020 Integrált Településfejlesztési Stratégiában nem, vagy a leírtaktól eltérő	x			A projektek kedvezményezettei közül a Fővárosi Önkormányzat törlésre került.

	Hivatal	Beérkezés dátuma	Vélemény	Intézkedés			Intézkedés indokoltsága
			tartalommal lettek nevesítve. Erre tekintettel kérem a projekt kedvezményezettei felsorolásból — egy esetleges ellentétes tartalmú közgyűlési döntés megszületéséig — a Fővárosi Önkormányzat elhagyását.				
			4.1.1. A stratégia és a területfejlesztési és területrendezési tervek összhangja fejezetben javítandó Budapest 2030 Hosszú távú városfejlesztési Koncepció elkészülésének időpontja, ami 2013. február helyett 2013. április.	**x**			A javítás rögzítésre került.
			4.1.1. fejezet Budapest Főváros Településszerkezeti Tervéről szóló alfejezetét javasolt azzal kiegészíteni, hogy a TSZT figyelembevételét a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 3. §-a írja elő.	**x**			A kért kiegészítés beépítésre került az anyagba.
			A Budapest 2030 Hosszú távú városfejlesztési Koncepció és a Ferencvárosi ITS illeszkedését bemutató táblázatok valamint a Nemzeti Környezetvédelmi programmal és a Nemzeti Közlekedési Stratégiával való összefüggések javítása/újragondolása.				A javasolt módosítások rögzítésre kerültek.
9.	**Budapesti Közlekedési Központ**	2015.06.16.	Közvágóhíd térsége: a településfejlesztési koncepció számol a „Danubius” új vasútállomás létesítésével a Közvágóhíd térségében, ami az 1. sz. (Bp-Hegyeshalom) vonalon fekszik, azonban a MÁV rövidtávon a 150. sz. (Budapest-Kelebia) vonalon kíván itt új megállót létesíteni (a Soroksári úti keresztezés után, attól délnyugatra).	**x**			A MÁV fejlesztéseiben szereplő a Soroksári út térségében kialakítandó ideiglenes megállót a 3. sz. akcióterület ábráján feltüntettük.
			2020-ig sem a Ferencvárosi pályaudvar funkcióváltása, sem a kelebiai vonal áthelyezése nem reális, elérhető célként a pályaudvar felszabadítható területének meghatározása és annak ütemezett funkcióváltására történő javaslattétel határozható meg, esetleg a funkcióváltás megkezdése, vagy első ütemének végrehajtása.		**x**		A fejlesztés természetesen csak ütemezetten hajtható végre. Mivel az ITS középtávon (4-10 év) a fejlesztési koncepció hosszú távon (10 év felett) tervez, a pályaudvar területének funkcióváltásával valamint a kelebia vonal áthelyezésével érdemben lehet számolni.
			A megalapozó vizsgálat 156. oldalán a villamos kocsiszínek felsorolása során „Hungária kocsiszín” tévesen került megjelölésre, helyette „Ferencváros kocsiszín” írandó. Téves, hogy a kerületben nem található P+R parkoló, ugyanis a József Attila lakótelep mellett a Pöttyös utcánál kijelölt P+R parkoló működik 160 férőhellyel.	**x**			Az említett hibák kijavításra kerültek.

	Hivatal	Beérkezés dátuma	Vélemény	Intézkedés			Intézkedés indokoltsága
			A Megalapozó vizsgálat Közlekedés fejezetéből hiányzik a vasúti közlekedésre történő utalás	x			A dokumentum kiegészítésre került.
			Az üllői út forgalomcsillapítása kapcsán, a szakasz humanizálása érdekében az Üllői úton a metróval nem konkuráló, feltáró szerepű buszjárat közlekedtetését tervezzük, megállókkal a metróállomásokon felül a Páva utcánál, a Ludovika térnél és a Telepy utcánál.	x			A javasolt fejlesztési célokkal és módszerrel egyetértünk, a feltáró szerepű buszjárat lehetősége beépítésre került a dokumentumba.
			Danubius terminál és multimodális átszálló csomópont kiépítése: a hosszútávon kiépülő Vágóhíd csomópont elsősorban a közösségi közlekedés alágazatai (vasút, hév, (gyors)villamos, busz) közti átszállást, és gyalogosan-kerékpárosan kiszolgálható célforgalmat szolgál majd, nem pedig P+R módváltó funkciót.		x		A javaslattal egyetértünk, azonban amennyiben megjelenik a regionális vasút, az S-bahn, nehéz elkerülni valamilyen szintű P+R funkciót, mivel abban az esetben sokaktól kétszeri átszállást várnánk el, ami nem reális.
			Fontos lenne a Rákóczi híd – Kvassay Jenő út – Soroksári út által határolt tömb fejlesztése, rendezése is.		x		A javaslattal egyetértünk, ezért szerepel egy akcióterületként a térség és „Jelentős tömegeket vonzó intézményi fejlesztés”-ként, ami nagyon szoros együttműködést feltételez az átszálló csomóponttal.
			A szövegben a H6-os hév gyorsvillamossá fejlesztésével számolnak, felsorolva annak előnyeit. A tervanyag rajzain, térképein azonban mélyvezetésű metró szerepel.	x			A tervrajzok javításra kerültek.
			Kerékpáros közlekedéssel kapcsolatos észrevételek: - A kerékpárutak kifejezés helyett a kerékpárforgalmi létesítmények és kerékpárosbarát utcahálózat kifejezéseket javasoljuk. - Az egyes akcióterületek bemutatásánál, a projektcsomagok leírásába javasoljuk beépíteni a kerékpáros közlekedés fejlesztését, az intézmények fejlesztésénél kapjon nagy hangsúlyt a gyalogos és kerékpáros megközelíthetőség. - A Duna-parti akcióterület fejlesztései között kérjük megemlíteni az EuroVelo kerékpáros útvonal kialakítását. A Kerékpáros hálózat és infrastruktúra fejlesztése c. projektelemben javasoljuk nevesíteni a következőket: - Belső utcahálózat kerékpárosbarát forgalmi átalakításainak folytatása;	x			A javasolt módosítások beépítésre kerültek a dokumentumokba.

	Hivatal	Beérkezés dátuma	Vélemény	Intézkedés			Intézkedés indoklotsága
			- Lakossági, közterületi és intézményi kerékpártárolás segítése; - Kerületen belüli, helyi intézményközpontok megközelítését segítő beavatkozások; A városi kerékpárforgalmi hálózat helyi elemei: - Nagykörút és Üllői út kerékpározhatóságának megteremtése; - Rákóczi híd kapcsolatainak javítása; - Pesterzsébet kerékpáros kapcsolata (Epreserdő út, Gyáli út).				
10.	**Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság**	2015.06.23	A IX. kerület közigazgatási területét érinti az Országos vízminőség-védelmi terület övezete, amit térképes formában kér megjeleníteni a megalapozó vizsgálatban. A megalapozó vizsgálatba szintén kerüljön beépítésre, hogy a IX. kerület közigazgatási területe érinti a Ráckevei-Soroksári-Dunaág és a Duna Szob-Baja között felszíni víztesteket, ezért az itt tervezett beavatkozásoknak összhangban kell lenniük a „Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló” 1042/2012 (II.23.) Kormányhatározat mellékletében szereplő, ezekre a víztestekre vonatkozó intézkedési programokkal, melyek az Európai Unió Víz Keretirányelvében (2000/60/EK) megfogalmazott célkitűzések elérését teszik lehetővé. A RSD menti új városrész létesítése kapcsán felhívja a figyelmet rá, hogy 6 méter a minimálisan biztosítandó parti sáv, mely fontos a zöldterületi jelleget öntő vízpart megőrzéséhez is. Továbbra is fenntartja a korábbi (00974-0009/2015 iktatószámú) levelében foglaltakat.	**x**			A dokumentum kiegészítésre került.
11.	**Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal**	2015.06.22.	A dokumentációkban megfogalmazott célokkal – beleértve a közlekedési szakterületet is – egyetért, a koncepció és a stratégia elfogadását támogatja. MÁV fejlesztési terve a Budapest-Keleti pu. – Hegyeshalom – oh. vasútvonal érintett szakaszán a Déli összekötő vasúti Duna-híd szerkezetének, illetve a csatlakozó Ferencváros – Kelenföld állomáskörzetben a 3. vágány megépítése. Jelenleg a kerületet érintő Budapest – Kelebia – oh. vasútvonallal kapcsolatosan		**x**		A partnerségi egyeztetés során, több fejlesztési elképzelés is felmerült a Budapest – Kelebia – oh. vasútvonallal kapcsolatban, a további fejlesztési kérdések átgondolása a MÁV Zrt. közvetlen megkeresésével fog történni.

	Hivatal	Beérkezés dátuma	Vélemény	Intézkedés			Intézkedés indokoltsága
			érvényes fejlesztési tervvel nem rendelkeznek. A későbbiekben a MÁV Zrt. közvetlen megkeresést kér.				
12.	**Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatal**	2015.06.08.	Az ITS-hez hozzájárul, a további egyeztetési eljárásban nem kíván részt venni.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
13.	**Budapest Főváros Kormányhivatala Közlekedési Felügyelősége Útügyi Osztály**		Ø				
14.	**Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság**		Ø				
15.	**Pest Megyei Kormányhivatal Bányászati Osztály**	2015.06.26.	A tervezetet nem érinti a Bányafelügyelet hatáskörét. A tervezetet elfogadja.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
16.	**Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi Felügyelőség**		Ø				
17.	**Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal Állami Főépítész**	2015.06.16.	A TFK és az ITS a Trk. 3. § (7) bekezdésben szereplő előírásnak megfelelő. A Duna-part egyes szakaszai eltérő adottságúak, fejlesztésük során megőrzendő egyedi sajátosságuk. Ferencváros jövőképét meghatározzák Budapest fő infrastruktúra fejlesztései és azok ütemezése. A tervezett projektek hiányzó adatai pótlandóak!	**x**			A tervezett projektek hiányzó adatai pótlásra kerülnek.
18.	**Budapest Főváros Kormányhivatala Földhivatali Főosztály**	2015.06.03.	A Koncepció és a Stratégia földvédelmi hatáskörbe tartozó kérdéseket, földvédelmi jogszabályon alapuló követelményeket nem érint. Ezen indokok alapján a Főosztály a véleményezésre megküldött Koncepció és Stratégia megalapozó munkarészeit elfogadja, kifogást ellenük nem emel.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
19.	**Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Polgármesteri Hivatala**	2015.06.22.	Az akcióterületi projektként tervezett Danubius vasúti terminál létesítését támogatja, mivel a terminál intermodális átszállóhelyként a kőbányaiak közösségi közlekedési lehetőségeit is javítja. A Ferencvárosi pályaudvar újrahasznosítása kapcsán, középtávon, az előkészítő faladatok		**x**		Az ITS-be a Ferencvárosi pályaudvar funkcióváltásának megkezdése, első üteme kerül be projektként.

	Hivatal	Beérkezés dátuma	Vélemény	Intézkedés			Intézkedés indokoltsága
			elvégzését tartja megvalósíthatónak.				
20.	**Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Polgármesteri Hivatala**	2015.06.17.	Az ITS fejlesztési elképzeléseivel egyetért, kifogást nem emel.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
21.	**Budapest Főváros XIX. kerület Kispest Polgármesteri Hivatala**	2015.06.18.	A Duna-part fejlesztését, a gyalogos és kerékpáros közlekedés erősítését kiemelten támogatja. A Körvasút menti körút megvalósítása Kispest érdeke is.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
22.	**Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat**	2015.06.22.	A Koncepcióban és ITS-ben foglaltakkal kapcsolatosan kifogást nem emel.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
23.	**Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat (Belváros-Lipótváros) Polgármesteri Hivatal**		Ø				
24.	**Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzata**	2015.06.09.	A Pesterzsébetet is érintő fejlesztéseket szükséges a kerületeknek összehangolni.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.